

magyar

VADÁSZLAP

VADGAZDA MAGAZIN

14. ÉVFOLYAM 3. SZÁM 2005/MÁRCIUS ÁRA: 595 FT, ELŐFIZETŐKNEK: 500 FT

HU ISSN 1215-6159
05003
9 771215 615006

www.vadaszlap.hu

Kérjük az igaz vadászokat,
akik szeretnék támogatni
a magyar vadászati kultúrát,
személyi jövedelemadójuk 1 %-át
utaltassák a VKE 19677079-2-41 adószámára.
Köszönjük!

A szalonka vonal: 30/3030-369

Szavazás a Top-listára

Tudósítás a Diana bálról

VADÁSZLAP

Megjelenik havonként,
a megelőző hónap utolsó
hetében.

Lapzárta a megelőző hónap
második péntekén.

Még nem rendelt kéziratokat
és fotókat nem őrzünk meg
és nem küldünk vissza.

Ára: 595 Ft,
előfizetőknek: 500 Ft.
Az előfizetési díj: 6000 Ft/év

A VKE tagjainak a tagdíj
befizetését követően postázzuk
a lapot.

**A nyugdíjasoknak, diákoknak
és hivatásos vadászoknak
nyújtott 1200 forintos
kedvezmény
2005. március 1-jeig
volt érvényes.**

A Magyar VADÁSZLAP előfizet-
hető "Belföldi Postautalványon"
a szerkesztőség címén, átutalással
a 65100149-10004115 számlán,
vagy a hírlapkézbesítőnél,
a postahivatalokban.

Terjeszti a Lapker Rt.,
a Magyar Posta
és az alternatív terjesztők.

Kiadja:
**a Vadászati Kulturális
Egyesület**

Központi telefon és fax:
242-00-42
E-mail: vke@vadaszlap.hu
www.vadaszlap.hu

Kiadó-főszerkesztő:
Csekő Sándor
(30/397-56-51)

Szerkesztő:
Homonnay Zsombor
(30/397-56-71)

Főmunkatárs:
Somfalvi Ervin
(30/397-56-61)

Munkatársak:
Márok Tamás
(30/913-92-05)

Wallendums Péter
(20/443-78-79)

Tervezőszerkesztő:
Kószegi Szilvia

Webmester:
Hegedűsné Wéber Ildikó
(20/391-70-47)

Szerkesztőségi titkár:
Elek Ferencné
(30/410-10-51)

A szerkesztőség és a kiadó címe:
1031 Budapest, Pákász u. 7.

Nyomdai előállítás:
Pharma Press Nyomda
Felelős vezető:
Dávid Ferenc
ügyvezető igazgató

ISSN 1215-6159
(Nyomtatott)
ISSN 1588-1229
(Online)

"Életem..."

OTSz. Ez ugye egy rövidítés, egy be-
tűsző, amelynek a jelentését egyelőre
nem kell megtanulni, merthogy az idei
FeHoVa-n nem rendezik meg az Or-
szágos Trófea Szemlét. Pedig - a tró-
feákon kívül - minden együtt volt.
Egyetértett a megszervezésével a mi-
niszterium, az OMVK és a Védegyelet,
a Hungexpo a 16-os pavilonban már
tervezette az installációt, vállalta
a költségeket és nagy valószínűséggel
a kiállítás közönsége is "díjazta" volna,
hogy megyénként, régióként megte-
kinthe a 2004-ben elejtett gím-, dám-,
muflon-, őz-, és vaddisznótrófeákat... ami
ittthon maradt, amit a külföldi vadászok
nem vittek ki az
országból.

FOTÓ: CSEKŐ CSILLA

De hiabavaló
volt az egyetértés,
a megyénkénti 10
trófeát nem lehet-
ett összegyűjteni
anélkül, hogy ne
tudnánk az elejtő
magyar vadász ne-
vét, esetleg a meg-
közelíthetőségét.

Azt mondják,
hogy ez titkos, a
"titok-miniszter" -

feltételezem, némi ilyen-olyan nyomásra
- annak nyilvánította, a trófeabírálok
nem adhatják ki az adatokat, mert
személyiségi jogokat sérthet. Mivel még
odáig sem jutottunk el, hogy az elejtő-
től megkérdezhessük - nével vagy név
nélkül - odaadja-e a tavaly lőtt trófeá-
ját az Országos Trófea Szemlére vagy
sem, a hagyományteremtő, évről-évre
megrendezésre kerülő kiállítás ötlete -
csúfosan megbukott.

Mi ez - kérdezem - ha nem egy
hatalmas pofon a szakmának, a magyar
vadászatnak és vadgazdálkodásnak!?

Biztos vannak olyan vadászok közöt-
tünk, akik szívesen hajtanak fejet az
állítólagos "európai trend" előtt, hogy
a vadászatban ma már egyre kevesebb
a jelentősége a trófeáknak. Ezt a tró-
fea-kultuszt, ezt a szakmai értékmérőt,
a hozzátartozó bírálattal, értékeléssel
már csak mi erőltetjük itt Közép-Kelet
Európában, hogy köthessük valamihez
a trófeás vad forgalmi értékét, eladá-
sát. Mi ez - kérdezem - ha nem
mindannak a megtagadása, amelyet

a magyar vadgazdálkodásban neves és
tiszteletre méltó elődeinktől tanultunk,
amire egy évszázada büszkék vagyunk,
amit eddig fontosnak tartottunk?

Elfogadom, hogy a vadászatban való-
ban nem az első számú szempont a
trófea, sokkal, de sokkal fontosabb az
élmény... de csak úgy elfelejteni,
mert az EU-ban, akiknek nincsenek
kimagasló trófeás vadjaik ezt mondják,
talán egy kicsit eltúlzott és szervilis
döntés lenne. Gondolkodjunk el egy
kicsit rajta!

Tehát nem újíttjuk fel az 1800-as
évek második felében indult Országos
Trófea Szemléket, amely igen rangos
rendezvénye volt a vadászatnak és
amely tulajdonképpen "megszülte" a
trófeák egységes értékelésének módsze-
rét, mert gyakorlatilag a szervezők szá-
mára hozzáférhetetlenek az agancsok,
csigák, agyarak.

De mint annyiszor eddig, most sem
adjuk fel! Ha ezt nem lehet, szervez-
zük meg helyette és már jövőre
a FeHoVa-n az "Életem... bikája, bakja,
muflonkosa, kanja" kiállítást. Szerkesz-
tőségünk szívesen fogadja minden ma-
gyar vadász küldeményét, levélben,
e-mailben. Küldjék el 10-15 soros
"élménybeszámoló" kíséretében annak
a trófeájuknak a fotóját, amelyet éle-
tük gím- vagy dambikájának,
muflonkosának, őzbakjának, vaddisznó-
agyarának tartanak. A beküldött fotók-
ból és írásokból - terveink szerint -
válogatást közlünk a lap hasábjain, s
mire az "Életem-kiállítás" szervezésére
kerül sor, tudni fogjuk, hogy kiket ke-
reshetnek meg majd a rendezők anél-
kül, hogy a személyiségi jogaikat meg-
sértenék.

Fura egy világot élünk, ezért hát ne
csodálkozzanak jegyzetem fura befeje-
zésén sem. Csak ötlet. Milyen fantasz-
tikusan érdekes "Életem..." kiállítást
szervezhetnénk már csak azoknak a
vadászoknak is, akik a Vadászati Kul-
turális Egyesületnek ajánlják fel szemé-
lyi jövedelemadójuk 1 százalékát ... ha
az APEH az önkéntes támogatóink
névsorát nem tartaná titokban.

Csekő Sándor

Vadórból videós

Interjú Takács Viktorral

Magyarországon tavaly először írtak ki pályázatot a vadászat és a vadgazdálkodás témakörében készült videófilmekre. A három díjból ketőt - a fődíjat és a legjobb operatőrnek járó szakmai elismerést - Takács Viktor kapta meg "A vaddisznó vadászata" című 64 perces alkotásáért.

VADÁSZLAP: Mióta videózik ?

Takács Viktor: Idestova tíz éve vettem először kamerát a kezembe. Hobbinak indult, saját vadászati élményeimet, természetben tett megfigyeléseimet szerettem volna megörökíteni. E felvételeket sokszor visszaneéztem egyedül, s a szakmában is jól használható ismereteket szereztem belőle. Ekkor már több mint húsz éve dolgoztam, mint hivatásos vadász, a lövés izgalmán már rég túl voltam, valami többre vágytam.

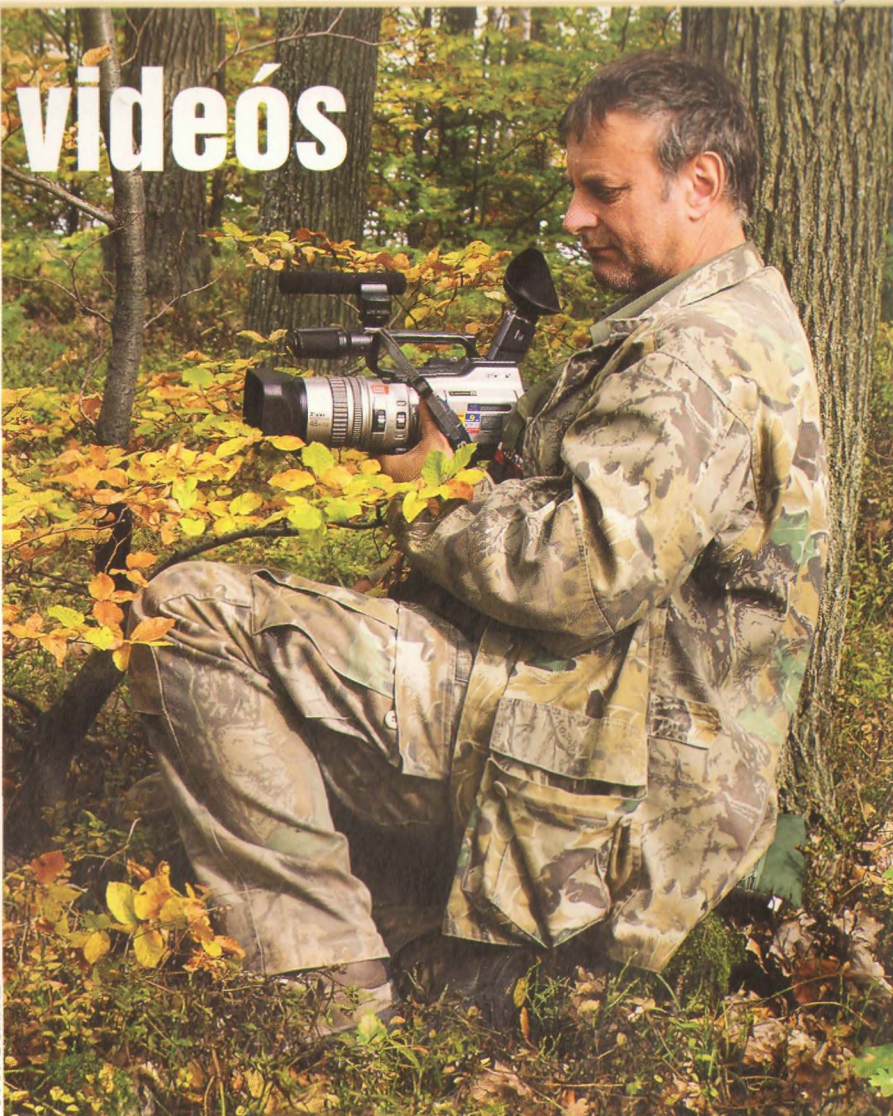
VADÁSZLAP: Az harminc éves vadász-múlt. Hogyan kezdődött?

Takács Viktor: Szent Hubertusnak hála, tradicionális vadászcsaládba születtem, nagyapám is, édesapám is vadász volt. Szolnok mellett a Tisza ártere volt gyerekkorom színhelye, egyúttal első munkahelyem is, abban a vadásztársaságban lettem hivatásos vadász, ahol Apám volt a vadászmeister. Jó szakember volt, Isten nyugosztalja, tőle tanultam meg a szakma alapjait, s emberileg is nagyon erősen kötődünk egymáshoz. Később átkerültem Zalába, ott kerültem közel a nagyvadhoz, s néhány itt töltött év után jött Sárvár, ami vadbőségével ideális terület volt mind a vadásztatáshoz, mind a videózáshoz.

VADÁSZLAP: Milyen technikával filmezett ?

Takács Viktor: A legprimitívebb 8 milliméteres filmre dolgozó kamera volt az első, de hamar kiderült, hogy ez nem alkalmas vadfilmezésre, csak saját vadászatainkról készítettünk emlékeket.

A "nagy áttörés" az 1995-ben vett

FOTÓ: SOMFALVI ERVIN

VHS-C videókamera volt, de ennek a minőségi korlátait is hamar fel kellett ismernem. Két évig jó sok selejtet gyártottam, hiába örökítettem meg soha nem ismétlődő jeleneteket, ami akkor jónak tűnt, azt ma már semmire nem tudom használni. A Super VHS rendszer lett az, amivel már technikailag is elfogadható minőségben tudtam dolgozni.

VADÁSZLAP: Mai tudásával értékelve melyek voltak azok a hibák, amelyeket elkövetett ?

Takács Viktor: Legelsősorban a kis felbontású képzajtól vibráló nyersanyag, ami az alacsony minőségű rendszerek gyári hibája. Ami már rajtam múlt, az a szabadkézből készített felvételek závaró mozgása, a rossz fényviszonyoknál felvett jelenetek színhibái, az analóg rendszer felvételi anyagának karcai, képhibái. Ezen okok miatt sok száz órányi régi felvételeimből alig-alig tudok közlésre alkalmas snitteket felhasználni mostani filmjeimhez.

VADÁSZLAP: Akkor hogyan lett ebből üzlet?

Takács Viktor: A tanulói jó két éve után már olyan minőségű képsorokat tudtam összehozni, amivel be mertem kopogtatni a városi tévéstúdiók és a Duna TV Hubertusz vadászmagazinjának szerkesztőségéhez. Már az első munkáimból is adásba kerültek felvételeim, sőt, újabakat is kértek. Nem tagadom, az értük kapott honorárium jól kiegészítette vadóri minimálbéremet...

VADÁSZLAP: Ebben a műfajban ez elég gyors karrier. Megrendelésre is dolgozott?

Takács Viktor: - Igen. A sárvári, majd a szombathelyi városi televízió felkért önálló sorozatműsor készítésére, amelyek Naturvízió és Vadásztarisznya címmel 14 hónapon keresztül, havonta új összeállítással és kétszeri ismétléssel kerültek adásba. Ezzel egyidejűleg készítettem el első két kisfilmemet, "Vadásztünnep" és "A velünk élő természet" címmel, melyet követett a "Meghívás vadászatra" és az "Erdő-mező állatai". Ezek forgalmazása teremtette meg az anyagi alapját a digitális techni-

kára való átállásnak, s kép- és hangmérnök végzettségű fiammal a közös, mini stúdiónk kialakításának.

VADÁSZLAP: Azt csiripelték a verebek, hogy a videózás miatt rúgták ki a munkahelyéről.

Takács Viktor: - Természetesen nem ez volt az elbocsátásom indoka. Hivatalosan létszámfelesleg címen kívántak tőlem megszabadulni. Jobb ürügyet nem találtak, pedig öt évre visszamenőleg vizsgálták át részletekbe menően minden tevékenységemet, hátha ráakadnak valamire... Ágazatvezetőmet, aki több mint húsz évig nyereségesen irányította a vadászati ágazatot, fél évvel korábban azonnali hatállyal menesztették - indoklás nélkül. Ugyanerre a sorsra jutott valamennyi régi kollégám is - rövid egy év alatt.

VADÁSZLAP: Nem válaszolt a kérdésre. Volt köze a videózásnak ahhoz, hogy kirúgták?

Takács Viktor: Semmi ilyen hivatalos indoklás nem hangzott el. Igaz, az új fővadász egy értekezleten megjegyezte, hogy szerinte a szakmai munka nem egyeztethető össze a videózással, ezért nem akarja meghaladni, hogy kamerát viszek magammal a vadászatokra.

Elhangzott a legmagasabb szintről is, hogy én jól profitálok a vadászati ágazatból a videofilmjeim eladásával. Hogy az európai vadászörökben ez mennyivel járult hozzá Sárvár hírnevéhez, mennyi új vendéget hozott a cégnek, azt soha senki nem tartotta érdemesnek megjegyezni.

VADÁSZLAP: Az Ön filmezésétől lett európai hírneve a sárvári vadászatoknak?

Takács Viktor: Dehogy. A hírnév elsősorban a területi adottságoknak, a jó szakmai hozzáértéssel gondozott nagy létszámú vadállománynak, s a jól szervezett vadászatokról elégedetten távozó vendégek hírverésének volt köszönhető, melyhez - szerénytelenség nélkül állíthatom - hozzájárultak az én filmjeim is.

Dortmundban nagy sikerrel vetítették a Vadászünnepet, s a film láttán egyre több német és osztrák vadász-vendég, sőt csoportok is kérték, hogy vadászataikról készítsék filmet. Ezek a kazetták aztán körbejártak a külföldi vadászok baráti köreiből, amit hitelesített, hogy egyre több kiállításon vetítették le a filmjeimet nagy nézőközönség előtt is. A hazai és külföldi vadászatszervező irodák is megkerestek reklám- és referencifil-

mek készítésére, amelyek jó részét természetesen a Sárvár környéki erdőkben forgattam.

VADÁSZLAP: Tényleg nem ment ez a hivatásos vadászati munka rovására?

Takács Viktor: Filmezés közben egy csomó olyan mélyebb szakmai tudásra tettem szert, amihez "csak" hivatásos vadászként nem jutottam volna. A jó felvételekhez alaposabb terület- és állományismeretre volt szükség, ez viszont az állomány minőségének átfogóbb megismerését tette lehetővé, az egyes egyedek fejlődésének nyomon követését, a szakmai szempontból legjobb szelekció elvégzését segítette.

VADÁSZLAP: Nem zavarta a vendégeket, hogy miközben ők gyorsan akartak eredményesen vadászni, akkor ennek az esélyét a videózás esetleg csökkentette?

Takács Viktor: Minden új vendégtől megkérdeztem, zavarná-e, ha kísérés közben filmre venném a vadászat alatt történeteket. Volt olyan, aki me-reven elzárkózott, akkor természetesen nem filmeztem, de a többség még örült is neki, különösen, amikor felvett lövéseit visszajátszottam. Sok rossz lövést és hibázást sikerült így utólag - korrekt módon, vita nélkül - tisztázni, különösen a hajtásokban sebzett vad esetében volt ennek jelentősége. Mély meggyőződése, hogy a hivatásos vadászok kezében a kamera mind a szakmai fejlődést, mind a vadgazdálkodás eredményességét szolgálja.

VADÁSZLAP: Mennyi ideig volt az Rt.-nél?

Takács Viktor: 17 évig voltam területfelelős vadász. Az első kerületem meghaladta a 3000 hektárt, éves átlagban 200-250 nagyvadat adott. Az új területelosztáskor közel 4000 hektáros részt kaptam, évi 300 körüli nagyvadat ejtettünk el, az egyik legjobb területe volt a cégnek. Kirúgásom előkészítéseként áthelyeztek egy újonnan kialakított 2000 hektáros "kerületbe", ahol az erdőszűlség nem haladta meg a 3 százalékot. Itt kellett volna - nagyvadból - 4 milliós éves árbevétel produkálni - szemben az erdős kerületek 10-12 milliós tervével.

VADÁSZLAP: Sikerült a tervet teljesíteni?

Takács Viktor: Nem kaptam rá lehetőséget, mert az új fővadász az időnyelvé előtt közölte, hogy nem kíván velem együtt dolgozni. Sajátos módon még munkaviszonyunk megszüntetése előtt valamennyiünk helyé-

re fiatal hivatásos vadászokat vettek fel, hogy a létszámfelesleg valahogy indokolható legyen. Az ezért indított munkaügyi perünket megnyertük, s az Rt-t a munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt a Bíróság az elmaradt munkabérek, s ezen felül kártérítés kifizetésére is kötelezte.

VADÁSZLAP: Tudja-e, hogy az új gárdával milyen eredményt produkált a cég?

Takács Viktor: Igen. Meneesztésünk után egy év alatt több tízmillió veszteséget "termeltek", pedig az elmúlt húsz évben az ágazat minden évben sokmillió nyereséggel zárt. A habot a tortán az jelentette, amikor a Bíróság előtt az új fővadász kirúgásunk egyik indokaként a minőségi cserét hozta fel...

VADÁSZLAP: Videofilmeket készítő és forgalmazó vállalkozóként meg tud élni?

Takács Viktor: Igen, mind egzisztenciálisan, mind emberileg jobban érzem magam, mint alulfizetett és semmibe vett alkalmazottként. A filmezés mellett állandó előadója vagyok a VKE által rendezett vadhívó tanfolyamoknak, a megyei kamarák megbízásából tesztfilm-összeállításokat készítek a hivatásos vadászok továbbképzéséhez és a versenyekre elkészült négy szakmai filmem, "A nagyvad találatjelzései", "A vaddisznó vadászata" első része, a "Tésztvadászati" s múlt karácsonyra az "Őzhívás". A kazetták szépen fogynak, de ami igazán jól esik, az a szakma és számos ismeretlen vadásztárs elismerése.

VADÁSZLAP: Aki jól érzi magát a bőrben, annak további tervei is vannak. Milyenek?

Takács Viktor: Vállalkozásomat folyamatosan tudom fejleszteni, folytatom a szakmai filmek sorozatát, s megpróbálkozom a filmek DVD-re írt változatának forgalmazásával is. Először a vaddisznó vadászatról szóló film második részét szeretném befejezni, párhuzamosan készül a "Balesetelhárítás a vadászásban" munkacímű anyag, s további hazai vadfajok vadászatról szóló szakfilm anyaga is gyűlik. Nagyobb léptékű, nem kis szakmai kihívást jelentő tervem a Magyarországon nem vadászható, de a hazai vadászok számára is elérhető európai vadfajok vadászataiba bepillantást nyújtó film elkészítése.

SOMFALVI ERVIN

FELHÍVÁS!

A vadászok kezdeményezésére 2005. április 2-án ismét lesz természetakarítás. Az elmúlt év eredményes akcióját vadászok, erdészek, természetvédők irányításával és részvételével, iskolai tanulók és a lakosság bevonásával kívánjuk megismételni. Kérjük minden vadásztársunkat, hogy a helyi lehetőségek, ismeretek kiaknázásával csatlakozzon a felhíváshoz, a kezdeményezéshez.

Változások a szaktárcánál

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumban az idén év elején szervezeti és személyi változtatásokra került sor. A szakterület főosztályának új neve: Vadászati, Halászati és Vízgazdálkodási Főosztály, amelynek vezetője továbbra is Pintér István főosztályvezető. A minisztériumban a vízgazdálkodás szakterülete korábban önálló osztályként működött. Az Erdészeti Főosztályon Barátossy Gábor főosztályvezetőt Klemencsics András váltotta, aki korábban az Állami Erdészeti Szolgálat Budapest igazgatója volt.

Ha a gyakorlat az elmélettel ütközik

A szerkesztőségünkbe a legkülönbözőbb módon - telefonon, levélben, e-mailen eljuttatott információk szerint - a megemelt nagyvad-lelövési tervek a "tő mellettiek" egyhangú véleménye szerint, újfent alaposan túllőnek a célon. A szarvas - és ami még érdekesebb - újabban az őz esetében is, úgy tűnik, a megemelt tervek teljesíthetetlenek. A vaddisznó elterjedt az egész országban, gyarapodása valóban észlelhető, a megemelt lelövési számok érthetőek. A szarvas, a dóm nem általában, hanem egy-egy területen szaporodott túl, ezért - figyelemmel a szarvas migrációjára - csak ezeken a területeken gyéríthető. A megemelt őzlelövések - véleményünk szerint is - indokolatlanok, károsítása jelentéktelen, illetőleg megfizethető, a hazai vadászterületek sokkal nagyobb őzállomány eltartására képesek. Mielőtt az idej tervek megemelésére sor kerülne, talán érdemes lenne a tapasztalatokat regionálisan összegyűjteni, reális értékelést készíteni, hogy ne essünk újra a 70-es évek hibájába, amikor a "megeőrszakolt" őzlelövési terveket több helyütt túlbuzgón teljesítették és majdnem másfél évtized kellett hozzá, hogy az őzállomány stabilizálódjon.

Mire szabad vadászni?

Márciusban: erdei szalonka

Áprilisban: erdei szalonka (10-éig) őzbak (15-étől)

Egész évben vadászható: vaddisznókan, süldő (50 kg zsigerelt testtömeg), malac (20 kg-ig) - róka - pézsmapocok - nyestkutya.

Figyelem!

Erdei szalonkára csak húzáson szabad vadászni. Naponta, személyenként legfeljebb 4 darabot szabad elejteni.

SZABADIDŐ 2005- Gyűjtsön új élményeket!

Négy kiállítás egy helyen, egyetlen belépővel!

Nyerjen belépőjegyével egy **JEANNEAU** hajót vagy egy **YAMAHA** motorkerékpárt!

Önálló horgászkiállítás a C pavilonban.

HUNGEXPO Budapesti Vásárközpont

Helye: március 3-5. 10.00-18.00, március 6. 10.00-17.00

80%-os kedvezmény.

www.fehova.hu

2005 MÁRCIUS 31 nap

Közép-európai zónaidőben Budapesten

A hó napja	A hét napja	Nap		Hóid		fázisai (h min)
		kel (h min)	nyugszik (h min)	kel (h min)	nyugszik (h min)	
1	Kedd	6 25	17 29	23 40	8 22	
2	Szerda	6 23	17 30	-	8 45	
3	Csütörtök	6 21	17 32	1 00	9 16	C 18 36
4	Péntek	6 19	17 33	2 18	10 00	
5	Szombat	6 17	17 35	3 29	10 58	
6	Vasárnap	6 15	17 36	4 26	12 13	
7	Hétfő	6 13	17 38	5 10	13 37	
8	Kedd	6 11	17 39	5 42	15 05	
9	Szerda	6 09	17 41	6 06	16 31	
10	Csütörtök	6 07	17 42	6 26	17 53	I 10 10
11	Péntek	6 05	17 44	6 44	19 14	
12	Szombat	6 03	17 45	7 01	20 32	
13	Vasárnap	6 01	17 47	7 18	21 49	
14	Hétfő	5 59	17 48	7 38	23 04	
15	Kedd	5 57	17 50	8 01	-	
16	Szerda	5 55	17 51	8 31	0 18	
17	Csütörtök	5 53	17 52	9 08	1 26	D 20 19
18	Péntek	5 51	17 54	9 55	2 26	
19	Szombat	5 49	17 55	10 52	3 15	
20	Vasárnap	5 47	17 57	11 56	3 54	
21	Hétfő	5 45	17 58	13 04	4 24	
22	Kedd	5 43	18 00	14 14	4 48	
23	Szerda	5 41	18 01	15 24	5 07	
24	Csütörtök	5 39	18 02	16 34	5 24	
25	Péntek	5 37	18 04	17 44	5 39	O 21 58
26	Szombat	5 35	18 05	18 56	5 54	
27	Vasárnap	5 33	18 07	20 11	6 09	
28	Hétfő	5 31	18 08	21 29	6 27	
29	Kedd	5 29	18 10	22 49	6 49	
30	Szerda	5 27	18 11	-	7 18	
31	Csütörtök	5 25	18 12	0 09	7 57	

A nyári időszámítás kezdetétől az időpontokhoz egy órát hozzá kell adni.

Hírlevél és vadászévkönyv

A Pest megyei Vadász-kamara "Jó vadászatot" hírlevelének külsőné igazán igényes, amiért szó nem érheti a ház elejét. Anélkül, hogy bárkit is megbántani akarnánk, el kell mondani, hogy a hír - egyebek között - at-

tól különbözik a Télapótól, hogy nem lehet hosszú, lengő szakálla. Nem lehet a tavaly májusi, júniusi, augusztusi történeteket év végén hírként értékelni, mert ha a "hírnök" ennyit késik, akkor jobb, ha már el sem indul. Ezt így nem lehet "hírlevélnek" nevezni, találébb volna inkább az emléklap, a "visszapillantó tükör" vagy akár a "leltár-ív" név is. Az sem vitatható, hogy az EU-val kapcsolatos tudnivalók fél évvel a belépés után nem érnek sokkal többet, mint az esemény utáni tableta. Főként, ha nem magát az "eseményt", hanem a káros következményeket szeretnék elke-

rülni. Üdítő kivételnek mondható "A sólyom fél szeme" című írás, amely talán sajátos, de fontos vadászati jogelméleti kérdéseket feszeget.

2005-ös Vadászévkönyv - amit minden vadászkamara tag ingyen megkap - számos olvasnivalót nyújt. A havi agenda elé - formabontó

szerkesztési elvek szerint - az aktuális hónapban viharos vadászmultunk szubjektíven kiválasztott történéseiből kaptunk válogatást. Ahogy a vak tyúk is talál szemet, persze azért akad köztük néhány kuriózum, azaz a mának is szóló "üzenet", de a nagyobb részük csak egy izzadtságszagú kvízzjáték beugratós kérdéseinek lényegtelen ségi szintjét éri el.

A nagy érdem viszont, a többször módosított vadászati jogszabályunk egységes szerkezetbe szerkesztett változatának közlése. Megkülönböztetett betűkkel közlik a változásokat, ami nagymértékben könnyíti az eligazodást a vadászatot szabályozó paragrafusok folyton változó sűrű öserdejében.

Az évtizedes erdőprogram

Az FVM értesítőben (26.sz.) jelent meg a tavaly október 20-ikai kormányülésen elfogadott, 2015-ig szóló erdőprogram. Ezen belül a "A fenntartható vadgazdálkodás célprogram" egyértelműen leszögezi, hogy a jövő vadgazdálkodását mindenképp a természetes populációkra kell alapozni, s a zárttéri vadtartás csak kiegészítő szerepet tölthet be az eredményesebb vadásztatás érdekében. A gazdálkodás vadvédelmi és hasznosítási szerepe között az élőhely kezelése az összekötő elem, amely a mező- és erdőgazdálkodással, a természetvédelemmel való együttműködés alapját adja, és a biodiverzitás - azaz az élőlények sokfélesége - megőrzését is segíti. Alcélként jelölték meg a fenntartható vadlétszámot és a vad természetes élőhelyének biztosítását.

A várható eredmények között szerepel:

- az erdőben élő nagyvadállomány létszámának fenntartható szintre hozása,
- a vadgazdálkodási és kapcsolódó ágazatok közti együttműködés javítása,
- a vad élőhelyének minőségi javításával a biodiverzitás fenntartása és növelése.

Helyesbítés

Előző számunk hírei között betűelírással hibásan jelent meg Maderspach Viktor születési helye, amely helyesen Iszkrony. A Hubertus - Kereszt kitüntetettjei közül véletlenül kimaradt az ezüst fokozattal kitüntetett dr. Kun Edit neve. Az érintettek szíves elnézését kérjük.

A Széchenyi család hétköznapijai

Páratlanul érdekes kortörténeti fotókiállítás nyílik Székesfehérvárott, a Szent István Király Múzeum dísztermében március 4-ikén. A kiállításon bemutatott 70 felvétel az egykori Széchenyi családnak a második világháborúban szinte teljesen megsemmisült sárpentelei kastélyban töltött hétköznapijait mutatja be. A felvételeket egykor Czako Ferenc házitánító készítette üveglemezre. A kortörténeti dokumentum gyűjteményt a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtára adta át a kiállításra. Az egyedülálló képek közül eddig mindössze néhány látott napvilágot részben Széchenyi Zsigmond könyveiben, részben az Élet és Tudomány folyóirat cikkeiben. Gróf Széchenyi Viktor (1871 - 1945), a legnagyobb magyarként ismert Széchenyi István bátyjának, Széchenyi Lajosnak volt az unokája, aki Fejér vármegye és Székesfehérvár főispánja volt (1906 -1917, 1926 - 1939). Korának egyik legjelentősebb közéleti személyiségeként és a kultúra önzetlen mecénásaként tisztelték. A család Sárpentelén lakott, az itteni életről, gyermekéveiről a jeles vadászíró, Zsigmond, az "Ahogy elkezdődött" című könyvében írt. A kiállítás ünnepélyes megnyitóját Gergely András egyetemi tanár tartja március 4-én, pénteken 17 órakor. A kiállítás - hétfő kivételével - naponta 10-től 14 óráig, majd április 28-a után, 16 óráig tekinthető meg. Az egyedülálló gyűjtemény június 12-éig látható.

A Blaser tulajdonosok megnyugtatósára

Mint előző számunkban beszámoltunk róla, súlyos baleset történt decemberben, egy Blaser R 93-as vadászpuska zárszerkezete hátravágódva okozta a balesetet. Az ügyben a Hajdúböszörményi Rendőrkapitányság még javában folytatja a vizsgálatot, s mint más forrásokból nem hivatalosan megtudtuk, elkészült a fegyver szakértői vizsgálata, mely szerint a fegyver-robbanás azért következett be, mert nem a fegyver kaliberének megfelelő töltény került a csőbe.

Információnk szerint a Blaser R 93-as golyós puska tölténymérete 6,5 x 68 mm, a robbanást okozó töltény mérete 8 x 57 mm volt. Az 57 milliméteres rövidebb töltény betölthető a tárba, kúpos magja miatt befér a fegyver kamrájába, rá lehet tölteni és el lehet sütni, de a lőszer magja értelemeszerűen elakad a csőben. Az elakadt mag miatt keletkező túlnyomás robbantotta le a zárszerkezetet, azaz nem fegyverhiba okozta a balesetet.

Anélkül, hogy a baleset körülményeit részletesebben ismertetnénk, tanulságként máris megállapítható: hihetetlenül balesetveszélyes, ha más kaliberű töltény kerül a fegyverünkbe!

Vadorzók, tálalva

Orvvadászokat fogott a rendőrség a gyöngyi (Tolna megye) vadásztársaság feljelentése alapján. A vadásztársaság még decemberben a tamási rendőrkapitányságon feljelentést tett orvvadászat alapos gyanúja miatt. A nyomozás megindult és sikeresen felgöngyölítették azt a "fonalat", amely - sajnos - három vadászhoz - a társaság egy tagjához, egy helybeli és egy sárosdi bérkilövő vadásztársaság tagjához - vezetett. A gyanúsítottaktól engedély nélkül tartott, hangtompítóval, éjjellátóval felszerelt fegyvereket, lőszereket foglaltak le. Több nagyvadat, valószínűleg gímszarvasokat és dámokat is zsákmányolt a trió. A tájékoztatás szerint a vadhús egy részét az egyik vadász éttermében szolgálták föl a mit sem sejtő vendégeknek.

BISCHOF FERENC

A lapos lövés ára

Édesapja vendégeként vett részt a fácánvadászaton M. László (24), aki január 16-án, a Dél-Mecsek Vadásztársaság hosszúhetényi (Baranya megye) területén rendezett fácánvadászaton halálos balesetet szenvedett.

A társaság "U" hajtásban, egy gázos, bokros, meredek oldalt hajtott, amikor a hajtóvonalon egyszerre több kakas is fölkeft. Összesen öten lőttek a kelő madarakra... és a hajtóvonalon jobb szárnyán haladó fiatalember hirtelen összeesett. Az egyik alacsony lövés egészen közelről, mintegy tizenöt méterről sebesítette meg. A fiatalember éppen ráfordult egy kelő kakasra, amikor szemből az egész arcát betérítve találta el a sörétrnyaláb. M. Lászlót súlyos, életveszélyes sérülésekkel szállították a Pécsi Idegsebészeti Klinikára, ahol azonnal orvosi ellátásban részesült. Sérülései azonban olyan súlyosnak bizonyultak, hogy állapota válságosra fordult.

Az orvosok minden tőlük telhetőt megtettek, de egy sörétszem olyan szerencsétlen módon hatolt a szemüregben keresztül a koponyába, hogy az agyat roncsolva, a koponya hátsó falába ágyazódva állt meg és néhány nap múlva a fiatalember halálát okozta.

ÉLETFOGYTIGLAN

Fácánok burrantak itt is, ott is, gyűlt az aznapi vadászcsoport és az utolsó hajtáshoz állt fel a társaság.

Az apa büszke volt arra, hogy fia örökölte vadászszenvedélyét és biztosan, biztonságosan kezeli fegyverét.

A baleset után hetekig szakértők vizsgálták az esetet, próbálták kideríteni a felelőtlen lövés leadójának kilétét és a lehetséges elkövetők közt az apa neve is felmerült. Persze egyetlen elferdített tv-tudósítás is elegendő ahhoz, hogy a közvélemény azonnal elkönyvelje az apa bűnösségét. Egy közeli ismerősöm is elgondolkodva kérdezte: - Vajon mennyit kaphat egy apa ezért?

- Sokat, nagyon sokat - válaszoltam. Ugyanannyit, mint az az apa, aki síelés közben elfelejtette a bukósíakot ráadni a kislára, vagy amelyik felültette a kisfiát a lóra és az leesett. Annyit kap, mint az az apa, aki autóversenyzőnek "adta" a fiát és később a fiú fiatalon karambolozott.

Ezekben az esetekben a bírósági ítélet (bármilyen is az) csak mellékbüntetés lehet. Az ilyen szörnyű tragédiáknál az apáknak a büntetést az élet adja és örökre szól.

AGYAKI GÁBOR

Hófehér róka Gyulajból

Korábban egy vendégvadász már látta és meg is lőhette volna, de elengedte, mert hajtókutyának nézte. Aztán január 7-én, éppen Attila napon, Király Attila a Gyulaj Rt. Tamási Erdészetének kerületvezető vadásza esti területellenőrzése során pillantotta meg az albinó rókát.

A hivatásos vadász elejtette a különleges vadat. A róka hófehér volt és piros szemű egyértelműen bizonyították az albinizmust. Az elejtő a gereznát és a koponyát szakszerűen kikészítette, így a különleges névnapi ajándék a vadászszobáját díszíti.

Dr. Bay Béla emlékvadászat

Pucokszálláson, január 29-én idényzáró vadászatot emlékeztek Dr. Bay Bélára az egykori barátok, tanítványok és vadásztársak, ünnepi vadászóhajattal és emléktábla koszorúzással tisztelegtek a mester emléke előtt.

A Tuskói Vadásztársaság egykori elnöke, a nagyszerű sportember, 93. életének legszebb vadásznapjait Pucokszálláson töltötte. A koszorúzási ünnepségre a vadászház falán elhelyezett emléktáblánál került sor. Az emléktáblánál koszorút

helyezett el a Magyar Olimpiai Bizottság, a somogybabi önkormányzat, a SEFAG Rt. igali és marcali erdészete, valamint Dr. Fenyvesi Csaba olimpiai vívóbajnok, egykori tanítvány, a Tuskói Vadász Egyesület jelenlegi elnöke. Az ünnepség utáni vadászatot a hely és az ünnepelt szellemisége hatotta át. A remek szervezés, a szikrázó napsütés, a hó és a nap végén a teríték, a máglyával és vadászskürttel, méltó volt Dr. Bay Béla emlékéhez.

A.G.

Ha tetszik, ha nem

Rutinszerű gépjármű ellenőrzést tartott a járőr Borzavárnál (Veszprém megye) január 23-ikán este. A csomagtartóban két puskán kívül egy zsigereletlen, krotália nélküli őzet is találtak. A kocsinak három utasa volt. Egyikük a Királykúti Vadásztársaság tagja, aki - amint később kiderült, be volt írva a vadászati naplóba. Viszont nem volt beírva a másik puskás. A harmadik férfi szintén vadász volt, de annál nem volt fegyver. A másik puskás - aki állítólag egy magas rangú fővárosi rendőrtiszt - az intézkedő rendőrökre heves fenyege-

tődzéssel igyekezett "nyomást gyakorolni", hogy a feljelentéstől álljanak el. A rendőrök nem ijedtek meg, s a megyei felettesüktől kértek és rögvést kaptak is segítséget. Veszprém megyében egyébként - és ettől az esettől teljesen függetlenül - példaértékű módon a vadásztársaságok és az állami területek közösen, szerződéses formában, 100 ezer forinttal jutalmazták a vadászok sikeres elfogóit. Az ügyben a megyei ügyészségi nyomozó hivatal megindította az eljárást, a vadásztársaság pedig elrendelte a fegyelmi vizsgálatot.

Előszőr Almádiban

2005. január 14-én 17 órakor vadászskürt hangja köszöntötte a jelenlevőket és a későn jövőket. Balatonalmádiban, a valamikori Auróra étterem épületéből kialakított Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár termei zöld ünneplő ruhát öltött vadászokkal és kísérőkkel teltek meg. Első ízben rendezték meg a Vadász és Trófea Kiállítást, amely a rendezők szándéka szerint, a jövőben minden évben megrendezésre kerül. A vadászskürtös köszöntő után az érdeklődők megtekintették Szegedi László, a Veszprém Televízió munkatársa által készített rövidfilmet, melyben az őzhívással, a gímszarvas vadászatával, valamint egy vaddisznóhajattal élményeivel ismerkedtek meg. Sokunknak ez már nem ismerkedés volt, de bizony beleremegtünk, mikor a képek saját élményeinkre emlékeztettek. Ennek a kiállításnak keretében került sor Csiszár József festőművész alkotásainak bemutatására is.

Baracska Lajos, az OMVK Veszprém megyei titkára nyitotta meg a kiállítást, majd Árvai István megyei alelnök méltatta Csiszár József munkásságát. A trófeák mellett került kiállításra Seres Erzsébet porcelánfestő több alkotása is. A kiállítás szervezői gímszarvas kategóriában Németh János balatonalmádi, őzbak kategóriában Tóth Zoltán szintén balatonalmádi, vaddisznó kategóriában Újhelyi Zoltán herendi vadász kiállított trófea kiállítójának adták a Csiszár József által készített emléklapoket.

A megnyitó hivatalos része után szarvaspörkölttel látták vendégül a kiállítást megtekintő közönséget.

PUNK JÁNOS

Természetvédő vadászok Tatán

A Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. hivatásos vadászai még tavaly szeptemberben, a tatai vadászterület ún. Keskenyölgyi részén, a hajdani katonai lőszerraktárak helyén, közel 400 hordónyi veszélyes hulladékot találtak. Döbrösy Szabolcs fővadász, valamint Rombauer Tamás, a vadászatra jogosult társaság ügyvezetője az esetet azonnal jelentette az illetékes környezetvédelmi hatóságnak, majd az ügyben büntetőfeljelentés is történt természetkárosítás miatt. Az eljáró tatai rendőrök a nyomozás során megtalálták a veszélyes hulladék fuvarozóit és azok megbízóit is. Az ügyet időközben átvette a Nemzeti Nyomozóiroda korrupcióellenes osztálya. A vadászok és más természetvédők azonban csak január végén lélegezhettek fel, ugyanis csak akkor, közel négy hónappal a felfedezésük után kezdődött meg a veszélyes hulladékot tartalmazó hordók elszállítása és megsemmisítése.

FARAGÓ

A legismertebb

"Munkában a gulyásagyú"

Győr-Moson-Sopron megyében egészen biztos, hogy a legismertebb vadásztársaság a szanyi Dózsa Vt., amely helyi és megyei rendezvényeivel, eredményes és stabil gazdálkodásával bőven részolgált arra is: országos példaképe legyen a vegyesvadás vadásztársaságoknak.

A Rábaköz szívében fekvő, 8400 hektár nagyságú vadászterületen 53 helyben és a környéken lakó, zömében földtulajdonos tag vadászik fácánra, mezei nyúlra, őzre, vaddisznóra és a váltóvadként előforduló gímszarvasra.

s fa-
julnak
kibékít-
hetetlen
acsarkodással.

Mi a recept?

Keresni kell Né-

meth Gergelyeket, akit hat éve választottak meg a vadásztársaság elnökének, bizalmat kapott a megyei vadászakamara sportvadász alelnöké-
ként, delegálták a Védegylet országos küldöttközgyűlésébe és "civilben" a helyi önkormányzat képviselője. Céltudatos, határozott vezető, aki rövid idő alatt elérte, hogy jó hangulatban, egyetértésben vadászhatnak a tagok, kiegyensúlyozott az egyesület gazdálkodása és egyre fényesebben ragyog a vadásztársaság csillaga ... vagyis rendszerben mennek a dolgok Szanyban. Persze ezért sok mindent kellett meglépnie és tennie a Németh Gergely, Török Gusztáv vadászmeister, Varga Ferenc gazdasági vezető, Török Frigyes titkár, Csordás Albin természetvédelmi felelős, Orbán Zoltán EB elnök, Pagonyi Zoltán FB elnök összeállítású vezetőségnek.

Nem mindegy, hogy ki az elnök!

Számtalan példával tudnám illusztrálni, hogy mennyire fontos egy-egy vadásztársaság boldogulásában az elnök személye, aki összefogja a tagság sokszor egymással ellentétes érdekeit, aki képes normális kapcsolatokat kialakí-

tani a helyi emberekkel, a vadász és nem vadász szervezetekkel, akinek rálátása van a vadgazdálkodásra, irányítani tudja a pénzügyeket ... aki felelősséggel, önzetlenül hajlandó felvállalni a feladatokat, és akinek megadatott az a tehetség, amivel a gondok megoldhatók.

Ki tudja hány vadászterület döglődik azért, jut a csőd szélére, mert a tagság rosszul választott vezetőséget, nem talált olyan karizmatikus személyiséget, aki harmonizálná a tagság szándékait a terület vadállományának adottságaival, a gazdálkodási lehetőségekkel?

Ha üres a kamra, bolond a gazdasszonya - tartja a mondás, amelynek igazsága a vadászatban is érvényes. Az elszegényedés, a pénzhiánya még a családi asztaloknál is fölkorlácsolja az ellentéteket, hát még a kényszerközösségekként összeállt vadásztársaságoknál, ahol a vadászati lehetőségek csökkenésével párhuzamosan erősödnek fel a viták,

Németh Gergely, a vt elnöke

A gyökerek

A Dunántúlon, Csorna és Pápa között, a Rábaköz délkeleti részén található meg a térképen a 2500 lakosú Szany község, amelynek több nevezetessége is van. Az ország két háromtornyú temploma közül az egyik, az 1767-ben épített, háromhajós katolikus istenháza itt található, és a szanyi szent kút, illetőleg a 250 éves Szent Anna-kápolna, a Rábaköz nevezetes búcsújáró helye.

A szanyiak összetartozásának és összefogásának a gyökerei évszázadokra nyúlnak vissza, annak idején a Szent Anna-kápolnát úgy építették meg, hogy minden építőanyagot kézben - imádkozva és énekelve - szállították a helyszínre.

A község valószínűleg a szláv hangzású Zayan családról kapta a nevét, a Morva birodalom gypűrészéhez tartozott. Az első írásos emlék az 1300-as évekből származik, mint a győri püspökség uradalmának központját, vám- és vásártartási joggal rendelkező településként említik. A török uralom alatt elnéptelenedett, majd a püspökség majorgazdálkodása révén újra benépesedett, katolikus magyar telepések művelték a Rába öntésterületén a lápokkal, vízfolyásokkal szabdalta, jó minőségű földeket.

A mai tájra is jellemző a flóra és fauna gazdagsága, a szántókat, réteket erdőfoltok, nádasok tarkítják és a vízfolyásokat kísérő galéria-erdőkben mindig menedéket és táplálékot talál a vadon élő állatvilág.

Az adottságok és az eredmények

A vadásztársaság határa 13 kilométer hosszban a Rába folyó, a víz átúszása nem jelent gondot a szarvasnak, vad-

Az egyik a "nagyok" közül

disznónak, ennek az eredménye, hogy bár törzsállományuk nincs, minden évben 15-20 vaddisznót és ugyanennyi szarvast lónek a szanyi területen, köztük előfordul 8-9 kilós bika is.

Az őzállományt 600 darabosra becsülik, amelyből évente 100 bakot és 200 sutavadat hoznak terítékre. A terület sokkal több - erdei és mezőgazdasági kárt alig okozó - őz eltartására lenne képes.

Eddig még senkinek nem sikerült "rájönnie", hogy a hatóságok az ilyen kedvező adottságú területeken miért állapítanak meg maximum őzlétszámot és miért kötelezik a vadászatra jogosultat a kötelező lelővésekre? Ráadásul a szanyi Dózsa Vt. esetében a tervezett lelővést a duplájára emelték, semmibe véve a gazdálkodási (ökonómiai) szempontokat. Talán itt lenne az ideje, hogy ezt is felülvizsgáljuk, hiszen az államnak, mint a vadállomány tulajdonosának is az lenne az érdeke, hogy

az ökológiai szempontok mellett a lehető legésszerűbben és bölcsen hasznosítsuk nem csak a szanyi őzeket, hanem az egész ország őzállományát!

Még az őzeknél maradván, a szabályos hatos agancsok bérvadásztatásán túl, egyre nagyobb az igény a rendellenes, szabálytalan agancs-alakulatok iránt. Ha erre van igény, ha a "piac" ezt igényli, akkor megoldjuk - döntöttek a szanyiak - és a közepes genetikai képességű őzbakok azóta rendre szabálytalan agancsokkal kápráztatják el a fizető vendégvadászokat. (Simon Imre vagy Pagonyi Péter hivatásos vadászok erről többet is el tudnának mondani.)

A Rábaköz évszázadok óta nevezetes volt a mezeinyúl-vadászatairól, mindig szépen volt nyúl ... bizonyíték erre a környéken kialakult "antik" orvvadász eszközök garmadája. Ma sajnos kevesebb a nyúl, mint 20-30 évvel ezelőtt volt, de még mindig 1500 felett becsülik a törzsállományt. Ebből évente 850-900 darabot vesznek le a területről vadásztatással és befogással. Távaly már nem fogtak nyulat, kifizetődőbb volt a vadászat, mint a költséges élőbefogás.

Egyedül a nyúl tesz kárt a napraforgótáblákon, a 4-500 ezer forint kifizetése nem okoz gondot a társaságnak.

Két-két és félezerre tehető a természetes vadfácán-állomány, amelyből évente - a szaporulat eredményességétől függően - 7-800 kakast lónek. Nem foglalkoznak a mesterséges fácánneveléssel, vásárolt madarak kihelyezésével ... viszont tisztességesen etetnek.

Tisztelétadás a terítéknél

Megnyitó a megyei vadásznapon

A 8400 hektáros területből 4 ezer hektár fölötti az a mezőgazdasági terület, ahol a vadásztársaság tagjai a földtulajdonosok, bérlők, gazdálkodók. Így nem gond, hogy a vadásztársaság saját művelésű 6 hektár vadföldjén túlmenően, minden vadász hagyjon a tábla végén valamennyi betakarítatlan termést a vadnak. Nem előírás, csupán gyakorlat, hogy minden vadásznak a földjén saját etetője, etetői vannak ... és ezek nem üresek. Valahová rakni kell a 10 tonna fácántápot, a 60 tonna szemes-, a 40 tonna siló-, és a 13 tonna lebálázott szalastakarmányt... hogy kiürüljön a következő évre a vadászház mögötti fedett szérű.

A rendezvények

A vadásztársaságnak 1971 óta van vadászháza, de az igazi 2000-ben készült el, ahol komoly konyha, vendégszoba és 120 személy leültetésére alkalmas nagyterem áll a vadászok rendelkezésére. A vasút melletti ház egy év alatt készült el, minden vadász 100 ezer forint vagyoni hozzájárulással támogatta az építkezést.

A vadászház füves udvarán készítik el a terítékeket, itt parkol a két traktor, a pótkocsijával és a társaság mindenféle mezőgazdasági gépe ... és itt vár a "bevetésre" a két "gulyás-ágyú", amiben a rendezvényeken rotyog az étel.

Mert rendezvénye bőven van a társaságnak!

Pinköd környékén a falunappal kezdnek, a vadászok főztje nélkül már elképzelhetetlen a vigasság. Kezd rendszeressé válni, hogy megrendezik az Anna-kápolna mellett a lövészversenyüket, majd augusztus utolsó szombatján a megyei vadásznapi körülmények között a Hubertus mise megrendezését, ahol a Hubertus mise megrendezését a kitüntetések átadása követi ... és ahol - immár ötödször -

négy-ötezer ember fordult meg. A megyei vadásznapi körülmények között megrendezése hozta meg a vadásztársaság minisztériumi elismerését is, az FVM hivatal különdíját kapták meg.

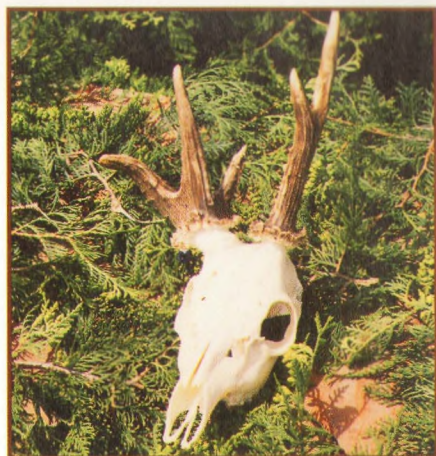
Hubertus-mise az Anna Kápolnánál

Az egynapos rendezvényt többhetes előkészítő munka előzi meg, ilyenkor ásóra-kapára kapnak a vadásztársaság tagjai, dübörögnek a traktorok, hogy minden helyszínen kulturált körülmények között tudják a vendégeket fogadni.

A tíz társasvadászból álló idényt egy zártkörű vacsorával zárják és természetesen nem maradhat el a vadászházban megrendezett vadászbál sem.

Ami mindenféleképpen a szanyi Dózsa Vt. különlegessége - nem tudok róla, hogy bárhol máshol lenne ilyen - a vadásztársaságnak saját focicsapata van, amellyel résztvesznek a falunapi labdarúgó tornáján.

-dor

Az ígéret (csak) szép szó

A Luca széke - amint tudjuk - úgy készül, hogy minden nap egyetlen műveletet szabad rajta megcsinálni. A jó munkához - tudjuk - idő kell, viszont a néphit szerint a karácsonyi éjféli misén, aki arra ráül, óriási sikerélményben lesz része: meglátja a boszorkányt. Nos, ez a meglehetősen régi mese már a könyökén jön ki mindenkinek. Az már viszont igazán mai téma, hogy ehhez képest, hogyan készül nálunk a Hivatásos Vadászok Szolgálati Szabályzata. Ez viszont nem mese, hanem maga a vérfagyasztó valóság. A mindenkor hivatkozási alapként használható szabályzatot már csaknem a negyedik éve fúrnak, faragják anélkül, hogy "ráülve" valami is látszódná.

Az igazság az, hogy egykoron a vadászati törvény szerves része volt a szolgálati szabályzat. Ha a régi nem is volt maga a tökély, soha senki nem mondta, hogy kifejezetten rossz volt. Csupán a mai követelményekhez kellett volna némi képp igazítani, és kész. (De, ha úgy maradt volna, ennél az is jobb lett volna.) Már a vadászati rendszerváltás hajnalának hasadásakor felvetődött az átdolgozás létfontossága, de megvárták a kamara hivatásos vadász szakosztályainak megalakulását. A 2002-ben rendezett Első Országos Hivatásos Vadász Konferencia - amely nem volt mentes a nagy szavaktól és a szent fogadkozásoktól sem - pontosította a feladatokat, és egy szűk határidőt adott a "munka"-bizottságnak a szabályzat elkészítésére. Azóta sem derült ki kristálytisztán, hogy vajon mi a fenét lehet ezen ilyen sokáig rágódni? Ha valaki a dolgok állására rákérdezett, folyamatos helyzet-

jelentéseket kapott, hogy áll, ami nem is áll. Jószerint minden egyes megyei hivatásos vadász továbbképző-értekezleten a rátermett tisztségviselők adtak a szabályzat készítésének emberfeletti munkájáról pillanatnyi "helyzetjelentéseket", akárcsak egy igazi háborúban. A legutóbbi helyzetjelentés úgy szólt, hogy már csak a belügyminisztériummal kell megállapodni arról, hogy a hivatásos vadászoknak is járjon legalább az a jogi védelem, ami a félelmet keltő sötét ruhákban pompázó biztonsági- és vagyonőröket megilleti. Pedig magyar földön a hivatásos vadászok már több száz évvel ezelőtt, jogilag teljesen tisztázott módon szolgálatban álltak. Nem úgy, mint az újmódi vagyonőrök, akikről másfél évtizeddel ezelőtt azt sem tudtuk, mi fán teremnek. Mégis - ki tudja miért - korunkban éppen az előbbieket "státuszát" kell "tisztázni" és évekig lehet róluk jókat vitatkozni.

Már írott történelmünk hajnalán, a bibliai korokban is minden épeszű ember tudta, hogy előbb kell gondoskodni a pásztorról ... aztán jöhet a jószág, és nem fordítva. Márpedig, ha a vad az állam tulajdona, a normális gazdának először az őrzőiről, a gondozóiról kell gondoskodnia és csak azután következhet a kincset érő nemzeti vagyon. Persze, ha netán valami egészen másról van itt szó, akkor én ezt az egész "Ne gazdálkodj okosan" című új játékot feladom.

Legutóbbi információink szerint idén az OMVK tavaszi közgyűlése elé terjesztik elfogadásra a szolgálati szabályzatot. S mint már annyiszor, a küldöttek ezúttal sem csak a mobiltelefonokról, hanem hazai vadászati kultúránk egyik fokmérőjé-

ről, a hivatásos vadászok megjelenéséről, egyenruhájáról is fognak dönteni. Arról az egyenruháról, amelyre az állam jogszabálya kötelezi vadja őrzőjének "munkáltatóját" a szolgálati egyenruha megvásárlására. Csak éppen a rendelete azt nem mondja ki - mint például az erdészeknél, akik ezt a kérdést seperc alatt megoldották -, hogy milyen ruha az, amelyik megvásárlását éppen kötelezik?

A VKE több mint fél évtizede kidolgozta a teljes ruha-projektet. Három országos értekezlet döntött minden egyes darab anyagáról, kidolgozásáról, formájáról. Az egyenruha gyártása, forgalmazása megkezdődött ... s azóta az első szériák kihordási ideje is lejárt már. Az egyenruha egységessé válásának egyetlen gubanca van, a Hivatásos Vadászok Szolgálati Szabályzata nem rögzíti a pontos leírását ... mert nincs. Mármint szolgálati szabályzat, mert az egyenruha minden egyes darabjának szabványos leírását a jó nevű szabályzat-alkotók ismerik ... bár arról megoszlanak a válaszok, hogy ezeket a leírásokat tartalmazza vagy sem a készülő szabályzat?

Azt talán egyetlen küldöttnek, vadászati tisztségviselőnek, szolgálati szabályzat szerkesztőjének sem kell külön elmagyarázni, hogy egy viseletet akkor lehet "egyenruhának" nevezni, ha az Battonyától, Nemesmedvesig nem csak úgy emlékeztet valamire, vagy annak látszik, hanem olyan egyforma, mint két tojás.

HoZso

Les Preludes...

Ez Liszt Ferenc halhatatlan remekművének címe, az a kifejezés, mely jól jellemzi a márciusi szalonkázást. A szalonkák viselkedésére ez a francia szó - melynek eredeti jelentése előjáték, bevezetés - a legjellemzőbb. A hazai vadászirodalomban gyakran szerepel a nászrepülés, mint az erdei szalonkák márciusi viselkedésének jellemzője.

Az elmúlt években a szalonkázók az Európai Unió madarakra vonatkozó direktívájából kiindulva, szeretnék volna pontosabban megismerni, mikor kerülnek a hosszúcsőrű vándorok aktív szaporodási állapotba. Ez csak egy módon lehetséges, ha feltárjuk, mi az erdei szalonkák ivarszerveinek tényleges fejlettsége, valóban nászrepüléseket láthatunk-e a Kárpát-medencében márciusban? Az elmúlt években a CNB és a FANBPO - a Nemzetközi Szalonka Szövetség programjába vette az erdei szalonkák ivarérésével kapcsolatos kutatásokat. Ebbe a munkába a magyar vadászok is bekapcsolódtak. A minták gyűjtésének eredménye több száz hím és néhány tojó ivarszerv-mintája volt, melyek tudományos kiértékelése pár hónapja fejeződött be.

Az erdei szalonkák szaporodását a környezeti viszonyok: a fény, az időjárás, a táplálék mennyisége és természetesen a két nem közötti kapcsolat szabályozzák. A hatások nem csak közvetlenül, de áttételesen is hatnak a madarak hormonjaira, ivarszerveik tömegének növekedésére és viselkedési formáira. A hosszabbodó nappalok hatására keletkező hormonok kiváltják az ivarszervek nyugalmi tömegének erőteljes növekedését, kb. 90 nap alatt a herék, illetve a petefészkek tömege megsokszorozódik, adott esetben a nyugalmi tömeg százszorosára vagy még többszörösére nő. Ez a növekedés viszont még nem jelenti azt, hogy érett ivarsejtet termel!

Az elmúlt években a Magyarországon begyűjtött márciusi erdei szalonkákban a herék tömege igen változó volt és ivarsejttermelésre való fejlettségük nagyon különbözött, viszont nem termeltek spermiumot! A márciusi tojók petefészkei a kakasok heréinél fejletlenebbek voltak. Az

ivarszerv minták alapján megállapítható, hogy a tojók ivarszerveinek fejlettsége 2-3 héttel van elmaradva a kakasokétól. Ilyen körülmények között nászrepülésről a szó szűkebb értelmében szó sem lehet! A vonulás miatt a nászrepülésre még néhány hétig várni kell. A vonuló madaraknál a tojásképződés a tojók szervezettől igen sok energiát igényel. Ezt az energiát elsősorban a költőhelyre repüléshez használja fel a madár... s mint tudjuk, a hazánkban tartózkodó erdei szalonkákra még több száz kilométeres repülés vár.

A laboratóriumi vizsgálatok igazolták, hogy a márciusi erdei szalonkák hazánkban még nem szaporodóképesek, nincsenek felkészülve a szaporodásra, vagyis nem igazi nászrepülést figyelhetünk meg, hanem ahhoz hasonló, párzásra felkészülő előjátékot láthatunk. A szalonkák párzására már a költőhelyeken, április végén és májusban kerül sor, ebben az időszakban a tojók már keveset repülnek, a fészkeléshez alkalmas helyek közelében várják a kakasok udvarlását.

Az egyes évek között az ivarszervek fejlődésében eltérések lehetnek, ezért a megkezdett mintagyűjtést a VKE Országos Szalonkaklubja tovább folytatja, így várjuk minden elkötelezett szalonkázó megfigyeléseit és mintáit.

FLUCK DÉNES

Szalonkanyitány

Amennyiben az időjárás és az útvisszonyok lehetővé teszik, március 5-én 16 órakor a Pilisben - Dobogókő alatt - Ispánhegyen, a Zotyi kőnél kerül sor idén a hagyományos szalonkanyitányra. A szalonkanyitányt követően - immár szintén hagyományosan - a Pilisi Parkerdő Rt. szentendrei erdőszete lehetővé

teszi a vendégvadászoknak, hogy ingyenesen részt vegyenek az aznap esti húzáson.

A Zotyi kő megközelíthető a Pomáz-Dobogókő közötti közúton, Pilisszentkereszt után jobbra az aszfaltozott erdei úton, vagy Szentendre felől a sikárosi erdőgazdasági úton.

A baráti találkozóra a pilisi szalonkázók szeretettel várnak minden érdeklődőt. Részletesebb információ: dr.Hautzinger Gyula (T: 30/747-69-93)

Szalonka Dublé Díj

A Magyar VADÁSZLAP - együttműködve a Törley Pezsgőgyárral - immár tizenharmadik alkalommal - írja ki a Szalonka Dublé Díjat.

A díjat - egy láda Törley pezsgőt - az a szalonkavadász kaphatja meg, aki hiteles tanúkkal tudja igazolni, hogy a tavaszi húzáson dublét lőtt és azokat fel is vette. Több dublé igazolt elejtése esetén is csak egy díjat adunk ki, továbbá csak azokat a jelentkezéseket tudjuk elfogadni, ahol a vadászfegyver kétszövevényű, s nem félautomata.

A jelentkezéseket az igazolásokkal és legalább féloldalas ismertetővel (helyszín, időpont, időjárás, stb. leírásával) április 15-éig a szerkesztőség levelezési címére: Magyar VADÁSZLAP 1031 Budapest, Pákász u. 7. faxon a 06-1-242-00-42-es számra vagy e-mail címünkre: vke.@vadaszlap.hu kérjük beküldeni.

Szalonka-információs vonal:

06-30/30-30-369

Kezdjük azzal, hogy a 06-30/30-30-369-es szám felhívása nem emelt díjas szolgáltatás, egy-egy hívásért minden telefonáló a saját csomagjának díját fizeti.

Amikor a szalonka-centrum bejelentkezik, a telefonáló - az úgynevezett főmenüben - három lehetőség között választhat:

- ❖ az **1** gomb megnyomásával üzenetet hagyhat, amelyre 1 perce van,
- ❖ a **2** gomb megnyomásával meghallgathatja a legfrissebb szalonkahíreket,
- ❖ a **3** gomb megnyomásával elmondhatja eredményeit, tapasztalatait, erre is 1 perce van.

A főmenü **2** gombjának megnyomása után újabb öt lehetőség között választhat a telefonáló, azaz válogathat a hírek között.

- ❖ az **1** gomb megnyomásával az országos szalonkahíreket,
- ❖ a **2** gomb megnyomásával az ország dél-keleti régiójának,-
- ❖ a **3** gomb megnyomásával az ország dél-nyugati régiójának,-
- ❖ a **4** gomb megnyomásával az ország észak-keleti régiójának,-
- ❖ az **5** gomb megnyomásával az ország észak-nyugati régiójának szerkesztett szalonkahíreit lehet meghallgatni.

(A régiókat úgy kell elképzelni, hogy képzeletben vízszintesen és függőlegesen felosztottuk az országot. A beérkező híreket a földrajzi elhelyezkedésük meghatározása után fogjuk a megfelelő számú gombok "mögé" szerkeszteni. Például, ha valaki arra kíváncsi, hogy mi újság "szalonka-fronton" a Pilisben, akkor a szám felhívása után a **2** és az **5** gombot kell benyomnia.)

A szalonka-centrum életre hívását Márok Tamás, újdonsült kollégánk kezdeményezte azzal, hogy megfogalmazott egy nyílt levelet a mobiltelefon szolgáltatóknak. A nyílt levél közlése helyett szerkesztőségünk, amely évtizedek óta elkötelezett szalonkázó vadászokból áll, úgy döntött, talán gyorsabban sínre kerülhetne a dolog, ha közvetlenül a T-Mobile munkatársainak tennék fel a kérdést: kialakítható-e egy olyan rendszer, egy olyan országosan hívható központi szám, amelyet bárki felhívhat, elmondhatja a legfrissebb szalonka-híreit és ezt bárki, aki a központi számot hívja, meg is hallgathatja?

A T-Mobile TeleAktív csoportnak egyetlen napra volt szüksége, hogy válaszoljon: - Igen, a 06-30-30-30-369-es telefonszámon megvalósítható az interaktív információs rendszer, ahol az érdeklődők üzenetet hagyhatnak, másrészt pedig információkhoz juthatnak.

Persze azért néhány "apróság" még hozzátartozik a rendszer működéséhez, működtetéséhez.

Apropó szerkesztés. A Magyar VADÁSZLAP szerkesztősege vállalta, hogy február 25-étől, illetőleg a szalonka vadászati idényében egészen április 10-éig naponta többször meghallgatja, feldolgozza, rendszerezi és hallhatóvá teszi a szalonka érkezésével, húzásával, elejtésével, megfigyelésével, stb. kapcsolatos üzeneteket. Nem kell tehát egymást és "bejártott" ismerős szalonkavadászokat hívunk, mindent meg lehet tudni egyetlen telefonálással a szalonka-centrumtól, amely kísérletképpen idén először a T-Mobile támogatásával jött létre.

Végül még egy fontos információ: a 06-30/30-30-369-es számon tudjuk fogadni a maximum 160 karakterből álló SMS üzeneteket, melyeket feldolgozva, szintén a hírek között teszünk közzé.

Márok kitalálta, mi elintéztük, megszerveztük, a szerződést aláírtuk ... most már csak Önökön múlik, hogy a 06-30/30-30-369-es szalonkavonal mennyire lesz a magyar vadászok szalonka-centruma!

-dor

Adatok a szalonkákról

(Részlet dr. Kalotás Zsolt, a Magyar Madártani Intézet korábbi vezetőjének írásából.)

A BirdLife International 2001-ben kiadott kiadványa az erdei szalonka európai költőállományát 10 millió pár felettinek becsüli. A legnagyobb fészkelő populációk Oroszországban (kb. 10 millió pár), Skandináviában (kb. 300 ezer pár), valamint a balti államokban és Fehéroroszországban (kb. 220 ezer pár) vannak. Magyarország a faj fészkelő területének határán található. Nálunk az erdei szalonka mindig is csak lokálisan és kis számban fészkel. Becslések szerint országhatárainkon belül - évszázattól függően - 10-50 pár fészkelése valószínűsíthető.

Bár a BirdLife az erdei szalonkát a sérülékeny fajok kategóriájába sorolja, az utóbbi években a faj európai állománya a jelentős vadászati hasznosítás ellenére sem csökkent. Csupán Nagy-Britannia költőállományában tapasztaltak visszaesést, ugyanakkor Írországban nőtt a populáció. Az európai teríték az elmúlt években összességében növekedett. A sta-

Az elmúlt huszonöt évben elejtett gyűrűzött szalonkák előfordulása

Tavaszi szélben

A fiatal erdei szalonka augusztusban indul élete első vonulására. A jó szaporulatot adó években a vonulást megkezdő madarak nagyobb része fiatal. A kutatók a jelenség okát a tollazat rosszabb hőszigetelő képességében látják. A tollazat vizsgálatakor megfigyelhető, hogy a test melegét védő finom pehelytollak a fiataloknál sokkal kisebbek, mint az öreg szalonkákéknál. Így az öregek nagyobb hideget is elviselnek a kora őszi időszakban. Tavasszal, a költőhelyekre vonulásban az öreg kakasok az elsők, s a költőhelyek közelében a legtöbbször tartanak és igyekeznek újra elfoglalni.

Az egy fészkelőből származó szalonkák a vonulás kezdetén általában szétválnak. Az öreg tojó és a fiatalok igen távoli vidékekre, olykor sok száz kilométerre sodródnak egymástól. A korán induló fiatal szalonkák, a kalandos légi útjaik során igen eltérő vidékekre érkehetnek meg, amely a Kaukázustól a Földközi-tenger nyugati vidékeire terjed. Az öreg mada-

rak az előző évek tapasztalatai alapján sikeresebben tudják irányítani vonulásuk útvonalát, amint ezt a gyűrűzések és a visszafogások tapasztalatai igazolják.

A szalonkák általában kis, 10-50 darabos, laza csapatokban vonulnak, ez többek között jól tapasztalható és megfigyelhető a tavaszi szalonkázás alkalmával, amikor többen több felé figyelik a madarak mozgását. Egy jó húzás alkalmával több szalonka is tartózkodik a megfigyelt területén. Az egyes példányok általában a megpihenő madarak.

A nagy utazás

A szalonkák a vonulásuk alatt a kedvező széljárást a hosszabb utazásuk során mindig kihasználják. A hosszú, éjszakai repülés magassága igen változó lehet, a kedvező széljárású lég rétegekig emelkednek fel, de a kutatók véleménye szerint 100 méter fölé ritkán emelkednek. A hosszú, több órás repülés alatt sokat veszítenek

tisztikák szerint Európában évente 3 milliónál többet hoznak terítékre. Mintegy 1,5 milliót ejtenek el Olaszországban, 1,3 milliót Franciaországban, de a Brit-szigeteken, valamint Oroszországban is százezres nagyságrendű a teríték.

Az EU-országok közül Ausztriában, Svédországban és Finnországban tavasszal (is) vadásznak erdei szalonkára, de ezeknek az országoknak a terítéke együttesen sem éri el a 40 ezer példányt. Kelet-Európa legtöbb országában tavasszal és ősszel is vadásszák a fajt.

A magyar teríték az elmúlt 10 évben 6-9 ezer között alakult. Ez jelentősen meghaladja a 20-30 évvel ezelőtt évente lőtt 2-3 ezer példányt, de a jelenlegi európai terítéknek még a 0,3 százalékát sem éri el! Az utóbbi évtizedben - a potenciális hazai költés kímélete érdekében - csökkentették a vadászidény hosszát (jelenleg március 1-től április 10-ig vadászható). A szalonkázás ugyanakkor népszerűbb lett, nőtt a szalonkára vadászók és ezzel együtt a szalonka-vadásznapok száma. Az adatokból elemzések nélkül is látható, hogy a Magyarországon átvonuló erdei szalonkák létszáma nem csökkent! Az erdei szalonka hazai terítékvizsgálatai szerint a lőtt madaraknak 60-75 százaléka hím volt, ami azt igazolja, hogy a kora tavaszi húzásokon elsősorban a kakasok kerülnek terítékre. Szakmai mérlegelés kérdése, hogy eldöntsük, a tavaszi vagy az őszi vadászati idények kedvezőtlenebbek-e az állományra. A teríték ivararányában mért lényeges különbségek azt mutatják, hogy az őszi vadászatok a teríték-nagyságokat is figyelembe véve sokkal jelentősebben rontják a populációk ivararányát, mint a tavasziak!

súlyukból, a zsírtartalékaik nagy részét felhasználják. A vonulás alatt a táplálkozó területeken a megállás általában több napos, mert ez alatt tudják energiatartalékaikat a bőséges táplálkozással megújítani. A tavaszi vonulás során a vándormadarak szívesen kihasználják a kontinens fölött kialakuló magas és alacsony nyomású területek közötti tartós meleg déli, dél-keleti légáramlatokat. Az őszi - tavaszi időszakban a talaj fölött több száz méteren egyenletes a légáramlat, ami könnyíti a vonuló madarak utazását. Ilyen jelenségeket már többen is megfigyeltek, de holdvilágos esti lesekén magunk is megfigyelhetünk.

Az erdei szalonkák költő vagy születési helyeikről augusztus végétől - szeptember végéig tartó időszakban indulnak el, az Ural vidékéről. A Skandináv félszigetet egy hónappal később hagyják csak el, a telelő helyekre tartó vonulás ideje rövidebb, átlagosan 45 nap. Ennyi idő alatt biztosan megteszik a 2500 - 5000 kilométeres útjukat.

F. D.

Tippek a szalonka vadászatához

Vitán felül áll, hogy a szalonkavadászok sikere elsősorban a szerencsén múlik. Másodsorban azonban egy sor saját tapasztalat, megfigyelés és bevált "recept" szükséges ahhoz, hogy a szerencse elébe menjünk. Ha a sors kiszámíthatatlan szeszélye folytán Diana ránk mosolyog, akkor az erdők királynőit illendő fogadtatásban kell részesíteni. Az eddig el nem mondottokról a "legilletékesebbeket" kérdeztük, akik az elmúlt évek alatt elnyerték az általunk alapított szalonka dublé díjat.

Hajnali derengésben

A márciusi szalonkahúzás számomra a vadászév kezdete. Ott kell állnom este és hajnalban a fiatalosok nyiladékán, ott az eldugott szűk tisztáson, ott kell lennem a múlt évi holt levelek egy részéhez még mindig ragaszkodó reményteljes ifjú fák, a minden erdészeti igyekezet ellenére makaesul feltörő nyírek között, hogy a régi rigmus szavaival élve "vigyázó szeméimet az égre vessem". Kell, hogy kezem végigsimítson hosszúcsőrű zsákmányom söréttépte avarszín tollain. Ha szalonka nélkül múlik el a tavasz, akkor a következő kikeletig hiányérzetem van, úgy érzem, nem kaptam meg valamit, hogy valami fontos kimaradt az életemből.

Nálunk a március a szalonka büvöletében telik: a Duna tolnai partjáról a lehetőség szerint kibővített hétvégékre Somogyba utazunk, és ott, ha csak a kisbaltáknak az égből való sűrű potyogása meg nem akadályozza, hajnalban és este kint vagyunk az erdőn.

A szalonka hajnali vadászata nekünk sok kényelmetlenséggel, a korai felkelésen túl gyakran hosszú gyakorlással is jár, hiszen a még a téltre emlékező, felázott, sáros földutak személykocsival többnyire járhatatlanok.

A szalonkázók zöme vélhetőleg a kényelmetlenségektől visszatartva csak este jár húzásra, hajnalban pedig csak elvétve. A közhiedelemben gyökeret vert az a tévhit - mi emberek rendkívül hajlamosak vagyunk megideologizálni lustaságunkat -, hogy a hajnali húzás gyengébb az estinél, és csupán néhány percig tart. Ez tévedés, nem így van, mert a húzások időtartama hajnalban épp úgy, mint este, elsősorban a területen tartózkodó madarak számától függ.

Sok madár jelenlétekor tapasztalataim megerősítik a Merán Fülöp által leírt három fázisból álló hajnali húzás esetenkénti előfordulását is. Az első fázis még sötétben játszódik, eközben még rendszerint úton vagyunk vagy éppen elfoglaltuk helyünket, ekkor még csak halljuk a szalon-

kát, de nem látjuk. A második fázis, a "normális" húzás pirkadatkor, talán az estinél kissé rosszabb fényviszonyok között, gyengébb

lővilágnál történik, ekkor szerencsével, ügyességgel zsákmányhoz juthatunk. A harmadik, az elkésett fázis későn, már teljesen világosan fordulhat elő, akkor, amikor már a szajkók is nekiindultak, és tulajdonképpen már lemondunk a szalonkáról.

A korai fázissal szalonkabő esztendőben gyakran találkoztam, a harmadik fázissal csupán egyszer. A feledhetetlen találkozás Sörnyepusztá közelében, a Felsőnyíresi erdő Nagyvágásán esett 1985. március 30-án

fél hat után. Már jó ideje csak a közelben fecsegő szajkókat lestem, amikor velem szemben megjelent egy csendben húzó cvikk. Szemben leadott lövéssel hibáztam, de amikor utánuk lőttem, mindkét madár lehullt az avarra. Eddig ez volt az egyetlen szalonka dublém, amely sajnos nem jó ütemben lőtt igazi dublé, hanem csupán a vakszerencse adta "kontárdupla". A két madár valódi pár volt, egyikük a boncolásnál tojónak bizonyult.

Hogy melyik legyen az a tavaszi hajnal, amikor álmosan, de a találkozás reményével kiballagunk az erdőre?

A szalonkák érkezésének ideje évente az időjárástól függően jelentősen eltér, jöhetnek már akár február utolsó napjaiban, de ennél jóval későbbben is. A legmegbízhatóbb hírnökük a barázdabillegető. Ha őt láttuk, akkor bizvást remélhetjük avarszín madarunk feltűntét az erdei tisztások felett a hajnali derengésben.

Mikor van a hajnali húzás?

A negyvennapos szalonkaidényben március 1-jétől április 10-éig, mintegy órányival kerül korábbra a húzás kezdete, pontosabban, míg március ele-

jén fél 6 körül várhatjuk a szalonkák megjelentét, addig az idény végén fél 5 körül. Természetesen ezek az időpontok /téli időszámítás szerint/ a második fázis, a normális húzás kezdetére utalnak, amikor a fényviszonyok lehetővé teszik, hogy az érkező szalonkára lőhessünk is, valamint ugyancsak természetes, hogy bár honunk a trianoni körülményiratás következtében zsebkendőnyívé szigorodott, némi eltérés van a húzás kezdetében kelet-nyugati irányban. A húzás kezdetét késlelteti a felhős égbolt, vagy amikor "ideális szalonkaidő" van, azaz szemerkél az eső, ilyenkor a kezdet tíz-tizenöt perccel későbbre tolódik.

Célszerű helyünket már a normális húzás várható kezdetét egy negyed órával megelőzően elfoglalnunk, mert így elkerülhetjük az esetleges sötétben húzás hangjaitól serkentett, magunkban a kérésünk feletti sűrű szentséggel fűszerezett rohanást, és nyugodtan, ráhangolódva várhatjuk a MADÁR megjelentét.

Ha kevés a szalonka, akkor hajnalban talán árnyalatnyival rosszabb fényviszonyok között húznak, mint este. A "kutyátlan" vadászok számára kedvező, hogy a sikeres lövés után könnyebben, eredményesebben játszhatják el "eb" szerepüket, több eséllyel keresik meg zsákmányukat.

A végszó előtt, hogy ne feledjük, a szalonka tavaszi húzáson való vadászata az a vadászati mód, ez igaz mind a hajnali, mind az esti húzásra, amely leginkább megfelel a bölcs hasznosítás elvének. Az egyetlen vadászati mód, amely lehetővé teszi, hogy az ivari kétalakúsággal nem bíró poligám fajból túlnyomórészt, mintegy 75-80 százalékban, kakasokat zsákmányoljunk, vagyis a fácánhoz hasonlóan hasznosítsuk az állományt.

Az utóbbi két évtizedben feleséggel együtt szorgosan járván ki a hajnali erdőbe, a tenyerünkbe tört szedertüskék mellett szalonkaszákmányunknak mintegy harmadát reggel gyűjtöttük be. Terítékünk megosztása azonos a reggeli és esti húzásokon való részvételünk arányával. Bátran javallhatom vadásztársaimnak, hogy a hindu bölcsességet megfogadván, minél gyakrabban gyűjtögessék öregkorukra szánván a "hajnalpír melegét" a márciusi erdő útjainak gyakran recsegő keményedett tócsái között.

GOMBÁS CSABA

Egyénileg, de kiváló társaságban

Az általunk alapított Maros menti Szalonka Klub a 12. idényét köszöntötte. Ez egy igazán "laza" szervezet. Van igazolványunk, pecsétünk, de nincs vezetőség, közgyűlés, semmiféle kötöttség. Az alapító tagoknak a standok kiválasztásánál vannak előjogok. Az idény végén hangulatos "szalonka-szilvesztert" rendezünk, köszöntjük a vadászelestegeket, megválasztjuk és megünnepeljük az idény "szalonkakirályát". Ezután azt ünnepelem, aki hajnalban és este a legtöbbszor volt kint. A klubtagok által eléjtett szalonkák adatait fölvevesszük és elküldjük a soproni egyetemnek.

A bíbic és a barázdabillegető megérkezése köztudottan biztos jel, de még biztosabb - a mi megfigyeléseink szerint - ha a fák felett keringő héját látunk. Megfigyeléseink szerint - a régebbiekkal ellentétben - az utóbbi években alig hallani korrogó szalonkát. A "virtigli" vadászoknak külön, csak a szalonkázásra tartott puskája van. Ez pedig legfeljebb 16-os öbnagyságú, kakasos, vagy ha kakas nélküli, akkor is angolagyas, vízszintes csőelrendezésű. A történet kérdésében nem alakult ki egyhangú vélemény.

Klubunk tagjaitól elvárjuk, hogy történetük nélkül, hagyományos vadásztáskával és kalapban adják meg az erdők királynőjének a tiszteletet. Ne legyenek kommandós, terepmintás ruhában, surranóban, vadnyugati kalapban, vagy baseball sapkában. A hagyományaink szerint a lőtt szalonkát kalapunkra helyezve, a nagyvad történetéhez hasonló szertartásossággal mutatjuk be egymásnak. A húzás

után pedig illik ott maradni és megbeszélni a tapasztaltakat. Természetesen van mindenféle szalonkasípunk, de egyetlen klubtagunkról sem mondható el, hogy rendszeresen, vagy nagy biztonsággal sikerülne behívnia a várva-várt madarat. Ha többen vagyunk, akkor meg egyenesen zavaró, ha valaki sípol, mert a többiek majd kitörnek a nyakukat, úgy forgatják a fejüket, hogy vajon honnan közelít a madár. Jobb a csend - legalábbis szerintünk. Végül tanulságul egy kis statisztika (az évszám után a kimenetek száma, majd az éves teríték.)

1997/ 392/38, 1998/ 338/ 17, 1999/ 173/ 7 (árvíz volt), 2000/ 245/15, 2001/295/10, 2002/438/21, 2003/328/34, 2004/324/23.

Az adatsorból jól látható, hogy valójában a húzáson való részvétel, az együttlét a fontos, s nem pedig a zsákmány.

ZSIKAI ISTVÁN/MAKÓ

Jószerecsse és semmi más

A szalonkázáshoz is - ugyanúgy, mint a háborúhoz - csak három dolog kell: pénz, pénz és pénz. Ettől függ, hányszor tudunk az idényben a területünkre kimenni. Szerintem a hely kiválasztása nem különösebben fontos. Lőttem szalonkát Cegléden egy gyümölcsösben, a Vértesben egy nyomorult, rongott cseresben, Hevesben ültetett akácokban, ugyanitt ültetett nyárasban, 10 méterre az M3-as úttól. Tápióbicskén nádas felett volt kiváló húzás, a Pilis hegységben, Szentlászló felett egy hatéves telepítésnél, amely 30-40 éves fenyves között volt. Csak nyitott szemmel kell járni.

Nem szabad a leshelyen izegni-mozogni, csak a szemünk járjon. Meg kell tanulni pisszegni, korrogni. Nekem a legjobban beváltak a fiatalosok és szálerdők találkozási helyei. Ilyen helyeken a húzó szalonka, vagy a civik "felvág" és amikor a fa koronájának magasságába ér, röpte lelassul, szinte megáll a levegőben. Az időjárás lényegtelen, lőttem zuhogó esőben éppúgy, mint hóesésben. Eddig háromszor sikerült dublét lőnöm, életemben egyszer azonban - bevalom, mert jó régen volt - egy lövésből hármát vettem fel. Szerintem a sörét nagyságán kár vitatkozni, mindenki használja azt, amivel a legjobb eredményt érte el. Erre példa, hogy egy alkalommal egy vendégvadász otthon felejtette a töltényeit. Mivel senki nem akarta a saját esélyeit csökkenteni és nem volt más, adtunk neki három 6-os (4 mm) söréttel töltötet. A legnagyobb meglepetésünkre K. Jóska ezzel lőtt egy rókát és egy szalonkát, amit ki is tömetett, és az egy megmaradtat még vissza is adta. A többiek, a "rettenetesen szakszerűen" és mindenre felkészült vadásztársaink - nem kevés mérgükre - szépen hoppon maradtak.

BALÁZS PIRI ANDOR/ HATVAN,
NAGYGOMBOS MAJOR

Ugat, de nem harap

Öröm a lelkemnek már az is, ha csak beszélhetek róluk. Öreg vadásznak számítok már, de idén is úgy várom a tavasz hírnökeit, mint annak idején az első alkalommal. A "magyar tenger" északi partja felett, egy jelentéktelen karszton nőtt cseres véderdőbe

járok immár évtizedek óta, töretlen szorgalommal. Ez a terület rész a "nagy víz" átrepülése után rövid pihenőhelyet ad a szalonkáknak. A húzás fő időszaka nálunk március 15-25. közé tehető, de ettől függetlenül, általában 30 alkalommal megyek ki a húzásra. Csak az utóbbi nyolc évben használom a szalonkasípot. Akkor fújok bele, ha meghallom a szalonka hangját, vagy lőtávolon belül sikerül megpillantanom a hangtalanul húzót. Nyakamba akasztott zsinóron hordom a sípot, de sokszor az egész húzás alatt a számban van. Bízom a sípomban, mert szép eredményeket értem el, persze akadt, amikor csalódnom kellett, de ettől érdekes a "játék". Mivel elengedhetetlenül fontos a gyors kapáslövés, a hang irányába fordulva, félig felemelt puskával várakozom, mert adott esetben ez is értékes tízedmásodperceket jelenthet. Volt olyan vizslám, amelyik már nálam sokkal előbb felismerte a szalonka hangját és felemelt fejjel jelezte nekem az érkezőt. Gazdájával ellentétben, soha nem tévedett. Érdekességként említem, hogy életemben egyetlen egyszer volt alkalmam megfigyelni tőlem mintegy 25 méterre a földön egyedül dürgő szalonka-kakast. A kiadott hang mélyről jövő, távoli kutyaugatáshoz volt hasonlítható. Sajnos senki nem hitte el nekem, pedig amíg élek nem felejttem el.

MAHL FERENC/BALATONALMÁDI

Félévszázad húzásai

Jó sorsom és szerencsém révén eljuthattam szalonkázni a híres Helgoland-szigeti madárvártára, a Mazuri tavakhoz, az Alpok és a Kárpátok bérceire, a dalmát tengerpartra és kishazánk szinte minden területére. Volt, ahol csak figyelhettem a szalonkákat, de a legtöbb helyen vadásztam is. Tavaly április 29-ikén ünnepeletem az 50. szalonkás vadászéveimet, amelynek tapasztalatait ilyen szűk terjedelemben lehetetlen a Tisztelt Olvasókkal megosztani. A hatvanas évek elejétől a Madártani Intézet megbízásából az Ó-bükken és a Zemplénben végeztem megfigyeléseket és kutatásokat. Sajnos az egyre "sötétebbé váló hazai zöldekkel" kialakult konfliktusaim miatt szakítottam velük, de a Helgoland-i madárvártán és más külföldi területeken a szalon-

ka és egyéb madártani megfigyeléseimet továbbra is töretlen kedvvel folytattam. Vadásznaplóm alapján a het-

Két dublé egy reggel

venes évek elejétől az idényben minden hajnali és esti húzáson kint voltam. 1992-től - bevallom a korom miatt - már néhány alkalom évente kimarad. (Tavaly bokatorésem miatt négy napot kellett kihagynom.) Eddig életemben 11 alkalommal lőttem dublét, ebből egy alkalommal "triblét" azaz három madarat vehettem fel. Egyszer pedig egy húzáson két dublét is lőttem. A szakirodalom ajánlásaitól merőben eltérő kalandom volt, amikor a cvikkből nem a hátsót, hanem az elsőt lőttem meg először. A hátsó pedig nem lefelé vágott, hanem egyenesen, "gyertyában" föl, és ezt követte egy berepülő harmadik. Az egy húzáson látott legtöbb madár 25 volt, sajnos ezeket éppen nem vadászatón láthattam. 1983-ban az egész idény alatt 47 szalonkát sikerült lőnöm. A hosszú idő alatt csak egyetlen esetben lőttem hosszúcsőrűt március 1-jén. Nálunk, az Ó-bükki területeken március ötödike előtt csak rendkívüli esetben van madár. A legjobb időszak március 26-a és április 5-e közé tehető. A csalsíp helyes használatával, a fegyelmelzettséggel, a megfelelő puská és töltény kiválasztásával és egy jó kutyával, egy átlagos tudású és lőkészségű vadász is feledhetetlen eredményekhez juthat. A többi aztán a szerencsésjén, a szorgalmán és az elkötelezettségén múlik.

A szalonka trófeái

Az erdők királynője megérdemli, hogy a szerencsés vadászat élménye után mint vadásztrófeát jelentő zsákmányt is megbecsüljük. A szalonkát teljes testnagyságú preparátumként különböző formákban lehet megőrizni, attól függően, hogy további tudományos vizsgálatra szánjuk, vagy a trófeaszoba díszes lesz.

Szokás még mellpreparátumként táblára szerelni, ahol a kitömött fejrészt hátul a legyezőszerűen kinyitott helyzetben megszáritott farktollak keretezik.

Van két nagyon jellegzetes tolla a szalonkának, melyet a vadászok önmagában is trófeának tekintenek. A szárny külső ívén, az ujjperc végén található toll - ami tulajdonképpen egy elkorcsosult evezőtoll - apró, alig 2 cm, lándzsahegy alakú, kemény gerincű "ecsettoll", amely nevében jelzi valamikori felhasználásának módját is. Az elejtett madár szárnyából két ujjunk összeszorításával tudjuk hirtelen mozdulattal kitépni tokjából, ügyelve arra, hogy ne törjük meg a toll csévéljét oldalirányban.

Ugyancsak jellegzetesen egyedi trófea a "püspökfalaton" található "zsrítőtoll" vagy pamacs, amely a zsírmirigy felett csokorban elhelyezkedő tollcsomó vadászias elnevezése. Kivétele praktikus módon rákötött vékony cérnával történik, így megelőzzük az alig fél centis tollacsok széthullását. Az így kivett trófeákat aztán kalapunkra tűzve-varrva viselhetjük, egészen a következő szalonkaidény kezdetéig. Azonban legkésőbb február végén vegyük

le onnan, mivel tavalyi tollal nem illik ékeskedni - még akkor sem, ha nem idegen! A kalapra nem került tollakat sokan összegyűjtik, posztotáblára tűzve, üveglap alá téve, vagy akár kör alakban elrendezve, műgyantába öntve sokáig hirdetik gazdája vadász-szerencsésjét - s nem utolsósorban lőtudását...

S. E.

Zárónyilatkozat,

amelyet a Székesfehérvárott tavaly november 25-én "A magyar vadgazdálkodás helyzete és jövője az EU-csatlakozásunk után" címmel rendezett országos fórumon megjelent szakemberek fogadtak el.

1. A vadászati ágazat és a természetvédelem kölcsönös érdekeinek figyelembevételével szükséges egyeztetéseket folytatni a felvetődött problémák rendezése érdekében. Ezen belül a Natura 2000-nek a vadászatra, a vadgazdálkodásra gyakorolt hatását célszerű tárgyalni.

2. Szükséges kérni a vadászati főhatóságot és az állategészségügyi hatóságot, hogy erőteljesebben képviselje, támogassa a vadászati ágazatot problémáinak megoldásában.

3. A vadászati törvény és végrehajtási rendeletének további változtatása az új hasznosítási ciklus vége előtt a vadászban érintett szervezetek, intézmények és működő földtulajdonosi közösségek meghallgatásával történjen.

4. El kell érni a vadgazdálkodási ágazat igazi értékének, rangjának elismerését.

- Hiteles, felkészült, jól beszélő szakemberek változatos témákban történő szerepvállalására van szükség (a parlamentben is!)

- A vaddal foglalkozó embereknek, szervezeteknek össze kell fogni. Javasoljuk, hogy a jelenlegi legmagasabb országos fórum, az Országos Vadgazdálkodási Tanács (OVT) vállalja fel és rendszeresen - negyedévente - értékelje a hazai vadgazdálkodás helyzetét. Döntéseivel, javaslataival segítse elő, működjön közre a problémák megoldásában.

- Sokkal többet kell tenni, dolgozni a vadászterületeken, a minisztériumokban, a megyei felügyeleti szerveknek és érdekképviseleteknek! Alapvető cél, hogy legyen rend - a szakmai munkában a tökéletes hely- és állományismeretre alapozott feladatok időbeli elvégzésében, az ellenőrzésben és a számonkérésben.

- A törzsvendégkör megtartásával és

segítésével új vendégszerzési offenzívát kell indítani a külföldi vadászvendégek megnyerésére. A hírnevünk még megvan, de a pozícióelőnyünk elveszett. Visszaszerzése érdekében a vadgazdálkodási ágazatba az ifjúsági korosztályt fokozatosan és nagyobb mértékben be kell vonni. Szélesíteni szükséges az EU-s államok körét (spanyol, belux, skandináv), valamint előretörni az amerikai vadászati turizmus terén.

- Kölcsönös akarattal váljon valóra a különböző, de egymást érintő vagy átfedő szakmák, tevékenységek résztvevőinek, felügyeleti szerveinek egymás iránti tisztelete, segítőkész, együttműködő magatartása.

- A vadgazdálkodást (a vad, a vad védelme, vadászata), mint hagyományosan speciális magyar értéket el kell ismertetni, és biztosítani kell folyamatos képviseletét az EU-ban.

- Az új vadgazdálkodási koncepció és irányelvek elkészítése sürgető feladat, amely az EU-hoz, az átalakuló mezőgazdasághoz, tulajdonosi szerkezethez alkalmazkodjon, a tulajdonosi, a szakmai, a vad és élőhelyének védelmét biztosító szempontokra támaszkodjon.

- Növelni szükséges a vadgazdálkodás és élőhely-fejlesztés állami támogatási keretét és bővíteni kell a feladatok-, célkitűzések körét, ellenőrizni, számon kérni a végrehajtást.

5. Jogszabályban kell rögzíteni, hogy a földtulajdonosi közösség jogi személy, amely biztosítja a földtulajdonosi vadászati jogközösségek jobb működőképességét, szervezeti tevékenységét és a felügyeleti, ellenőrzési hierarchiájának felépítését.

6. El kell érni, hogy a vadhús állategészségügyi ellenőrzési rendjéről szóló jogszabályt minél rövidebb határidőn belül módosítsák.

DR. BALÁZS ISTVÁN
erdőmérnök, vadgazdálkodási
szakmérnök, vadászati
és erdészeti szakértő

Dr. Tibay György
egyetemi tanácsos

KUKORICA-ESŐ

Időt, pénzt és rengeteg fáradságot takarít meg a magyar fejlesztésű, szabadalmi oltalommal védett, digitálisan vezérelt automata etetővel.

Már közel kétezer 120 és 220 literes berendezés működik a hazai vadászterületeken, a vadgazdák teljes megelégedésére.

2 év garancia !

Több berendezés megvásárlása esetén 10 %-os kedvezmény

Kérésre részletes tájékoztatót küldünk

Megrendelhető:

Soltész Károly
épületgépész és villanyszerelő
mesternél

2000 Szentendre, Irinyi Dániel u. 25.

Tel/fax: 06/26-313-789

Mobil: 20/951-3427

MIZSEVAD Rt.

**6050 Lajosmizse,
Ceglédi út 64.**

**Tel/Fax.:
76/356-983**

**Mobil:
30/9381-821**

**Emil:
cervidae@axelero.hu**

- Fácánnevelés, előnevelt és felnőtt fácán export és belföldi forgalmazás

- Nagyterítékű fácánvadászat biztosítása fácánnal és vadászterülettel együtt

- Vaddisznótenyésztés

- Élővad kereskedelem

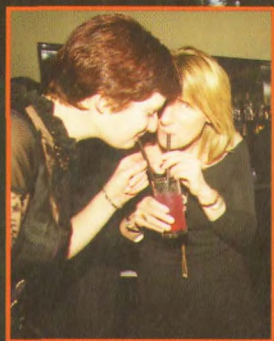
- Vadászatszervezés

- Magyar szürke marha tenyésztés

www.mizsevadrt.hu

Nem számít a konkurencia!

Egy koktél, két szívószállal

Körtánc, a magyanak

Bán Beatrix a klub elnöknője

Nem tudom miért alakult ki a szokás, hogy a báli idény január végére és februárra esik, de ez a tradíció pontosan megfelel a vadászok érdekeinek. A farsangi időszak ugyanis fegyverszünetet jelent. Az apróvadidény lényegében befejeződött, szalonkának még híre-hamva sincs, legföljebb némi elmaradt tarvad-lelövés ad nekünk elfoglaltságot. Ám az idei február - a maga mínusz 20 fokos éjszakáival - még a legforróbb vérű nimródokat is lehűtötte, s a magasles helyett inkább bálba mentek.

A VKE Diana Vadász hölgy Klubja idén másodszer rendezett bált. A budapesti Bourbon Rendezvényházban százvalahány vendég gyűlt össze február 4-én, szombaton estére. Konkurenciaként a soproni vadászbált, a rászervezett gödi rendezvényt és az Operabált emlegették. Ám ha meggondoljuk, hogy az Operába a legdrágább belépőt 1000 euróért, azaz mintegy 280 ezer forintért mérték, akkor aligha volt igazi versenytársa a Dianáknak, akikkel már 15 ezerért lehetett ragyogóan bálozni. Nem is szólva arról, hogy a vadászok - tapasztalatom szerint - annyira nem rajonganak az operáért.

Az idős díva, Gina Lollobrigida az előbbi választotta. A vadászokat viszont két mosolygós, ifjú Diana fogadta az előcsarnokban, azaz egy Beatrix (Bán, a klub elnöke), és egy Gabriella (Bíró, a klub titkára). Az asztalokat ízlésesen terítették meg, a vendégek kényelmesen elfértek, táncrea is volt hely bőven. A vadászat általában nagyon is férfias tevékenység. A bálók viszont azok a rendezvényeink, ahol a szebbik nem is nagy számban vehet részt, ide még azok a hölgyek is eljönnek, akiket a vadászat egyébként hidegen hagy. Mit is érne egy férfibál?

Az első, ami föltűnt a Diana bálon, a ruhák kétfélesége. A vendégek egy része úgy gondolta, elsősorban bálba jön, ezért a férfiak szmokingot, az asszonyok nagvestélyit viseltek. A másik álláspont szerint a vadászbálók elsősorban vadász-rendezvények, ahol ünnepi vadászgúnya dukál. Elegáns zöld öltönyök, finom bőr hajtókák, fodros drindlíruhák jellemezték ezt a csoportot. Volt végül a lányoknak, asszonyoknak egy viszonylag szűk rétege, akik vették a fáradságot, és vadászos zöld színekből varrattak maguknak hosszú, elegáns, csillogó ruhát. A hölgyek csalhatatlan öltözködési érzeke pontosan jelzi: a vadászbál lassan új, önálló műfajjá növi ki magát.

Pintér István megnyitója

Feiszt Ottó, a vadászkamara elnöke

Ezek után csak tényszerűen rögzítem: Pintér István, az FVM vadászati, halászati és vízügyi főosztályának vezetője nyitotta meg a bált - sötét szmokingban. Ugyanerre a stílusra szavazott Feiszt Ottó, az OMVK elnöke, a Zalaerdő vezére, vagy Kiss Richárd, az ismert festő is. Egy sor neves személyiség jelenléte jelezte: ez a bálí szezon legrangosabb vadászeseménye. A rock and rollban való jártaságával hívta föl magára a figyelmet Hidvégi Béla, világjáró vadászkunk. Persze ebben nincs semmi meglepő, ha tudjuk, jó pár évig Angliában élt. Ott volt Pálos Gábor, a nem kevésbé elszánt, szintén hírneves utazó, a magyar vadászok legismertebb agglégénye. A kitűnő belgyógyász ezúttal elegáns, karesú, szőke hölgy oldalán jelent meg. A VADÁSZLAP bálí tudósítójának bizalmas kérdésére, miszerint végre ő is megjavul és belép a

"normális", (értsd: nős) férfiak közösségébe, széles mosollyal csak ennyit válaszolt: "Minden nap megjavulok!"

A Gulyás Ferenc vezette Szerenád zenekar pontosan követte a bálozók derékhadának zenei ízlését, sok kedves régebbi slágert muzsikáltak. A táncban megfáradt bálozók a Defekt Duó műsora alatt szusszanhattak egyet, és a koktélpultnál pótolhatták az elpárolgott nedvességet. Laisz András, mixer világbajnok és kollégáinak keveresei nemcsak az ízlelőbimbókat, de a szemünket és orrunkat is gyönyörködtették.

Az éjféli székelykáposzta előtt a tombola sorsolása miatt magasra hágott a hangulat. A nyereménylista igen gazdag volt, több kitűnő vadászati lehetőség is gazdára talált. A különdíj pedig, amelyre külön jeggyel lehetett pályázni, egy 28-as kaliberű Fausti sörétes puská volt, amelyet

Csikós Zsuzsa, a Szent Hubertus Olasz-Magyar Kft. vezetője ajánlott fel a bálozóknak. Gyorsan elterjedt, hogy a családirag jelen lévő Buzgó József, az OMVK alelnöke, a SEFAG Rt. vadászati osztályvezetője ilyen kaliberrel vadászik, ezért aztán sokan érdeklődtek tőle, mire jó a ceruzányi sörétes fegyver. Mindenkét megnyugtató: bármit meg lehet vele lőni, amit nagyobb testvéreivel - hanem igen akkurátusan kell célozni. S mit ad az élet, a puskát egy nem vadászó hölgy - Wágner Judit - nyerte, vadászó férje nagy öröme.

Tavaly volt országos Diana bál először, idén másodszer. A "senki többet harmadszor!" ezúttal elmarad, a vadász hölgyek bálja - konkurencia, rá szervezés ide vagy oda - jövőre is meglesz.

MÁROK TAMÁS

Laisz András, a koktél zsonglőr

A hangulat títófokán

**DIANA Vadász-felnőttképző
Alapítványi
Szakképző Iskola**

folyamatosan szervezi felnőtteknek

- vadász-vadtenyésztő szakmunkás (2 év)
- vadász-vadtenyésztő szakmunkás és érettségire való felkészítés (3 év)
- vadgazdálkodási technikus (1 év és 2 év)
- vadász-vadtenyésztő mester (1 év)
- vadászpuskaműves (1,5 év)
- környezet- és természetvédelmi szakmunkás (2 év)
- környezetvédelmi szakelőadó (1 év)
- halász (2 év)
- lovastúra-vezető (2 év)
- belovagló (2 év)
- vízkútfúró (1,5 év)

tanfolyamokat, amelyek munkaviszony mellett is végezhetők.
A tandíjat vagy annak egy részét a Munkaügyi központok téríthetik.

Érdeklődni:

6640 Csongrád, Jókai Mór u. 14.
Tel: 63/483-790 30/857-4245
e-mail: dianaszki@vnet.hu

Intézmény-akkreditációs lajstromszám: 0486
Tanúsítvány száma: 06-0015-03

TRADE
FEGERVERÜZLET
Diana
1077 Budapest, Wesselényi u. 74. Tel.: 322-4002 FAX.: 342-2753
Nyitva: H-CS 8.30-17.00, P 8.30-14.30

A német Karl Kaps távcsövek magyarországi képviselője.

Bevezető árak, kiváló minőség, 30 év garancia!
Beretta budapesti márkabolt. Akciós árak!

MAGYAR SÖRÉTES LŐSZERVÁSÁR:
vadászlőszerek: 40 Ft/db
extra vadászlőszerek: 48 Ft/db

Új és bizományos fegyverek széles választéka

A vadászat megítéléséről

Hogyan változott az emberek véleménye a vadászatról a magánosítást és a demokratikus átalakulást követően? Erre a kérdésre kerestünk választ, amikor tavaly ősszel a TÁRKI-ban, az Országos Magyar Vadászkamara kommunikációs bizottságának megbízásából közvélemény-kutatást végeztünk a vadászat megítéléséről a lakosság körében.

Szakértő munka vagy kiváltságosok úri szórakozása?

A kutatás legfőbb eredménye az volt, hogy napjainkban a "vadász" és a "vadászat" már alig-alig hordoz negatív jelentést - legalábbis a fő jelentése nem ilyen jellegű a közvéleményben. Első reakcióként az emberek nem a kiváltságos kevesek exkluzív szórakozására asszociálnak a vadászat hallatán, hanem az értő szakember természetet és élővilágot védő gondos munkájára, a vadállomány és az élővilág egyensúlyának tervszerű fenntartására, a természetvédelmi feladatok ellátására. A kérdezettek több mint felének ilyen jellegű volt az első reakciója, amikor arról kérdeztük őket, hogy szerintük mi a vadászat lényege? Azok többsége pedig, akik

számára a vadászat hívó szó, nem a szakember, hanem a laikus vadász képét idézte fel, kellemes, ártalmatlan szórakozásként, kikapcsolódásként, esetleg sportként gondol első reakcióként a vadászatra. Spontán reakcióként csak nagyon kevesen - az összes kérdezett 5-7 százaléka - gondol úgy a vadászatra, mint úri passzióra, státusszimbólumra, illetve állatok értelmetlen leölésére vagy a kegyetlenség, agresszió kiélésének eszközére.

Nem jelenti ez azt, hogy a vadászat teljesen elvesztette volna másik, "úri szórakozás" jelentését. Eredményeink szerint ez a megítélés ugyancsak erősen él a közvélekedésben, de immár nem elsődleges, hanem másodlagos szinten. Akkor, amikor a vadászat egy-egy lehetséges jellemzőjére direkt módon is rákérdeztünk, s arra kértük a mintába bekerült személyeket, hogy mindegyikről mondják el, szerintük az adott állítás igaz-e a vadászatra, kiderült, hogy a kérdezettek több, mint háromnegyede egyaránt benne látja a vadászatban a fontos és hasznos szakmai tevékenységet, valamint a drága, úri szórakozást, a státusszimbólumot, a szenvedélyt és a sportot is. A legkevésbében azzal a két állítással értettek egyet, amelyben a vadászathoz negatív asszociációt, agressziót, gyilkolást kapcsoltunk.

Ön szerint mi a vadászat, vadgazdálkodás lényege?

(Az összes megkérdezett arányában, N=1001, %)

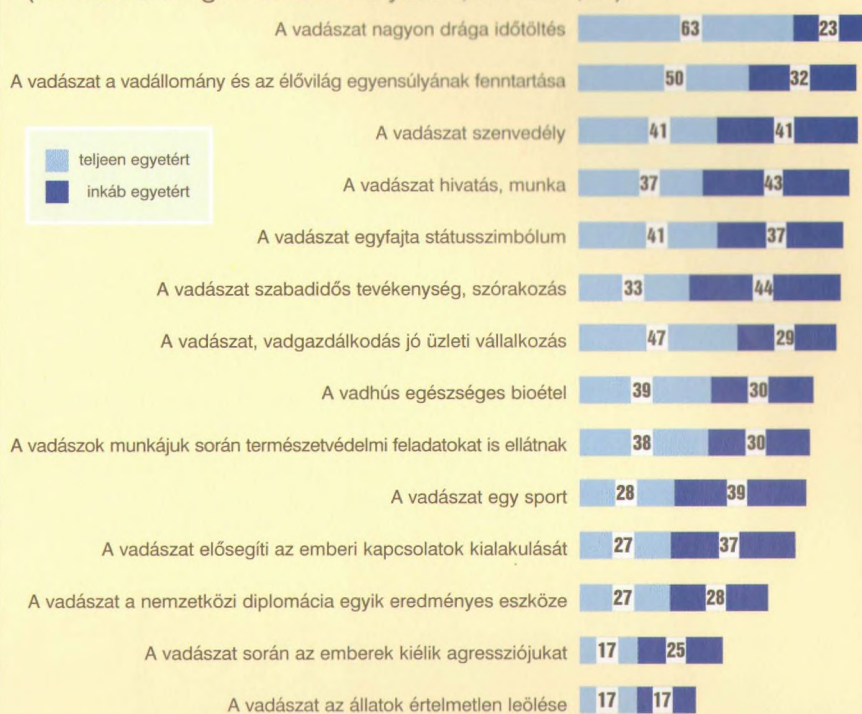
A vadászattal kapcsolatos ismeretek

Kutatásunk eredményei szerint a lakosság tényszerű ismeretei a vadászattal kapcsolatban sok esetben felcsinesek, bizonytalanok, esetleg tévesek, ám egy-két alapkérdésben mégiscsak tájékozottak az emberek. Azt például, hogy járnak külföldiek hazánkba vadászni, majdnem mindenki tudja, de jelentősen alábecsülik a hazánkban megforduló külföldi vadászok számát, gazdasági/turisztikai jelentőségüket. Minden második felnőtt azzal is tisztában van, hogy a magyar vadállomány bizonyos szegmensei világhírűek. Leginkább a szarvasbikákról, fácánkakasokról és őzbakokról tudják, hogy különösen értékesek, ám a magyar vadállomány többi büszkeségéről csak kevesen hallottak. A lakosság elsöprő többsége tisztában van azzal is, hogy a vadászokat szigorú szabályok korlátozzák abban, mikor melyik vadra vadászhatnak és hogy hány vadat ejthetnek el. Ezenkívül közel háromnegyedük azt is tudja, hogy ha egy vadász elejt egy vadat, akkor külön kell fizetnie a húsáért, ha haza akarja vinni.

Már nagyon nagyarányú a bizonytalanság abban, hogy kinek a tulajdona a vad, illetve, hogy kit illet meg a vadászati jog? Az összes kérdezettnek csupán két százaléka tudta, hogy a vadászati jog a föld tulajdonosát illeti, míg a vad az állam tulajdona. Nem kell hangsúlyozni, hogy kizárólag azok a válaszadók tudtak erre a két kérdésünkre egyaránt helyes választ adni, akiknek valamilyen közvetlen kapcsolata van a vadászattal, a vadászati joggal - akik saját maguk is vadásznak, illetve akiknek a közvetlen családtagjai érintve vannak a vadászásban. Eredményeink szerint az elsöprő többség nem tudja, hogy a magántulajdonban levő fők, erdők, mezők tulajdonosának vannak vadászattal kapcsolatos jogai. Az összes kérdezettnek csak nyolc százaléka tudja, hogy a vadászati jog a földtulajdonost illeti meg. Ők viszont - néhány kivételtől eltekintve - úgy gondolják, hogy nemcsak a vadászati jog, hanem az ott élő vad is a föld tulajdonosának vagyonát képezi. A többiek is nehezen tudják szétválasztani a vadászati jogot és a

Mennyire ért egyet a következő állításokkal?

(Az összes megkérdezett arányában, N=1001, %)

vad felett gyakorolt tulajdonosi jogokat. A lakosság fele tudja jól, hogy a vad az állam tulajdona, de minden ötödik megkérdezett úgy gondolja, hogy a vadászati jog is az államot illeti. Különösen rosszul értelmezik a vadásztársaságok vadhoz kapcsolódó tulajdonával, illetve a vadászati joggal kapcsolatos jogosultságát az emberek: a kérdezettek több, mint fele szerint a vadászokat, vadásztársaságokat illeti meg a vadászati jog és harmaduk úgy véli, hogy maga a vad is a vadásztársaságok tulajdonát képezi.

Információforrások és hatásaik

Kutatásunk során tapasztaltuk, hogy a vadászati joggal kapcsolatos nagyfokú tájékozatlanság azokra is jellemző, akik a vadászattal kapcsolatos ismereteiket vadászó ismerősöktől szerzik be. Általában, mint minden más információt, a vadászatról szóló ismereteiket is leginkább a televízióból szerzik az emberek, s az említések sorrendjében ebben az esetben is a média másik két megjelenési formája, az írott sajtó és a rádió jelenik meg fő információforrásként. Ugyanakkor minden ötödik kérdezettnek van vadászó ismerőse, akik szintén jelentős információforrásnak számítanak. Az információforrások és

az ismeretek összevetése egyértelműen mutatja, hogy a vadászó ismerősök nagyon sok mindenről helyes ismereteket juttatnak el a közvéleményhez - a vadászati jog viszont nem tartozik sem a vadászbeszámoló, sem pedig a média híradásainak központi témái közé.

Eredményeink szerint az a tény, hogy minden ötödik felnőtt ismerettség körében van valaki, aki szokott vadászni, jelentősen befolyásolja a vadászatról alkotott közvélekedést. A vadászat, ha nem is vált tömegméretűvé, immár nyilvánvalóan nem kizárólag a nagyon gazdagok vagy a kiválasztottak exkluzív szórakozása. Ha nem is olcsó, de sokak számára elérhető kikapcsolódási forma. Véleményünk szerint az elérhetőség és az ismerős vadászok viszonylag nagy számával magyarázható leginkább, hogy az utóbbi időben a közvélemény alapvetően kedvezően vélekedik a vadászatról, kevés kivételtől eltekintve szinte mindenki hasznosnak tartja a vadászatot és a vadgazdálkodást és nem társít negatív tartalmat hozzá.

SÁGI MÁTILD - BOGNÁR ADRIENN

Az otthonunk, a lakásunk nem csak azt fejezi ki, akik vagyunk, hanem azt is, akik lenni szeretnénk. Kiss József ma már alighanem egy vidéki angol úr szeretne lenni. Azaz olyan valaki, aki körül rendben mennek a dolgok, aki tiszteletben tartja a világot és akit a világ is tisztel. Aki mindig és minden körülmények között felelősséget vállal a tetteiért, de másoktól is mindenben minőséget vár el. Aki ragaszkodik a kényelméhez, ám ugyanakkor a kalandot is igényli.

Kölcsönösen alakítják egymást...

A szoba, ahol ülünk, tökéletesen kifejezi ezt a kettőséget.

Egy statisztikai felmérés szerint a valamivel több, mint ötvenezer magyar vadász mintegy ötöde - tehát legalább tízezren -, a legutóbbi öt évben váltották ki első vadászjegyüket. Körülbelül ugyanennyien vannak azok is, akiknek a vadászmultja öt és tíz év közötti időtartamot ölel fel. Kiss József ötvennyolc éves, és 1993 óta vadászik. Tehát már nem "újonc", de a valóban régiek szemében azért nyilván még sokáig "újvadász" marad. A ház, ahová meghívott bennünket, Pesthidegkút egyik csendes mellékutcajában áll, tisztán, ápoltnak, tökéletesen karbantartva. Az 1960-as évek végén ebben a térségben még hétvégi telkek és házak sorakoztak. Pesthidegkút a főváros, egészen pontosan a II. kerület része, lényegét tekintve mégis "vidék". Az utak rosszak, a tömegközlekedési lehetőségek katasztrofálisak - de a szomszédok ismerik és köszöntik egymást, az udvarokat fák, cserjék

és virágok borítják, és hajnalonként megkopogtatják az ablakokat a feketeregők.

Kiss József Budapest kőrengetegében született, gyermekkori élményei egészen másról szólnak. A pesthidegkúti tágasság és természetközelség nem csak az életmódját, de az egyéniségét is alakította, alakítja. Már nem tartja unalmasnak a csendet, az eseménytelenséget. A ház "szíve" a vadász-szoba, mely a közelmúltban nyerte el végső formáját. Alapterületre nem nagy ez a helyiség, lakójára gyakorolt hatása azonban nagyon is nagy. A szoba egy-egy új tartozéka, berendezési tárgya - trófea, könyv vagy éppen kép -, többnyire régi álmok megvalósulását jelzi, ám ugyanakkor új vágyakat, célokat is ébreszt.

Egy-egy lakás vagy szoba színei sok minden elárulnak a tulajdonosáról, egyúttal azonban meg is határozzák annak (és látogatóinak) a hangulatát. Kiss József vadász-szobáját a nemes faanyagok barna ele-

ganciája és a finom, zöld posztók melegséget sugárzó nyugalma határozza meg. Az ember belép és szinte automatikusan helyet foglal a tágas fotelban. Ez a szoba maradásra, beszélgetésre, elmélkedésre kész. A zöld posztóval fedett falrészek a szoba hangsúlyos felületei. Magától értetődő, hogy itt kaptak helyet a trófeák. Kiss József bérkilövő vadász. Nincs sok trófeája, de ami van, azt megbecsüli. "Kétszeresen is megküzdöttem értük" - mondja, hisz nem csupán az elejtésükért, de a költségek előteremtéséért is meg kellett, meg kell dolgoznia. Első vadászélménye Kerekegyháza-hoz köti, ahol fácánvadászá avatták. Kellemetlen idő, sár, reggeltől estig tartó caplatás. "Voltak olyan percek, amikor azt gondoltam, ha ilyen a vadászat, akkor köszönöm, nem kérek belőle" - emlékezik nevetve. - "De aztán este, a terítéknél, már éppen az ellenkezőjét éreztem..."

Kiss József vállalkozó. Higiéniai jellegű vállalkozása van, nem adják

neki se ingyen a pénzt. Ő se fizet soha, semmiért könnyelműen, de arra a kérdésre, hogy mit érez, amikor egy-egy trófeás vad elejtése után átveszi a számlát, egy realista ember meggyőződésével válaszol. "A vad, ebben a megközelítésben, termék. A vadászat pedig élmény, szórakozás, szolgáltatás. Tehát ára van. Az persze elvárható és fontos, hogy mindig és mindenütt értékarányosak legyenek ezek az árak."

Dámbikáját Gyulajon lőtte, eddigi legjobb bakját Zalában. A bak alatt egy Muray-kép. Méltók és illenek is egymáshoz. Kiss József és felesége, Klára asszony, sok szép festményt gyűjtött össze az elmúlt évek folya-

mán. Ezek többsége a nappalit díszíti. Boros Zoltán derűs hangulatú képe, erdélyi és szlovákiai természetfestők ugyancsak igényes munkái alatt ülve arra a kérdésre próbálom megtalálni a választ, ami találkozásunk első percei óta foglalkoztat. Nevezetesen: mi késztet egy embert arra, hogy viszonylag későn, érett fejjel vadász legyen? És ha már jogi értelemben az lett, azzá válhat-e valójában?

Kiss József bólogat, érti a kérdést. "Egy szóval válaszolva: a szabadságvágy" - mondja. "Hosszabban kifejtve pedig talán az a helyes válasz, hogy az emberben él valamifajta örökös nyugtalanság, ami arra

A szoba hangulatát a nemes faburkolat és a finom posztó színei határozzák meg

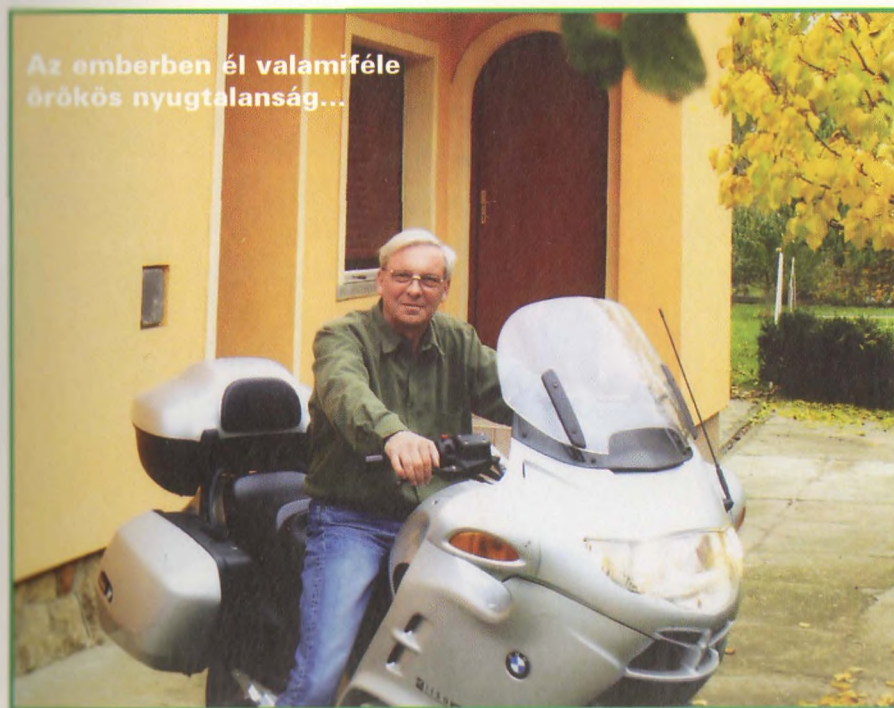
FOTÓK: KÖRTVÉLYESI LÁSZLÓ

készíteni, hogy nehézségeket vállaljon, próbára tegye magát, egyszerűen mást csináljon, mint amit muszáj..."

Előkerül néhány fénykép, melyek Kiss József elmúlt életét tekintve igazolják mindezt. Lovagolt, volt kaszkadőr - tucatnyi filmben szerepelt -, feljutott a Mont Blanc "civillek" által még megközelíthető (4807 méteres) magasába, és egy 1150 köbcentis BMW-vel elmotorozott - nem kevésbé kalandkedvelő feleségével a háta mögött -, a norvégiai Nordkappig, azaz az Északi-fokig...

Most is van egy hatalmas teljesítményű BMW-je. A távoli úti célok között Skócia és Alaszka szerepel, a közelebbieket pedig visszatérően a Bakony, Huszárokölőpuszta, az ugodi erdők, ahol idős Fuchs Antal volt egykor a fővadász, s ahol egy legendává lett hajtás alkalmával, 1939-ben, Széchenyi Zsigmond tizenhat vaddisznót és egy rókát ejtett el. Kiss József pontosan tudja, hol van az a hely...

BÉKÉS SÁNDOR

Az emberben él valamiféle örökös nyugtalanság...

Változások a természetvédelemben

A 2005. év különböző jogszabályi változásokkal kezdődik a honi természetvédelemben. Ezek érdemi különbséget nem hoznak ugyan a vadászatra jogosultak életébe, de ismeretük hasznos a további munkavégzéshez.

Az idei költségvetéséről szóló CXXXV. törvény 122. § (23) bekezdése kimondja, hogy "Ahol a törvény természetvédelmi és vízügyi hatósági feladat ellátásáról rendelkezik, a feladatot ellátó szerv a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséget kell érteni." Ezzel összhangban került kiadásra a 340/2004. (XII. 22.) Kormányrendelet a környezetvédelmi és vízügyi miniszter irányítása alá tartozó szervek feladat- és hatáskörének felülvizsgálatáról. E rendelet 30. § (3) bekezdése a következőképpen szól: Ahol e rendelet hatálybalépését megelőzően kiadott kormányrendelet természetvédelmi, tájvédelmi hatóságot említ, azon a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséget kell érteni.

A jogszabályok lényegében arra a tényre mutatnak rá, hogy a nemzeti parkok esetében különvált egymástól a hatósági munka és a vagyonkezelés. Ebből pedig az következik, hogy a jövőben nem a nemzeti park igazgatóságokhoz, hanem az illetékes felügyelőséghez kell fordulni az alábbi ügyekben:

- védett természeti területen vadgazdálkodási, vadászati létesítmény kihelyezése,
- vadászati engedéllyel rendelkező vadász bérvadászatának bejelentése védett természeti terület esetében,
- vadászati engedéllyel rendelkező vadász apróvadra szervezett bérvadászatának bejelentése (védett természeti területen kívül is),
- társas vadászatok ütemtervének megküldése.

A természetvédelmi hatóság előzetes szakhatósági hozzájárulásához kötött államigazgatási ügyekben a vadászatra jogosultaknak továbbra is a vadászati hatósághoz kell fordulniuk, és a vadászati hatóság keresi meg az illetékes felügyelőséget. (Például: a fácán és vadrécenevelés, kibocsátás, idényen kívüli vadászatok, kártevő mérgezések stb.)

PULAY ANDRÁS

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségek (KTVF)

Észak-dunántúli KTVF

Gerencsér Tivadar igazgató
9021 Győr, Árpád u. 28-32.
9002 Győr Pf. 471
Telefon: 96/524-000
Fax: 96/328-031 E-mail: eszakedunantuli@zoldhatosag.hu

Nyugat-dunántúli KTVF

Hompasz Gyula igazgató
9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.
9701 Szombathely Pf. 183.
Telefon: 94/328-188
Fax: 94/313-283
E-mail: nyugatdunantuli@zoldhatosag.hu

Közép-dunántúli KTVF

Kling István igazgató
8000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 1.
8001 Székesfehérvár Pf. 137
Telefon: 22/514-300
Fax: 22/313-564
E-mail: kozepdunantuli@zoldhatosag.hu

Dél-dunántúli KTVF

Tiderenczl József igazgató
7623 Pécs, Papnövelde u. 13.
7601 Pécs, Pf. 412
Telefon: 72/520-100
Fax: 72/520-103
E-mail: deldunantuli@zoldhatosag.hu

Közép-Duna-völgyi KTVF

Kónya Károly igazgató
1077 Budapest, Nagydiófa utca 10-12.
1447 Budapest, Pf. 541
Telefon: 478-4400
Fax: 478-4520
E-mail: kozepdunavolgyi@zoldhatosag.hu

Alsó-Duna-völgyi KTVF

Kóvágó József igazgató
6500 Baja, Bajcsy Zs. u. 10.
6501 Baja Pf. 113.
Telefon: 79/421-010
Fax: 79/421-153
E-mail: alsodunavolgyi@zoldhatosag.hu

Felső-Tiszavidéki KTVF

Bogdányiné dr. Mészáros Ágnes igazgató
4400 Nyíregyháza, Kölcsey u. 12-14.
4401 Nyíregyháza, Pf. 246
Telefon: 42/502-200
Fax: 42/310-713
E-mail: felsotiszavideki@zoldhatosag.hu

Közép Tiszavidéki KTVF

Dr. Háfra István igazgató
5000 Szolnok Ságvári krt. 4.
5001 Szolnok Pf. 25.
Telefon: 56-372-422
Fax: 56/343-768
E-mail: kozeptiszavideki@zoldhatosag.hu

Alsó-Tiszavidéki KTVF

Gyapjas József igazgató
6720 Szeged Felső-Tiszapart u. 17.
6712 Szeged Pf. 1048
Telefon: 62/553-030
Fax: 62/553-038
E-mail: alsotiszavideki@zoldhatosag.hu

Észak-magyarországi KTVF

Pintér István igazgató
3530 Miskolc, Mindszent tér 4.
3501 Miskolc, Pf. 246
Telefon: 46/517-300
Fax: 46/517-399
E-mail: eszakmagyarorszag@zoldhatosag.hu

Tiszaántúli KTVF

Kelemen Béla igazgató
4024 Debrecen, Piac u. 9/b.
4001 Debrecen Pf. 27
Telefon: 52/527-600
Fax: 52/310-428
E-mail: tiszantuli@zoldhatosag.hu

Körös-vidéki KTVF

Nadabán János igazgató
5700 Gyula, Megyeháza u. 5-7.
5701 Gyula Pf. 99.
Telefon: 66/463-043
Fax: 66/361-755
E-mail: korosvideki@zoldhatosag.hu

A vadászok Top-listája

- összesített lista

Négy hónapon keresztül lapunk hasábjain és honlapunk segítségével gyűjtöttük azoknak a vadászoknak a nevét, akiket a környezetük, szűkebb pátriájuk hiteles vadász-személyiségeknek gondol, akiknek adnak a véleményére vagy országos ismertségük, munkásságuk(!) révén szerezzék elismerést a vadászok körében.

Mint az alábbi lista tanúsítja, 287 - most már nyugodtan leírhatjuk - neves személyiség, neves vadász közül választhatjuk ki azt a 100 magyar vadászt, aki napjainkban a magyar vadászokat méltóan reprezentálhatja.

A neheze azonban még csak most kezdődik és Olvasóink segítségével nélkül nem is fog sikerülni, ugyanis az Önök szavazatain múlik, hogy kinek a neve marad bent a 100-as listán. A márciusi és áprilisi lapunkban megje-

lentetett és kivágható, eredeti szelvényen küldhetik be szerkesztőségünknek a szavazatukat, melynek összesítésével alakul majd ki a vadászok Top-listája ... májusban még csak ABC sorrendben, rangsor nélkül.

A rangsoroláshoz ismét a segítségüket kérjük, remélhetően addigra néhány alapadattal, esetleg fotókkal is kiegészíthetjük a listát. A rangsort eldöntő szavazó-szelvény - a korábban májusra tervezett lapszám helyett - a júliusi lapban jelenik meg, hogy aztán az Országos Vadgazdálkodási Tanács közreműködésével kialakuljon a magyar vadászat történetében az első Top-lista, melyet az Országos Vadásznapi főrendezvényével egy időben, szeptemberben hozunk nyilvánosságra.

Ádám Jenő	Budapest
Adámfi Tamás dr.	Budapest
Agyag István	Darány
Agyaki Gábor	Pécs
Albert Béla dr.	Debrecen
Árva Károly	Lenes
Asztalos Zoltán	Csongrád
Auer Mihály	Kistelek
Bakonyi István	Budapest
Balázs István dr.	Budapest
Balázs Piri Andor	Nagygombos
Balogh Gyula	Fehérgyarmat
Balogh János	Hódmezővásárhely
Balsay Miklós	Székesfehérvár
Bán Beatrix	Érd
Bán György	Érd
Bán István dr.	Budapest
Bánfalvi László	Sopron
Bánffy György	Budapest
Bányai Ernő	Sarkadremete
Barabás Attila	Veránka
Bárándy Péter dr.	Budapest
Barassó Péter	Komárom
Baráth Béla	Gúth
Barkóczy István	Kaposfüred
Bartucz Péter	Gúth
Békés Sándor	Pécs
Bencze Lajos dr.	Sopron
Benedek Fülöp	Szolnok
Benkő Lajos	Hévíz
Beődök Bertalan	Decs
Berdár Béla dr.	Budapest
Beregszászi György	Budapest
Berényi Sándor dr.	Somogyzentpál
Bévárdi Pál	Dunapataj
Bilonka Béla dr.	Pécs
Bíró Imre	Baktalórántháza
Birtó Ferenc	Nyírbogát
Blaskó János	Budapest
Bod Lajos dr.	Kaposvár
Bodnár Imre	Kaposvár
Bodnár József dr.	Pécs
Bodorics Pál	Sárvár
Bodrogi Gyula	Budapest
Bótáné Batta Olga	Miskolc
Bozóki László	Balatonföldvár
Böhm István	Nagyatád
Bósz József	Ócsény
Budaházi Zoltán	Tiszadob
Budai András	Ócsöd

Bulin István	Bajánsenye
Buzgó József	Kaposvár
Büki László	Balatonfenyves
Czabula István	Veszprém
Csányi Sándor dr.	Budapest
Csányi Sándor dr.	Gödöllő
Csekő Sándor	Szentendre
Cserép János	Miskolc
Csernák Sándor	Véménd
Csizmadia Ferenc	Hérend
Csonka Tibor	Baja
Csöre Pál dr.	Szödliget
Dabis Gábor	Sárvár
Dákay Zsuzsanna	Nagymaros
Danka Imre	Celldömök
Deák István	Tamási
Dévényi Ágoston	Pécs
Drótár László	Prügy
Dúcz László	Pomáz
Duszka János	Tótkomlós
Dvorszky István	Budakeszi
Egle Zoltán	Mecseknádasd
Ekker Ferenc	Buják
Eppel János	Szekszárd
Erdei Péter	Poroszló
Fábián Gyula dr.	Budapest
Fácányi Ödön	Budapest
Faller György	Siklós

Faragó István dr.	Bábolna
Faragó Sándor dr.	Sopron
Farkas Ádám	Szentendre
Farkas Dénes	Tengelic
Farkas László Márton	Aldebrő
Fatalin Gyula dr.	Zalaegerszeg
Fehér István	Gyulaj
Fehér József id.	Hatvan
Fehér József ifj.	Hatvan
Feiszt Ottó	Nagykanizsa
Fekecs Gábor	Kaszópuszta
Fekete Gábor id.	Kállósemjén
Fluck Dénes	Budapest
Fonyó András	Gyulaj
Földi László	Budapest
Fuchs Antal id.	Valkó
Füle Szilveszter	Keszthely
Galamb Gábor id.	Lábod
Galamb Gábor ifj.	Lábod
Gáspár Géza	Pécs
Gáspár László	Forró
Godó Ferenc	Tiszanána
Godó Nándor	Eger
Gondos Gyula	Pécs
Gotthard Béla	Székelyudvarhely
Göbölös József	Császárt
Gömbös Mátyás	Óriszentpéter
Gróf András	Zalabaksa

A vadászok Top-listájának szavazó-szelvénye

(Kérjük a szaggatott vonal mellett kivágni és a Magyar VADÁSZLAP szerkesztőségének elküldeni. Cím a szelvény túoldalán.)

Javasolom, hogy a magyar vadászok 100-as Top-listájára a fenti jelöltek közül az általam megjelölt vadász neve kerüljön föl.

(Egy szavazó-szelvényen csak egyetlen nevet lehet javasolni.)

Név:

Település:

Guzsik Alfréd	Királyrét	Kovács Ferenc	Bernecebaráti	Perjési Győző	Kalocsa
Gyarmati Miklós	Nyírlugos	Kovács László	Svédország	Péterfay János	Varászló
Gyórfy Lajos dr.	Bácsalmás	Kovács Máttyás	Budapest	Péterváry Gábor	Baja
Hagymási László dr.	Hódmezővásárhely	Kozma Sándor	Pápa	Pintér István	Budapest
Hámory Gyula dr.	Hortobágy	Kölös Gábor dr.	Keszthely	Polster Gabriella	Zalaszentbalázs
Handa György Zsolt	Nyékkládháza	Körmendi János	Székesfehérvár	Pomázy Ágoston	Lulla
Házás József dr.	Siófok	Kővári Ferenc	Szolnok	Porubszky János dr.	Győr
Hegyes Zoltán	Csongrád	Köveskúthy György	Budapest	Posztós János	Kisújszállás
Hegyi János	Nagyszénás	Kutasi Szabolcs	Nyírpazony	Prezenszky János	Parád
Heltay István dr.	Gödöllő	Kutsár Dénes	Keszthely	Pusztai János	Kozármisleny
Hercz András id.	Szentes	Lamy András dr.	Szabadkígyós	Rác Antal dr.	Budapest
Herger László dr.	Majs	Lénárt Lajos dr.	Budapest	Rác Fodor Gábor	Budapest
Herodek Miklós	Zalakaros	Lóki György	Balatonfenyves	Rác Gábor	Budapest
Hevesi István	Nyíregyháza	Magyar Ferenc	Budapest	Rác Pál	Románia
Hídvégi Béla	Budapest	Magyar László	Siklós	Rác Sándor	Filkeháza
Holló György	Gyulaj	Markovics Sándor	Iszkaszentgyörgy	Rakiczky Béla id.	Tamási
Homolya László	Szob	Marozsán Károly	Nyírbátor	Rakk Tamás	Veszprém
Homonnay Zsombor	Budapest	Mátyás Ferenc	Csorvás	Reitinger Gábor	Budapest
Hopp József	Nagykanizsa	Merán Fülöp	Ausztria	Rékasi Csaba	Pacsa
Horváth László	Veszprém	Mesterházi Lajos	Kabhegy	Rottenhoffer Attila	Salgótarján
Hőnrich Miklós dr.	Budapest	Mészáros György	Szentes	Rózsa Gábor	Győr
Huszári Imre	Hódmezővásárhely	Mészáros Iván	Cegléd	Sándor András	Nyírábrány
Igaly Diána	Törökbálint	Mezei János	Négyes	Sárkány Árpád	Sepsiszentgyörgy
Ignác Magdolna dr.	Budapest	Miklós Károly	Kecskemét	Sas Emil	Vécse
Illés János	Tamáspuszta	Monostori László dr.	Bőly	Simon Károly	Abádszalók
Imre János	Budapest	Mosolygó József	Nyírmártonfalva	Soltész István	Budapest
Ivancsics Lajos dr.	Bak	Mosonyi Sándor dr.	Alattyán	Somfalvi Ervin dr.	Telki
Jakabházy Miklós dr.	Tata	Motesíky Árpád	Szlovákia	Soós László dr.	Hódmezővásárhely
Jóna Albert id.	Szelcepuszta	Muray Róbert	Budapest	Sterbetz István dr.	Budapest
Juhász Pál	Szeged	Murvai Zoltán	Göd	Szabadi István	Szekszárd
Juhász Sándorné	Hajdúszovát	Nagy Árpád	Budapest	Szabó András ifj.	Szeged
Jung Jenő	Sellye	Nagy Emil dr.	Budapest	Szabó József	Hatvan - Nagygombos major
Kalló László	Eger	Nagy Endre	Kelebia	Szabó József	Sárospatak
Kanizsay Gábor	Fonyód	Nagy István	Budapest	Szabó Sándor	Karcag
Karikó Róbert	Pacsa	Nagy József	Nagykanizsa	Szalai Tibor	Nógrádsáp
Kárpáti László	Kaszópuszta	Nagy Lajos dr.	Debrecen	Székely István dr.	Budapest
Kászoni Zoltán	Budapest	Nagy László	Budapest	Szekeress István	Szolnok
Kereszti László	Révleányvár	Nagy Sándor "Karátos"	Debrecen	Szente László	Szeged
Keresztúry Csaba	Egyházashetye	Nagy Sándor	Békéscsaba	Szidnai László	Budapest
Keszthelyi Jenő	Lenti	Nahlik András dr.	Sopron	Takács Tibor	Szilsárcány
Kirkovits István	Perezsteg	Nyúl András	Szentpéterfüle	Takács Viktor	Sárvár
Kiss B. Zoltán	Vásárosnamény	Nyúl Bertalan	Baja	Támba Miklós	Napkor
Kiss Botond	Románia	Oszter Sándor	Budapest	Tollner György	Budakeszi
Kiss Gábor	Telki	Ozvári Zoltán	Kereki	Tóth Csaba	Gyenesdiás
Kiss László	Bátmonostor	Pálinkás György	Vásárosnamény	Tóth Istvánné	Gödöllő
Kiss László	Ólad	Palkovics György dr.	Budapest	Tóth Kálmán	Budapest
Kocsner Antal	Szekszárd	Páll Endre	Kaposvár	Tóth Sándor dr.	Budapest
Kolláth József	Dunakeszi	Pálos Gábor dr.	Budapest	Töröcsik Máttyás	Nagyszénás
Komoly Tamás	Hódmezővásárhely	Papp István	Gólyaszállás	Török Antal	Solymár
Koncz István dr.	Kecskemét	Pap Lajos	Szentendre	Török Ferenc	Hódmezővásárhely
Kontsits Pál	Eger	Papp Zoltán	Debrecen	Törös István	Asszonyrész
Korb Zoltán	Hetvehely	Pataky Péter	Budapest	Tózsér Zsolt	Hajdúböszörmény
Korita Mihály	Püspökhatvan	Patakyné Szabó Éva	Debrecen	Újházy György	Cegléd

Feladó adatai:

Név:

Lakcím: □□□□

Magyar VADÁSZLAP szerkesztősége

BUDAPEST
Pákász u. 7.
1031

Ha a társaság megszűnik...

A kérdés ma már benne van a levegőben, és ahol vadászok találkoznak, ott mindig szó esik arról, hogy mi történik a vadászterülettel, ha a haszonbérelő vadásztársaság anyagilag ellehetetlenül, azaz csődbe megy. Például elfogy a pénz a haszonbérleti szerződésben vállalt kötelezettségeinek, a haszonbérleti díjak kifizetésére, a vadászati törvényben és végrehajtási rendeletében előírt feladatainak a teljesítésére, az előírt hivatásos vadász-létszám díjazására, a vadgazdálkodási teendők ellátására, a keletkezett vadkárok megtérítésére?

A társaság "bérkilövé" azaz területnélkülivé, a vadászterület pedig "szabaddá" válik. A vadászterület hasznosítási formája, lehetősége, állapota rögtön "visszaszáll" a vadászterületet haszonbérbeadó földtulajdonosi vadászati jogközösségre, annak minden gondjával, problémájával, sőt nem kevés pénzbe kerülő kötelezettségeivel együtt.

Igen ám, de azonnal nem tudja a földtulajdonosi vadászati jogközösség a vadászati jogot átvenni. Az egyik lehetséges megoldás, ha a vadászterületet rövid időn belül egy másik vadászatra jogosítottnak, egy másik vadászattársaságnak haszonbérbe adja. Ehhez két dolgot kell megtenniük: meg kell tartaniuk a döntésre jogosult földtulajdonosi vadászati jogközösség közgyűlését, amelyhez 30+2 napra hirdetményt kell kifüggeszteni, és meg kell hirdetni a vadászterületet, mint haszonbérbe adhatót.

Ehhez is kell a közgyűlés döntése

Másik megoldás, hogy a földtulajdonosi vadászati jogközösség úgy dönt, maga akarja, fogja gyakorolni a vadászati jogot a vadászterületen. Akár a haszonbérlet mellett, akár a saját hasznosítás mellett döntenek, mindenképpen lesz egy "üres" időszak, amíg megkötik az új haszonbérleti szerződést. Ennél jóval hosszabb ideig tart, ha a közösség saját maga kívánja gyakorolni a vadászati jogot, amelynek során minden olyan feladat és kötelezettség a földtulajdonosi vadászati jogközösségre hárul, amelyek bármilyen más vadászatra jogosult esetében felvetődhetnek.

El kell készíteni a vadászat helyi rendjét rögzítő helyi szabályzatot, a vadászterületen vadászni jogosultak névsorát, vadászjegyeik számainak listáját, bérvadászat esetén bérvadászati szerződéseket. Át kell venni a tízéves vadgazdálkodási üzemtervet, és az éves vadgazdálkodási tervet (vagy el kell készítenni.) A nem vadászó földtulajdonosokkal pedig külön megállapodást kell kötni a többlehasználati díj megfizetésének rendjéről. Az adminisztratív feladatokon túl az előírt létszámú hivatásos vadászt kell alkalmazni, gondoskodni kell a vadgazdálkodási berendezésekről, dönteni a vadászatok rendjéről, azokat szakszerűen le kell vezetni.

Az egész szakmai tevékenység irányításához mindenképpen hozzáértő szakemberre van szükség

Szabályozni kell továbbá a lőtt vad hasznosítását, szakszerűen vezetni kell a beírókönyveket, terítéknaplókat, a krotália-felhasználást, gondoskodni kell a vadállomány őrzéséről, kezeléséről, fenntartásáról, védelméről és takarmányozásáról.

Mindezek szinte "rászakadnak" ilyen esetben a földtulajdonosi vadászati jogközösségre, azaz a földtulajdonosi közös képviselőre. Alaposan meg kell fontolni, hogy a vadkárokat milyen módon kívánják majd rendezni. Ugyanis nehezen képzelhető el, hogy a földtulajdonosok a saját jogon gyakorolt vadászati joggyakorlásuk esetén saját magukkal szemben érvényesítik a keletkezett vadkárt. Túlnyomó többségben lesznek ugyanis azok a földtulajdonosok, akik maguk nem vadásznak és követelni fogják a terményeikben keletkezett vadkár megtérítését. Megoldásként szóba jöhet, hogy a többlehasználati díjban szerepeltetnek erre a célra egy elkülönített összeget, továbbá minden ezzel kapcsolatos költséget a bevételek terhére a tulajdonosok képviselője fizeti ki (értékesített vad, bérvadászat bevétele). Veszteséges gazdálkodás esetén a hiányt a vadászó földtulajdonosok adják össze, és ilyen módon térí-

tik meg a keletkezett kárt. Az is előfordulhat, hogy a közös képviselő, illetve a vadászok ezeket a nyilvánvaló terheket a vadászat gyakorlásával esetleg együtt járó előnyökért vállalják, netán minden földtulajdonos lemond a vadkár megtérítéséről (Ez utóbbi - persze - nehezen képzelhető el.)

A törvény szerint "...amennyiben a haszonbérleti szerződés időtartama alatt a haszonbérelő megszűnik, jogutódja három hónapon belül egyoldalú jognyilatkozattal és változatlan feltételekkel folytathatja a haszonbérleti jogviszonyt. Feltéve, ha rendelkezik a vadászati jog gyakorlásához, hasznosításához szükséges törvény szerinti feltételekkel. Ha a jogutód e határidőn belül igényét nem érvényesíti, akkor a haszonbérleti szerződés további 30 nap elteltével megszűnik." (Nyitott kérdés, hogy ki lehet egy vadászattársaság jogutódja, ráadásul addig is óvni, gondozni kell a vadászterületet, mert a vadászok hamar "fölfedezik".) Ezt az időszakot az új végrehajtási rendelet tulajdonképpen leszűkíti két hónapra, mert így szól a jogszabály: "...ha a haszonbérleti szerződés időtartama alatt a haszonbérelő jogutód nélkül megszűnik, a földtulajdonosok vadászati jogközössége képviselőjének hatvan napon belül össze kell hívni a földtulajdonosok gyűlését, és annak döntenie kell a vadászati jog hasznosításának módjáról"

Együttal előírja, hogy

"...az átmeneti időszakban a földtulajdonosok kötelesek gondoskodni a vad élőhelyének védelméről"

Vigyázat, ez nem azt jelenti, hogy mindjárt vadászhatnak is! Hiszen még nincs érvényes döntésük, hogy saját maguk akarják gyakorolni a vadászati jogot, vagy haszonbérbe adják. Nem lesz tehát a vadászterületen szabad a tarolás, mert kemény jogszabályi kötelezettségek, addig nem ismert feladatok lépnek életbe, amelyek bizony - főképp az elején - igen sok pénzbe kerülnek, de erre mindenképpen áldozni kell.

DR. BALÁZS ISTVÁN

Kiss and Kolláth

Dél Afrika:

- 7 napos sörényes juh és thar vadászat szabad területen
EUR 3990,-/vadász

Namibiai vadászat

- 6 napos vadászcsomag Etosha Park mellett
(Kudu, Oryx, Hartebeest, Duiker, Steenbock)
reptéri transzferrel, 2 x 1 vadászat
EUR 2570,-/vadász

Oroszország (Teljes FÁK programot ajánljuk!)

- Moszkva környéki siketfajd vadászat, 5 napos, siketfajd, nyírfajd és mogyoróstyúk, korlátlan szalonka és kacsalövésessel
USD 1080,-/vadász
- Altáj hegységben lóhátan Maral bika (bögésben)
és kőszáli kecske vadászata, 10 napos vadászati csomag
USD 6400,-/vadász

USA, Kanada (Teljes vadászati programot ajánljuk!)

- Jávorbika vadászat lóhátan, 10 napos vadászat
USD 7500,- tól/vadász
- Alligátor vadászat, Louisiana, 6-8 alligátor lőhető
USD 3000,-/vadász
- Havasi kecske kombinált vadászata, 10 napos, lóhátan
USD 7500,- tól/vadász
- Fekete medve, (trófeája behozható!) Kanada
USD 2700,-/vadász
második medve USD 500,-

Ausztrália:

- Vízibivaly vadászat, 5 napos, 2 x 1
USD 3000,-/vadász
- vaddisznó vadászat, korlátlan disznólövési lehetőséggel 2x1
USD 2100,-/vadász

Kína:

- Argali, kőszáli kecske, kék kos vadászat
8 napos vadászat: 12.000,- USD-től

Szafari

Vaddisznóvadászatok Ausztráliában

Hajnalok hajnalán, több mint 24 óráig, igen hosszú repülőút után érkezünk meg az Ausztrália északi részén fekvő Darwinba, abba a városba, amelyet 1911-ben neveztek el a nagy természettudósról, Charles Darwinról, és amely az Indiai és a Csendes óceán találkozásánál van. A száraz évszak közepét - június végét - választottuk a vadászat időpontjával, a trópusi éghajlat ilyenkor itt a leghidegebb, 19-30 Celsius fok között váltakozik a hőmérséklet és lehet a területen közlekedni. Kísérőink még a repülőtéren rövid eligazítást tartottak, majd útitársam, Sándor Jimmel, én pedig Chrissel elindultunk külön-külön vadásztúránk első állomására felé, hogy aztán pár nap múlva újra találkozzunk és együtt folytassuk. A nehézkes és túlzott bürokrácia miatt nem hoztunk fegyvert - minden államban külön kellett volna behoztatni engedélyt kérni, ezért inkább helyben béreltünk vadászpuskákat.

Utazásom célja elsősorban vaddisznóvadászat volt és emellett filmezés. Christ - aki egyébként rendőr, Dél-Afrikából áttelepült vadászpilóta - a barátomon keresztül ismertem meg és egy cserevadászatban állapodtunk meg utazásom előtt. A területre in-

dulás előtt gyorsan bevásároltunk egy szupermarketben és néhány órás autózás után megérkeztünk vadászterünkre, Pine Creekbe, melynek száz-ezer négyzetkilométer nagyságú vadászterülete és mindössze 632 regisztrált lakosa van.

Az első hely, amit meglátogattunk, egy közeli farm volt. Esti cserkelésre szántuk el magukat, inkább csak akklimatizálódás volt a célom, de azért Chris puskát is hozott. John - a házigazdánk - tanácsára egy közeli erdőben fekvő tó partjára látogattunk ki, ahol többször megfigyelt egy kapitális öreg kant. Ő nem jött velünk, s csak egy kikötése volt, vízibivalyt ne lőjünk!

A tavacska közelében a kocsit leállítottuk és gyalog mentünk tovább. Kezemben a Sony kamerám "lövésre" készen, Chris meg a puskával a kezében követett. A tavacska felé közelítve, a parton megláttam egy fekvő fiatal vízibivaly bikát, mellette egy öregebb tehén láthatólag alkalmas dagonyázó helyet keresett. A téma megvolt, elkezdtem a filmezést, csináltam pár snittet, majd közelebb mentem. Már egész közel voltam a bikához, köztünk csak pár fiatal fa volt, amikor észrevettem, felállt és felém fordult,

H-2120 Dunakeszi Fóti út 23.

Tel: (36-27)-540160

Fax:(36-27)-540161

kollath@mail.digital2002.hu

www.kollath.hu

Egy kiváló "bicskás" a teriféken

majd fenyegető tekintettel elindult felém. Kiváló képsort rögzíthettem. Aztán fémes csattanást halottam, Chris csőre töltött és hátrálásra biztatott. A bika alig volt tőlünk 15 méterre. Hátrálás közben láttam, ahogy a terület "gazdája" megnyugszik, hiszen megfutamította a betolakodókat, lassan elfordult és elsétált. Mindez pillanatok alatt és csendben játszódott le, az öreg tehén ebből sem tapasztalt, mert tovább tocsogott a sekély vízben. Most ő került objektívvégre. Felvétel közben a környezetet is le akartam filmezni és elfordítva a kamerát, az erdő szélén megláttam egy nagy állatot. A kamerát letéve, mivel

az erdő széle a lemenő nap sugarainak sötét árnyékában volt, szabad szemmel semmit nem láttam. Visszakaptam a szememhez és a lélegzetem is elállt: a keresett óriás kan sétált az erdő felé, majd belépve a fák közé, eltűnt a szemünk elől.

Reggel korán, még sötétben érkezünk a tavacska közelébe. A puska

már természetesen nálam volt, figyeltünk mindenfelé, de csak nem találtuk az öregot. Már majdnem feladtuk, amikor a tó partján, tőlünk 50 méterre, kibújt egy sártömeg az iszapból és komótosan, a sarat lerázva magáról megindult az erdő felé. Egyre inkább vaddisznó formájú lett! "Ugráló" szálkeresztrel a blattján vo-

☉ A háttérben feltűnt a nagy vadkan

Ausztráliai vadkutya, a dingó ➔

Az öltöztetés vége

A kicsi hátulról, a nagy kutya előlről támadta a disznót

nult lassan, majd egy tisztább részre érve elengedtem a lövést. A céltávcsővön keresztül láttam, hogy "porzik" mögötte a sár, de a kan jelzés nélkül berohant a közeli sűrűbe. A rá-lövés helyén semmit nem találtunk, de gyanús volt a porzó sártenger látványra. A nyomokat követve rövidesen megtaláltuk az öreget: lehetett vagy 100 kiló, itt ez óriásnak számít. Fekete volt, mint az ördög és szúnyogfelhő vette körül. A boldog fényképezkedés és az agyarak gyors begyűjtése közben a szúnyogok - bár rövidnadrágban voltam, érdekes módon csak a bokáim magasságig - rendszeren összecsapkédtek, de nem tudták elvenni a kedvem a további disznóvadászattól.

A húst most ott hagytuk, nem volt szezonja a vadhús felvásárlásnak. Egyébként egy német üzletember vásárolta fel a környéken a disznókat, nagyjából 300 forintnyi dollárt fizetve kilójáért szőrben-bőrben.

John többször mesélt a kutyáiról és a kutyás disznóvadászatról, s hogy az ő kutyái milyen nagyszerűen dolgoznak. Bár a ház körül lebzselő két kutyából semmit nem néztem ki, főleg nem azt, hogy megállítják a vaddisznót, azért egyre jobban kezdett a dolog érdekelní. Kérdésemre, hogy mi lenne, ha kipróbálnánk, John és Chris rögtön ráálltak!

Másnap reggel egy sör mellett John megtartotta az eligazítást, ebből igazán sokat nem értettem, jóformán csak az maradt meg bennem, hogy puskára nincs szükség és hogy én filmezni aka-

rok-e vagy vadászni? Nehéz döntés előtt álltam, végül a filmezést vállaltam.

John ezután elővett egy vastag bőr "mellényt", azt gondosan feladta az egyik kutyára, megvizsgálta elég szoroson fogja-e a nyakát és a szügyét arra is ügyelve, hogy a kutya könnyedén tudjon benne mozogni. A másik kutya "páncél" nélkül maradt. Felültünk a kis teherautóra, ők a vezetőfülkébe, mi vadászok, vagyis a kutyák és én, a platóra. Szeretek a platón ülni, innen mindent jobban látni, és könnyebb filmezni is.

A göröngyös terepen úttalan utakon zötykölődtünk, amikor egyszerre a két kutya hirtelen leugrott a mozgó autóról és elrohant egy bozótos rész felé. John azonnal utánuk kormányozta a kocsit és olyan iszonyatos "vágatába" kezdett, hogy nem tudtam mire vigyázzak jobban: a kamerára vagy magamra! Hangos csaholás hallatszott, majd megláttam, hogy a két kutya messze lemaradva üldöz egy természetes kant. Rövid száguldás után hirtelen fékezés következett - majdnem átestem a vezetőfülkén - és John és Chris rohanni kezd a kutyacsaholás irányába. Nosza rajta, dolgom van arrafelé nekem is, lekászálódtam a platóról és futottam utánuk. A két kutya már utolérte és állította a kant, amelyik körbe-körbeforgolódott és védekezett a kutyákkal szemben. Végre sikerült felvennem egy amolyan filmes állást, amikor a kisebbik kutya elkapta az egyik hátsó lábát a disznónak. A kan persze rögtön hátra vágta a fejét, hogy agyarával elintézzé támadóját - veszté-

re. A kicsi azonnal elengedte, de közben a "páncélos" nagy kutya oldalról rávetődött és elkapta a füle mögött a nyakát. A kan visszafordult és agyarával odavágott, de a bőrpáncél megvédte a kutyát. Ekkor a kisebbik újból elkapta a hátsó lábát, s már kétfelől húzták. A kan se volt rest, csapkodott mindenfelé becsületesen, de a bőrmelény megvédte az agyarakkal szemben a nagyobbik kutyát, a kisebbiket pedig nem érték el a gyilkos fegyverek. Chris már türelmetlen volt és elindult a disznó felé, de ahogy a disznó ezt észrevette, azonnal nekitámadt, mit sem törődve a rajta csüngő "koloncaival". Chris alig tudott egy fekvő fatörzs mögé menekülni, melyet a két kutyával nehezebb disznó szerencsére nem tudott átugrani. A kutyák hihetetlen kitartással ide-oda rángatták a forgó-toporgó, hevesen harcoló és most már szinte csak a kutyákra figyelő disznót. Szemmel láthatóan a disznó egyre jobban elfáradt, mind több szünetet tartott a kutyákkal vívott küzdelemben ... és ekkor John hátulról megközelítve elkapta és kirántotta a teste alól a vaddisznó két hátsó lábát, majd Chris a földre döntött disznót vilámgyorsan a késével szíven szúrta.

A kutyák még egy darabig tépték, ráncigálták a már élettelen kant, csak akkor hagyták abba, engedték el, amikor a gazdájuk megsimogatva és megdicsérve őket távolabbra vezényelte őket.

Szó, mi szó érdekes és izgalmas vaddisznóvadászat volt, de jobban örültem, hogy a kamera mögött állhattam.

Ha nem lenne a "páncél", már vége lenne a küzdelemnek

Chris egy mozdulattal kirántotta a disznó hátsó lábát

Még több helyen vadásztunk vaddisznóra, ezekre a miénknél kisebb testű, koromfekete színű, sűrű és hosszú szőrű vadra, amelyet évszázadokkal ezelőtt Ázsiából telepítettek be Ausztráliába. Nagyon sok van belőle, a helyiek a húsáért vadásszák, de az a néhány száz ember, aki ezen a vidéken vadászik, nem tudja az állományt kellőképpen apasztani. A vaddisznóknak kevés a természetes ellenségük, a malacokat csak a dingó, az ausztráliai vadkutya, a felnőtt példányokat pedig a krokodilok fogyasztják szívesen.

Apropó krokodilok. Megérkezésünkkor az ausztrál sajtóban és a televíziókban egyaránt a legfontosabb hír az volt, hogy két, cross-motorját a folyóparton mosó tinédzser megtámadott egy hatalmasra nőtt krokodil. Egyiküket - a barátja szeme láttára - berántotta a vízbe, majd a segíteni akaró fiút felkergette a fára és 18 órán keresztül őrizte, míg az őket kereső felnőttek közeledtére elmenekült. A szerencsétlen áldozatot a bűvárok sem találták meg. Amióta Ausztráliában a krokodilok védetté váltak és a vadászatukat betiltották, egyre gyakoribbakká válnak az ilyen és hasonló esetek. Mivel a krokodilokat senki és semmi nem veszélyezteti, van idejük öregedni, egyre nagyobbra növekszenek, egyre nagyobb testű táplálékok megszerzésére vállalkoznak és természetesen egyre vakmerőbbé és az emberekre is veszélyessé válnak.

De ez már egy másik történet.

KÉP ÉS SZÖVEG: KOLLÁTH JÓZSEF

A bőrpáncélon jól láthatóak a vaddisznó csapásai

Erre nagyobbra nőnek a védett krokodilok

Ébresztő

VIOLA ZSOLT

Az utca szélén álló villanyoszlop tetejéről narancssárgának tetsző fény világította meg a hóval betakart kerítés minden hegyes csúcsát. A falu halotti csendjét csak a Balaton-part felől csaholó kutyák lármája törte meg. Az enyhén rozsdás öntöttvas kapu árnyékos zugában - vásott kabátban és használt bakancsban - egy sötét emberalak toporzékol. Kipirult arcán az unalom első jelei kezdtek mutatkozni. Ruhájáról kisebb gyöngyszemekben csüngtek a keménnyé összeállt hódarabok. Egyik pillanatról a másikra felcsillantak a szemei. Egy villódzó fénypár közeledett az utca vége felől, világosságba borítva az előtte elterülő tájat. Izgatottan lépett ki a bakancsával kitaposott hóteknőből. Mikor már kivehető volt az autó formája, az alak megszólalt.

- Ez az Ő autója! Ő lesz az!

Az autó fékezés nélkül haladt el mellette.

Mégsem...- szólalt meg csalódottan a fiatalember, majd lassú léptekkel, néha-néha visszapillantva az utca vége felé, kullogva indult meg a mögötte lévő ház irányába.

A nyikorogva nyíló ajtó mögül pofonként érkező meleg levegő úgy vágta arcon, hogy még a köszönés is nehezebbre esett a szoborrá fagyott fiúnak.

- Na mi van Bubu? Megjöttél? - nézett rá csodálkozva édesapja.

- Megjöttem? Hisz el se mentem.

- Hol voltál?

- A kapuban - válaszolta, miközben szőkésbarna hajáról zsebkendőjével törölgette a fejről patakokban folyó, olvadó havat.

- Három órán át? Kire vártál? A Mikulásra? - kérdezte egy alig látható mosoly kíséretében.

- Majdnem. Csak ez a kalapos télapó nem csokit, hanem engedélyt hozott volna nekem.

- Agancsozáshoz?

- Igen, de ezek szerint idén nem voltam jó gyerek. - most az ő arcán jelent meg az a bizonyos mosoly.

- Megígérte, hogy idehozza? Mikor beszéltél vele?

- Délután felhívtam, bediktáltam a személyi számom, ő meg megígérte, hogy "házhöz" hozza... aztán persze...

- Azért kimentek holnap?

- Még jó! Rám nem hatnak az ilyen konkurenciacsökkentő trükkök. Hajnalban indulunk. Na, jó éjt!

- Egy kalappal Zsoltikám!

A hajnali félhomályban úszó végeláthatatlan erdőszéli szántón - amely inkább emlékezteti az embert az Alföld határtalan rónáira, mint a somogyi dombok sűrű erdeire - egy libegő jószág caplatott két sebesen haladó sökl gumicsizma után. Teljesen fehér szőrén két szembevető dolog ékeskedett: az egyik a szeme körül mookliként elterülő barna folt, a másik egy kevésbé szokványos, citromsárga, szalagszerű "nyakék", mely látszólag nem nyerte el tetszését négy lábú viselőjének. Legutóbb a januári hajtáson kapott ilyet, de akkor Zsoltinak is hasonlót kellett viselnie a mellkasán. Mit képzelsz, hogy ő most kibújik a kötelesség alól?

Sötét szemével sértődötten nézett a friss havat taposó

lábbelikre, majd tekintete félve, de mégis a jogos sértődöttségtől magabiztosan siklott egyre feljebb, míg végül össze nem találkozott egy kékeszöld szempárral.

- Hiába nézel Masa, úgysem veszem le rólad. Hidd el, jobb bénán kinézni, mint golyót kapni! - majd így folytatta: - Az a baj veletek, kutyákkal, hogy nektek is van ízlésetek...

Masa erre arisztokratikusan elfordította fejét, majd bosszúból lemaradt gazdájától jó két méterre, és komótosan követte tovább.

Zsolti elmosolyodott. Tudta, hogy a hangok, szagok, formák és színek misztikus erdei kavalkádja hamarosan jobb belátásra téríti hűséges társát. Ha bocsánatért akart volna esedezni, akkor se lett volna több ideje, mert a legutóljára meggyújtott cigaretta vörösen izzó parazsa egyre kisebbeket villant az egymást követő méterek után. Világosodott, tehát itt volt az ideje egy használható terv készítésének. Hátranézett a kutyára, mintha tőle várna valami egetrengetően bölcs tanácsot, de a duzzogó tekinteten kívül mást nem kapott, így egyedül kellett kigondolnia valamit.

- Első a szántó, ott úgyis észrevevessük az éjszaka hullottakat, utána, uccu neki a szálás...nem, inkább a kőkényes...nem, inkább a...áh, majd lesz valahogy! - zárta le a "precíz" tervezgetést.

Masa cinikus tekintetet vetett Zsoltira, aki a következőkkel teremtette le:

- Majd, ha te tudsz jobbat, akkor nézz így!

A szántó legmagasabban fekvő sarkából jól belátható volt a hófödte, nyílt terület minden apró részlete. Mire felértek a csodálatos panorámával rendelkező helyre, már szinte teljesen kivilágosodott. Annak ellenére, hogy a józanész azt diktálta volna, hogy most gyorsan nézze végig a területet távcsövével, ő inkább nosztalgizálásba fogott. Azokra az itt töltött augusztus végi éjszakákra emlékezett vissza, amikor epekedve várta az erdő-mező legszebb hangjának évente ismétlődő, tiszteletet parancsoló nyitósavát. Emlékeiben a hajnali hideg, a beizzadó csizma vagy az ádáz harc az alattomosan támadó vérszívó rovarokkal mind elvesztek, csak a szép élmények maradtak meg: a frissítően hűvös, páradús levegő, az erdőt kristályos fátyolba borító harmatszemek, a kelő naptól vörösen megvilágított ég alja és még sok más, szóval le nem írható jelenség.

Könnybelábadt szeméhez emelte távcsövét és lassan végigpásztázta az egész szántót. Megtörölte arcát és szomorúan konstata, hogy oda nem hullott semmi olyan, ami őt érdekelné. Agancs nincs, sz. hagyaték van, tehát a hullajtásuk nem, de az emésztésük megfelelő - nyugtatta magát hasonló ironikus megjegyzésekkel.

A szálásban ráálltak egy nemrég használatba vett szarvasváltóra, melyen egy természetes bikalábnyomot és néhány csomó szőrt vélt felfedezni Zsolti. A kutya kíváncsian szimatolgatta a fehér tövű, barna végű, csomókba összeállt szálakat, majd kérdő tekintettel leste gazdája következő mozdulatait.

- Gyere Masi, ezen megyünk tovább. Ezen a nyomon

legalább még nem járt gumicsizma - mondta halkan, majd megjegyezte:

- Remélem bakancs sem...

Délhez közeledve, a fák ágairól egyre nagyobb méretben és intenzitással potyogtak a nap sugaraitól olvadó hódarabok. Némelyik úgy törte meg az erdő csendjének folytonosságát, hogy az már-már a természet saját maga által és saját maga ellen elkövetett bűnének számított. Ezek némelyike kellően meg tudja tréfálni a szakavatatlan erdőjárót, aki minden becsapódáskor úgy kapkodja a fejét, mintha profi ping-pong meccset nézne. A völgy délelőtti naptól süttöt oldalán sugárkankalinok egész hadserege töltötte fel magát az éjjeli faggyal való viaskodás után. Ez jó jel. Főleg azoknak, akik az új reményeket hozó február apró, de félreérthetetlen jeleit követik agancsozásokor.

A szálasból kilépve egy roskadozó, öreg, hófödte vadetetőt pillantottak meg, melyben alig volt pár darab, még a tél elején lerágott kukoricacsutka. Sok váltó vezetett ki az apró, erdei tisztásra, de volt köztük két hasonló és igencsak eltérő életvitelről árulkodó nyom. Az egyik az övé volt, a szarvasváltót több kilométer óta követő vadászé, a másik egy, már korábban itt járt, az úton haladó terepgumié. A nyomokból jól látszott, hogy az autó a szórónál megállt, tulajdonosa kiszállt és megtett az etető környékén harminc "fárasztó" métert, majd a kis tisztáson az autóval megfordulva elhagyta a helyszínt.

- Ő már itt járt. Jellemző ez a hozzáállás. - mondta rezzenéstelen arccal Zsolti.

Táskájából elővett egy kis méretű, szürke vászonzsákot, amely félig töltve volt morzsolt kukoricával és tartalmát az etetőbe ürítette.

- Ha adunk, kapunk is. Hubertussal lehet alkudni! Táskájába tette a zsákocskát, és a frissebbnek tűnő nyomokat szimatolgató ebre tekintett.

- A nyom itt elvész. Merre tovább Masi?

A kutya se szó, se beszéd, nekiindult az erdő legsűrűbb kökényesének, hogy ezzel tartsa formában "elkényelmesedett" gazdáját.

- Jó választás! Direkt csinálod? - vett egy nagy levegőt és elindult utána.

A nap sugarai egyre élesebb szögben érték a fák ágait, árnyékuk az idő múlásával megnyúlt, viszont Zsolti kezdeti lelkesedése kezdett alábbhagyni. Már épp készültek az irányt a falu felé venni, amikor az előtte (két méterrel) haladó Masa megtorpant két nagy tölgyfa között. Érezte, hogy valamit meglátott a kutya, ezért hosszú léptekkel indult meg felé. A fák takarásából kilépve, szeméi egy ismerős formát felöltő "terepkelléken" akadtak meg. Lábaiban erős zsidbadást érzett, miközben mellkasát egyszerre öntötte el a hideg és a meleg. Megszűnt körülötte az egész természet; a hótól roskadozó fák segélykiáltás gyanánt kiadott nyikorgása, a szajak éles rikácsolása, a távolban zakatoló vonat hangja és az egész világ csak körülötte forgott. Épp, amikor megindult felé, egy már valahol hallott hang szólt hozzá...

- Ébresztő Bubu, már pirkad!

Szemeit kinyitotta, kinézett az ablakon egyenesen a ház előtti fűzfán lévő madáretetőre és fáradt hangon kérdezte:

- Van itthon takarmány?

- Van. Miért? - nézett rá csodálkozva édesapja.

- Mert ha adunk, kapunk is.

Szalonka -vérnyomás

MÁROK TAMÁS

Avadászláz az egyik leghelytelenebb szakkifejezésünk. Legalábbis orvosi szempontból. Ellenőrzésem: az áhított vad megpillantása, a puska vállhoz emelése egyáltalán nem jár testhőmérséklet-emelkedéssel. Persze tudom, a lázat átvitlen kell érteni. Igen ám, de ezt a furcsa érzést nagyon jól le lehet írni más élettani változásokkal. Találó lenne a "zsákmánypulzus", vagy a "ragadozási adrenalin-szint", netán a borzalmasan hangzó "lövési vérnyomás". Ez utóbbit magam is megtapasztalhattam két évvel ezelőtt. Sőt: tudományos bizonyítékom is van rá.

Negyven felé lassan előjönnek ifjúkorunk bűnei. Nekem például esedékessé vált egy mandulaműtét, melyet gyerekkoromban már beígértek, de akkor elmaradt. Ennek kapcsán a rutinszerű laborvizsgálatok kicsit magas koleszterint (füstölt szalonna, kolbász), némileg rossz májfunkciót (a hozzá való borok) és enyhén magas vérnyomást (a kettő együtt + idegeskedés és mozgáshiány) mutattak ki. Viktor, az alapos ifjú rezidens nem tablettákat írt föl, hanem diétára, absztinenciára és napi edzésre utalt. De azért a biztonság kedvéért vagy kíváncsiságból előjegyzett egy 24 órás vérnyomásmérésre. Tudják: egy mandzsetta és egy walkman-méretű kis készülék tartós elemmel, a mellkasra szíjazva. Praktikus szerkezet, ing alatt kényelmesen elfér, aludni is jól lehet vele. Mindössze annyi életjelet ad, hogy negyedóránként morogni kezd, elszorítja a felkart, majd elernyed.

Nos, ezt kaptam meg én is március 13-án reggel.

Akkor persze már naponta jártunk ki szalonkázni, amit én ezen a tavaszon belgyógyászatilag javallt testedésnek tekintettem. Azaz ha tetszik: receptre vadásztam. Az Alföldön, Szeged környékén szerény a hűzás, de azért az ártereken meg a kisebb erdőfoltokban rendszeresen van madár. És van jó néhány szalonka-őrült is, aki az idényben naponta kijár. Mi, Lacival, a gépésszel és a Dokival alkottuk a csapat "kömény" magvát. Gyönyörű hajnalokat éltünk meg, március elején már kint dideregtünk, és április 10-éig nem adtuk föl a reményt. Persze a csapat gyakran bővült, néha jött Laci örökké vicceselő öccse, s egyetemista fiával a még nálunk is örültebb Jóska.

- Én már régi vadász vagyok, nemigen izgulok még a szarvasbikára és a disznóra se. De ha a szalonka cippant, rögtön ki akar ugrani ez a rossz szívem a helyéből! - mondogatta. Rossz szívét pár évvel korábban bizony meg is kellett operálni, s egy bypass-műtét után rokkantnyugdíjas lett. Ám ez nem akadályozta abban, hogy minden reggel és este ott álljon valamelyik erdő szélén. Hogy kardiológiai szempontból hasznos-e neki a napi kétszeri erős szívdobogtatás, azt nem tudom. De hogy a lelkét egészségben tartja, az biztos.

Térmézetesen március 14-e hajnalán kimentünk. Óra-

esőrgés, talpra ugrás, öltözés, macskamosdás, fogmosás, egy csésze kávé, tizenöt perc elég rá. Közben a kis őrszerkezet egyszer megszorongatta a karomat, nehogy elfelejtsem, hogy ő is itt van. Jó időben a helyemen álltam: egy 50 méter széles, 300 méter hosszú kis tölgyesgalagonyás szobányi tisztáson. Amint elhelyezkedek, újabb vérnyomásmérés, ebből tudom, hogy épp 5 óra van. Előttem, a magasabb szálfák között tízméteres kapu, balra tőlem nádolt. Ez a szalonkák váltója: szemből érkeznek, és a nád fölött fordulnak vissza. Már ha hagyom...

Ami azt illeti, többször is hagytam már. Nem vagyok valami híres sörétlövő, s bizony előfordult, hogy a szemből duplára eltévesztett madár tett egy elegáns kört a nád fölött, majd öreguras tempóban visszafordult rám, ily módon adva lehetőséget nekem az újratöltésre, s még egy látványos hibázásra. Igazán szórakoztató jelenet lett volna, ha nem velem történik. Az ember hajlamos az efféle eseteket elfelejteni, de legalábbis mélyen hallgatni

róluk. Pedig milyen sokat megtudhatunk belőlük az etológiáról! A szalonkák és a vadászok etológiájáról egyaránt. Az egyik szomszédos területen, a Maros árterében van egy kitűnő stand. Kőrises fiatalos és öreg nyaras között, három nyiladék kereszteződésében áll, még egy jókora tisztás is van a bal oldalán. "Pszichológus sarok"-nak hívják, mert a vadászok rendre hibáznak itt, mintha valami lelki átok ülne rajtuk.

De hát hagyjuk most a pszichológiát meg a múlt kudarcait! Valamirevaló szalonkavadász mindig úgy indul az erdőre, hogy ma kitűnő húzás lesz és bizonyos lövünk is valamit. Én is így várakozom. Bár a hátam mögött lévő tanyában még acsarkodnak a kutyák. Laci ugyanebben az erdőben áll, vagy 150 méterrel odébb. Jóska a fiával, Gabival az autók közelében maradt, a tanya másik oldalán, nem lehetnek messzebb 600 méternél.

Velem szemben dereng az ég alja, a kutyák lassan belenyugszanak, hogy ott vagyunk, ugatásukat fölváltják az első rigóhangok. Egyre idegesebben forgatom a fejem jobbra-balra, hogy a fölwillanó szalonkát időben meglássam. De nem villanik, hanem ezúttal is komótosan jön. Szemből érkezik a bevett légifolyosón, mint egy menetrendszerű Lutfhansa-járat, s ő is a nádat veszi célba. Én meg őt, dördül a puskám, s a szalonka lehányatlik. Münszterlandimnak szólni se kell, elporoszkál érte. Érdekes: ha dögre esik egy madár, sohase siet. Ha

viszont hibázom, vagy épp csak megbillen a reménybeli zsákmány, lóhalálában vágat utána. (Vagy inkább kutya-halálában? Igen: az valóban a vadászkutya halála lehet, ha gazdája elhevenyészi a könnyű zsákmányt.)

Már itt is van vele, meleg szívvel simogatom mind a kettőjüket, jobbal a kutyámat, ballal a szalonkámat, amely immár teljesen az enyém, senki nem veheti el tőlem. A legjobb időben vagyunk, úgy negyed 6 lehet, de a puska most nem érdekel. Beletelik pár percre, míg összeszedem magam. Épp újratöltök, amikor Laci lő. Egyet dörren a puskája, jó jel! Aztán csendesség, bennem a feszült várakozást végleg a megelégedettség váltja föl. Már az induláson gondolkodom, amikor megint puska szól, ezúttal Jóskaék irányából. Pedánsan megnézem az órát: öt perc múlva fél 6. Kiürítem a puskám, jobb kezembe veszem szép hosszúcsőrümet és kifele indulok.

A rigók teli torokból ordítanak, a levegő lágy. Az erdő mellett a búzavetés szélén lépkedek kifelé. Lacinak füttyel jelzek, mire nyomban felel.

- Odaesett a szélébe, kérlek, nézd meg Szittivel!

A légáramlat éppen szembe lengedez, kutyámat egyenesen küldöm a jelzett irányba. Alig tűnik el a fák közt, szalonka libben föl, s könnyed ívben elhúz. Lacival annyira meglepődünk, hogy elfelejtünk lőni.

- Egy szem sörét üthette meg, elájult, de magához tért, - okoskodunk oktalanságunkon - előfordult már máskor is.

A kocsiknál már ott állnak Jóskaék, még -nem halljuk őket, csak látjuk, hogy lelkesen magyaráznak. A motorháztetőn egy szalonka fekszik. Széles vigyorral kérdezzük, hogy kinek lehet gratulálni, de Gabi leint bennünket.

- Nem olyan egyszerű az eset. Már egészen világos volt, amikor egy szajkó röppent el a fák között. Kapásból lőttem rá és láttam, hogy esik. Beküldtem a kutyát és ő nyomban ki is hozta - ezt a szalonkát! Frissnek tűnik.

- Pedig itt tegnap este nem lőtt senki. Ki tudja, honnan keveredett ide? - feleli hitetlenkedve Laci, majd elmeséli az ő szalonkájának hasonlóan kalandos esetét. Szinte már irigykedni kezdek rájuk, hogy én csak szimplán lőttem egy madarat. De aztán jó hangulatban indulunk meginni a kötelező kávé, no meg az áldomást.

Én sietek, mert munka előtt még vissza kell vinnem a klinikára a vérnyomásmérőt. Viktor eltűnik a szerkezettel, s pár perc múlva már hozza a kinyomtatott eredményeket.

- No, nagyjából minden rendben - kezdi az orvosok szokásos óvatosságával, - a nappali átlagérték 122/80, a pulzusod 76. Csak ezt a két ma hajnali értéket nem értem. 5 órakor 140/99, negyed hatkor pedig 160/111, és a pulzusod is fölment 91-re.

- Óh, hát az a szalonka! - vágom rá nevetve.

- Micsoda? - szalad magasra Viktor szemöldöke, s úgy néz rám, mint egy hibbantra.

- Tudod, járunk ki szalonkára vadászni, ma reggel is mentünk. Éppen 5 órakor álltam ki a tisztásra és kezdtem el feszülten figyelni (140/99, pulzus 81). Negyed 6-kor pedig jött a szalonka és meglőttem (160/111, és 91-et vert a szívem).

- És a következő méréskor, negyed órával később 121/83, megint normális.

- Dehogy normális, örültek vagyunk, és ezt most te számokkal is kimutattad.

Vadászjelöltek figyelmébe!

2005 márciustól 8 x 4 órás,
(péntekenként délután sorra kerülő)
előkészítő tanfolyamokat indítunk
az állami vadászvizsgára, illetőleg
a fegyverismereti vizsgára készülőknek.

- A tanfolyam díja nálunk a legolcsóbb, csak 30 ezer forint.
- A tanfolyam résztvevőinek megszervezzük a vizgalóvétszetet és a vadászvizsgát.
- A sikeresen vizsgázóknak terület nélküli vadásztársasági tagságot és apróvadászati lehetőségeket biztosítunk.

Jelentkezés és további felvilágosítás:
Vadászati Kulturális Egyesület
Budapest, III., Pákász u. 7.
Tel/fax: 06-1-242-00-42
vke@vadaszlap.hu e-mail címen
Tanfolyamvezető:
dr. Balázs István: 30/492-89-62

egércincogástól - szarvasbögésig

VADHÍVÓ TANFOLYAM

A nagy sikerre való tekintettel, 2005 tavaszától ismét folyamatosan szervezünk egész napos vadhívó-csalogató tanfolyamokat vadászoknak, vadászmestereknek, hivatásos vadászoknak és mindazoknak, akik a témában jártas szakemberektől meg akarják tanulni a szarvasbögés, az őzhívás, a nyúlshívás, a rókahívás, stb. módszereit.

Meghívott előadó:

Mihalko Károly (Szlovákia)

Homolya László szarvasbögő európai bajnok.

A tanfolyam díja 8 ezer forint,
amelyben az ebéd is benne van.

További információ
és folyamatos jelentkezés:
dr. Balázs István:
30/492-89-62

Általában már a csatlakozás tavalyi időpontja előtt meg kellett volna születnie a Natura 2000 területeit kijelölő kormányrendeletnek, de azt csak jó féléves késéssel hirdették ki. Az Európai Unió tagállamaira kiterjedő program lényege, hogy az egyes országok területein szigetszerűen kijelölik a legértékesebb madár- és élőhelyeket, amelyek összességéből alakul ki az Unió természetvédelmi hálózata.

Magyarországon a Natura 2000 új típusú védettsége túlnyomórészt a magántulajdonú természetterületek több mint 20 százalékát (1,98 millió hektárt) fedi le, amelyből csaknem 40 százalék már eddig is természetvédelmi oltalom alatt állt. A különböző élőhely típusok teljes növény- és állattani "leltározását" Phare pályázati tá-

tek volna, mint ahogy azt is, hogy az elmúlt három évtizedben önerővel, állami támogatással és felbecsülhetetlenül sok, önként vállalt munkaórával sok-sok milliárdos, szakmailag megalapozott élőhely-fejlesztői tevékenységet végeztek a vadászok, amelynek egyértelmű volt a célja: csökkenteni az élőhelyek leromlását és növelni el-tartó képességét, ökológiai potenciál-ját. Vitán felül kellene állnia, hogy ez éppúgy szolgálta a védett fajok fennmaradásának ügyét, mint a fácánokét, nyulakét vagy más vadfajokét.

Több mint egy éve igyekszünk megtudni, hogy a Natura 2000-es területek védettségi státusza milyen korlátozásokat jelent, illetőleg milyen feladatokat ró a gazdálkodókra, akiket eddig - akarva, akaratlanul - a prog-

Európának fontosabbak mint a megélhetésükért

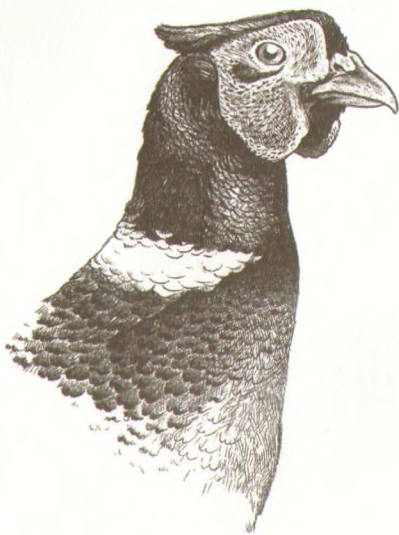
mogatással, a nemzeti parkok irányításával, az EU madár- és élőhely-védelmi irányelvei alapján, 2001-2002 között az ország legjobb szakemberei végezték el. A felmérés alapján jelölték ki a javasolt területeket, és alakult ki az ökológiai hálózat. A felmérés és kijelölés a tagországok saját hatáskörben megoldandó feladata, viszont az országok csak javaslatot tehetnek, amelyet Brüsszelben, az Európai Bizottság hagy majd jóvá, és csak ezután válik egy terület rész hivatalosan is az Európai Unió Natura 2000 elnevezésű védett területévé. A kijelölésnek csak és kizárólag természetvédelmi, madárvédelmi szakmai szempontjai lehetnek, a tulajdonosi érdekek, társadalmi-, gazdasági okok a döntésnél nem vehetők figyelembe.

Hazánk természeti értékeinek "megőrzöttségi foka" elismerten jobb, mint az EU tagországaiban, ahol a tagállamok összes területéhez viszonyítva a védett területek átlagos aránya csupán 17,5 százalék alatti. Nem lehet eleget hangsúlyozni, hogy ez korántsem a véletlen műve. Eleink annak idején a természet védelméért sokat tettek, a magyar erdészeknek, vadászoknak, a földet gondosan művelő gazdáknak köszönhető, hogy a természeti értékeink mai állapota összehasonlíthatatlanul jobb, mint Nyugat-Európában. Ezt "elfelejteni" nagy vé-

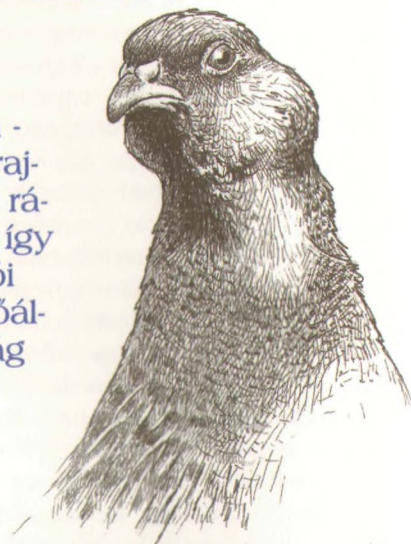
ram előkészítési munkáiból kihagytak. A kijelölt területek kezelésének vadgazdálkodást érintő kérdéseiről dr. Magyar Gábor főosztályvezető-helyettes, a projekt felelősét kérdeztük.

- A Natura 2000 területeken a felvétel időpontjában rögzített természeti állapot megőrzése és a számba vett értékek fenntartása a cél. A Natura 2000 ökológiai hálózat, véleményem szerint a vadgazdálkodást és vadászatot alapvetően nem fogja befolyásolni, hiszen a területek nagyobb részén eddig is zavartalanul vadásztak. Ezzel a tevékenységgel ugyanis sem a madár-élőhelyeket, sem pedig a különlegesen értékes élőhelyi adottságokat nem veszélyeztetik. Bizonyos esetekben, például a tűzok élőhelyein lehetnek bizonyos korlátozások, de ez nem jár számottevő érdeksérelemmel. Előfordulhat, hogy egyes helyeken az őzbakvadászat zavarhatja a tűzok szaporodását, amit nem engedélyezhetünk, de ez csak az évnél egy bizonyos időszakát érinti. Natura 2000 terület lehet - bármilyen furcsán is hangzik - például egy művelt szántóterület is, ha az történetesen a szigorúan védett kerecsenszőlők táplálékszerző területe. Általánosságban véve tehát az eddigi gazdálkodási metodikák nagyrészt továbbra is használhatók lesznek, de védelmi szempontok miatt esetenként előírha-

Villámgyors vonalak

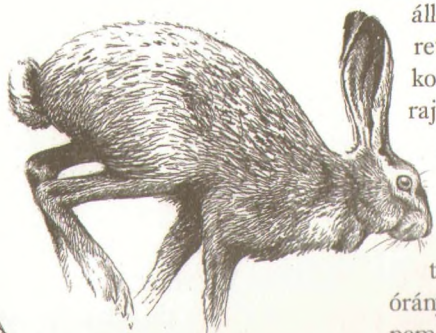
Ül a vadász hosszú méla lesben - majd mappát, tollat vesz elő és lerajzolja a pár perce látott rókát, amint ráugrik az egérre. Ha nem is mindig így történik, de nem szokatlan alkotói módszer ez Kovács Tibornál, aki főállásban hivatásos vadász az ország nyugati sarkában.

Az 1978-ban született autodidakta grafikus gyermekkora óta rajzol, de mindig csak az állatmotívumok érdekelték, hátteret szinte sosem alkalmaz. Vékony hegyű tustollat használ rajzaihoz, s félelmetes sebességgel, pár perc alatt elkészít egy rajzot. A legbonyolultabb ábrázolás elkészítése sem vesz félórányi időt igénybe, nem nagyon javít, inkább újat rajzol, ha nem tetszik neki az elkészült kép. Korábban aprólékosabb, részletgazdagabb alkotások kerültek ki a keze alól, manapság igyekszik könnyedebb, lazább látványt készíteni. Új technikát alkalmaz, a friss tusrajz egyes részeit vizes ecsettel fellazítja, elmosódott, tónus nélküli hatást érve el vele.

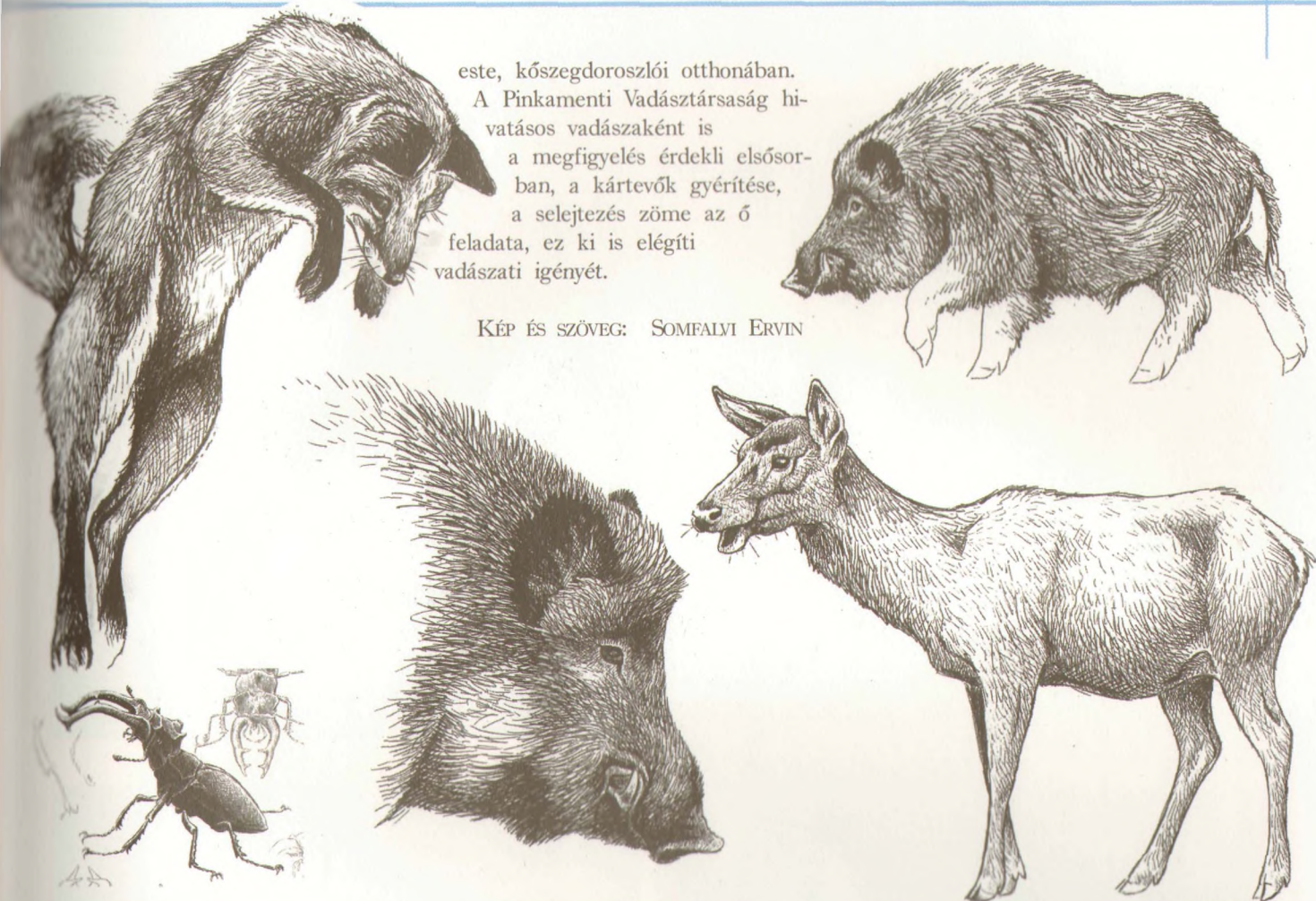
Tusban kiforrott a technikája, ám néhány éve megkezdte kalandozását a festészet rögzös útjain. Kezdeti próbálkozásai nem lépték túl a naiv festők szintjét, de a kitartó tanulás, az alkotótáborok inspirációja, a rutinos mesterek biztatása sokat segít a szakmai fogások elsajátításában.

Meggyőződése, hogy a természetet valóságosan ábrázolni nem lehet a szobából, kint kell lenni a területen. Magának megfogalmazott "ars poeticája": ott lenni, megismerni, leképezni. Az azonnali benyomásokat a lehető legrövidebb időn belül papírra veti, ha nem a lesen, akkor

este, kőszegdorozslói otthonában. A Pinkamenti Vadásztársaság hivatalos vadászaként is a megfigyelés érdeklő elsősorban, a kártevők gyérítése, a selejtezés zöme az ő feladata, ez ki is elégíti vadászati igényét.

KÉP ÉS SZÖVEG: SOMFALVI ÉRVIN

A hónap műtárgya: **VADÁSZJEGY**

Leírás: 14,5 x 9 cm nagyságú kartonlap, közepén VADÁSZATI JEGY, ill. CSELEDYVADÁSZJEGY felirat. Alapszíne változó, sárgászöld, világoskék, világoszöld, vadászattal kapcsolatos ábrák borítják. Szerepel rajta a tulajdonos neve, lakcíme, a kiadás dátuma, a vadászjegy érvényességének ideje, a kiadó aláírása, a megye pecsétje, az iktatószám, a befizetett illeték összege, amely lehetett 12 Ft, 6 Ft és 2 Ft. A hátoldalán információkat közöltek a kiáltással kapcsolatosan, valamint felsorolásra kerültek a tilalmi idők is.

A vadászattal kapcsolatos írásos dokumentumanyagok közül igen figyelemre méltóak a vadászjegyek. Az 1875-ben kiadott XXI. Tvc. 5. paragrafusára elrendelte, hogy ezután vadászni csak és kimondottan írásbeli kérvényre kiadott vadászjegy birtokában lehetséges. Ennek eredményeként jelennek meg az első vadászjegyek, melyek igen mutatósak, esztétikusak, tetszetősek, fontos információkkal rendelkeznek. A korra jellemző üzenethor-

Az a ki maga számára, vadászati jegyet már szerzett, a vadászatok alkalmazásával, segédszemélyek gyámságát használó cseledei számára legfeljebb 3 cseled-vadászjegy szerzésére is fel van jogosítva, melyekért egyenként, és évenként a forint feleandó illeték fejében.

Ezen jegyek, melyeken az, hogy cseledjegy világosan kitendő, a gazda nevére állítatnak ki, és csak addig érvényesek, mint a gazdának eredeti vadászjegye, melylyel együtt a bűnyegilleték lefizetése mellett megújíthatók.

Ezen cseledjegyeket csak a gazdának állandó szolgálatában álló cseledei és azok is csak akkor használhatják, midőn vele együtt vadásznak.

1872. évi VI. törvényczikk.

10. §.

Az általános vadásztilalom tart február 1-étől augusztus 15-ig. Ettől eltérőleg:

a) szarvasokra október 15-től, denevérekre november

b) szarvas-, denevér- és őstehérekre február 1-étől október 15-

c) őstehérekre január 15-től április 1-éig

d) szarvasok november 15-től július 1-éig

e) a fehérekre június 1-étől március 1-éig, lécsókra pedig

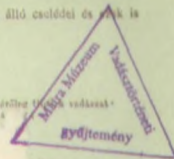
f) fehérekre január 1-étől, lécsókra és fészékekre február

22-ig minden más madarra, a 12 és 14. §-okban meghat-

végül azon kivétellel, hogy a fent kitöltött tilalmak alatt sem-

mit szabályosan szívesen, vagy tejszűrtől gőzölgő, vagy szárad-

berők, sük a tojást egy a vad tenyésztés céljából szedték.

1872. évi VI. törvényczikk.
10. §.
Az általános vadásztilalom tart február 1-étől augusztus 15-ig. Ettől eltérőleg:

91.4.5.

dozók, hangulatuk, mondanivalójuk van, nem csupán jellegtelen papírdarabok, vadászati kultúránk, kulturáltságunk megjelenítői. Ma már csak a gyűjtők, amúzeumok féltve őrzött kincsei között találhatók.

E vadászjegyeket névre szólóan, különböző időtartamra váltották, illetve adták ki. Legáltalánosabb az egy vadászati évre szóló volt - aug.1-jétől júl. 31-éig -, de lehetett naptári évre, 3 hónapra, 30 napra, vagy akár 3 évre előre is váltani. A 3 évre szólót általában a szakszemélyzet, a vad őrzésével, gondozásával megbízott személy részére váltották. Azoknak a fiatalokéknak, akik a 20. életévüket még nem töltötték be, az apa, vagy a gondviselő válthatott ki vadászjegyet.

PÁLÓSNÉ NAGY RÓZSA

African Hunting Safaris Agency CC.

African Hunting Safaris Agency CC.

P.O. Box 20137 Windhoek 9000, Namibia
tel.: 00264/811220120 fax: 00264/811220121
e-mail: info@africanhunt.hu web: www.africanhunt.hu

Magyarországi képviselő:

Sallai István
7100 Szekszárd, Kishódó u. 38. tel./fax: 74-314 644

ÁRAJÁNLAT NAMIBIAI VADÁSZATRA

Érvényes 2005 dec. 31.-ig

Eland	EUR 950	tehén	EUR 200
Kudu	EUR 550	tehén	EUR 100
Oryx	EUR 350		
Varacskos disznó	EUR 200		
Springhock	EUR 300	suta	EUR 120
Hartebeest	EUR 350		
Zebra	EUR 480		
Duicker	EUR 140		
Steinhock	EUR 140		
Zsiráf	EUR 1150	tehén	EUR 500
Blesshock	EUR 350		
Impala	EUR 350	suta	EUR 140
Fekete orrú Impala	EUR 1000		
Csíkos Gnu	EUR 400	tehén	EUR 260
Fehérfarkú Gnu	EUR 1100	tehén	EUR 400
Leopard	EUR 1200		
Gepárd	EUR 900		
Sakál és apróvad		ingyen lehető	

Schzés: a kilövési díj 100 %-a!

Vadászati engedély: 15 Euro/vadász

Trófeák kikészítése a Farmon: 20 EUR/db

Napi díj: 1/1 vadászat: 160.- Euro, 2/1 vadászat: 130.- Euro

Napi díj: nem vadász kísérelve illetve pihenőnap: 60.- Euro/nap/5fő

A napi díj tartalmazza a hivatásos vadász napi díját, vadászautó használatát, a szállást, ellátást napi háromszori étkezéssel, alkoholfmentes italokat, szállítás díját a reptérről és vissza.

Nem tartalmazza az alkoholos italokat és a borraivalót.

Foglalás: Az út lefoglalása az előleg befizetésével válik érvényessé, melynek díja 300 EUR / vadász.

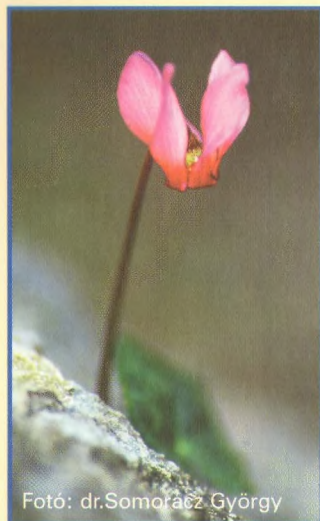

Fotó: Fabó Ferenc

A közelmúltban tartotta a Mezőföld Természetfotó Klub megalakulásának 15. évfordulóját a dunaújvárosi Munkás Művelődési Központban. Fabó Ferenc, a klub vezetője ismertette a klub történetét. A rendszerváltás hajnalán elhatározták, hogy önálló útra lépnek, kiszakadva a Nimród Fotóklubtól, ahonnan csupán erkölcsi támogatást kaptak. Dunaújvárosban régebben egyetlen, a Rosti Pál nevet viselő fotócsoport működött. Közülük többen merítették témáikat a természetből. Így dr. Somorácz György, dr. Szendrőy István, Klép Sándor, Kovács Jenő, Juhász Endre és Fabó Ferenc, akik már 1989-ben, a "Nimród Fotóklub Mezőföldi Csoportja"-ként dolgoztak. Az első önálló kiállításuk 1990-ben nyílt "Barátom a természet" címmel, a Bartók Béla Művelődési Központban, majd ez az anyag vándorolt át Székesfehérvárra, a Vörösmarty Színházba, ahol szintén nagy sikert aratott. Az elmúlt időszakban 180 önálló kiállításuk volt az ország különböző helyein, ezzel mutatva be a Mezőföld csodálatos természeti értékeit. Rendszeresen tartanak kamara-kiállításokat és diavetítéses ismeretterjesztő előadásokat az iskolákban, nyugdíjas klubokban és más közösségekben meggyezerte. Több iskolának ajándékoztak diaszorozatokat a gyerekek környezettudati nevelésének céljából.

1993 óta minden évben szerveznek alkotótáborokat. Ismeretterjesztő előadásaiakon a környezet-, a természet- és állatvédelem mellett a hazai vadvédelmet, a vadgazdálkodást és a vadászatot is bemutatják. 1993 óta minden évben szerveznek alkotótáborokat is.

GÁSPÁR ATTILA

Fotó: dr.Somorácz György

Mérlegen másfél évtized

Fotó: Oroszi Zoltán

Fotó: Oroszi Ferenc

Fotó: Fabó Ferenc

Fotó: Klép Sándor

Rippert

Garancia a minőségre!

Találkozunk
a FeHoVán:
B pavilon 11/F

bőr-
lóden
vadászruházat

Rippert Ottó
9141 Ikrény, Győri ut. 62.
Tel: 96/457-008 30/9861-439
info@rippert.hu www.rippert.hu

Készüljön a hideg téli vadászatokra!
szerezze be az általunk forgalmazott

LESZÁKOT!

Klasszikus illetve mellényfelsős
kivitelben, kívül-belül műszőrme,
dupla bélés, kézmelegítő zseb,
kivehető lábzsák, 90%-os hőtartó
képesség, hordtáska, zöld szín!

Információ: 06-70-553-3537

email: alba-cash@mail.alba.hu

Szállítás-csomagküldés!

Üzleteknek egyedi árak!

Szemüveges vadászok figyelmébe!

kereső és céltávcsövek szemhez állítása
korrekciós lencsék beépítése

Mindenféle szemüveg és lencse készítése,
márkás keretek, tokok nagy választékban.

CHOCHOL - SIMON
Optikai és fotó Bt.

1027 Budapest, Margit krt. 64/a.
Telefon, fax: 06-1/201-5984

VKE tagoknak 10% kedvezmény!

Diana

- Tudsz jönni? - kérdezem Dittit.
- A helyzet a következő: Apjuk ki-
csiny fiával őrzi az otthon melegét,
míg az asszony vadászni megy. Naná,
hogy megyek, csak nem képzeled,
hogy ezt kihagyom!- hangzott az egy-
értelmű válasz.

Hat zalai Diana gondolta ugyanezt
és boldogan fogadta el a zalaegersze-
gi Nimród Vadásztársaság fácánvadás-
szatra szóló meghívását január 15-ére.

Nem túl korán, fél kilenckor volt a
gyülekező a vadászháznál, ahol a va-
dászvezetője Kovencz Ferenc,
Szélessy György vadászmester és
Bölecz József köszöntött minket és is-
mertették a vadászati tervezett men-
tét. Szerencsére gyönyörű napsütés
volt, igaz néhol kicsit kellemetlen erős
széllel fűszerezve, de a lelkesedésünk
határtalan volt. Négy vizsla gondosko-
dott a fácánok kimozdításáról, ami
volt is bőven, csak éppen a nőnemű

egyedekből. A kakasokat mintha el-
nyelte volna a föld, mutatóba került
elő néhány. Igazi táborúzz mellett
ebéddel vendégelték meg minket, ahol
csatlakozott hozzánk Paál Tibor, a
társaság elnöke, majd délután fél né-
gyig jártunk a kakasok nyomában,
amiből végül is négy került terítékre.
Azért minden Diana legalább egyszer
lövéshez jutott. Úgy látszik, a termé-
szet szerint a Dianáknak tyúk dukált
ezen a szép napon, amit meghívóink
nagyon sajnáltak és minden lehetséges
helyet meghajtottak, ami nagyobb
eredményre engedett következtetni.
Pedig minket a teríték száma egyálta-
lán nem izgatott, hiszen remekül
éreztek magunkat, jó volt az idő, ki-
váló a társaság, gyönyörű helyeket jár-
tunk be és kellemesen elfáradtunk.
Köszönet érte a meghívóinknak!

KÉP ÉS SZÖVEG: POLSTER GABRIELLA

Tizenöt disznó feküdt annak
a Máriakéméden rendezett vaddisz-
nóhajtásnak a terítékén, amelyen
a Diana Vadászklub Baranya
megyei szervezetének tagjai vadász-
tak tavaly, december 19-ikén.
A Schlossberg Vadásztársaság volt
a szívélyes vendéglátó, és mivel Ké-
ses Molnár Istvánné, klubtagunk éle-

te első vaddisznóját ejtette el, min-
den bizonnyal nem csupán az elejtő
számára marad örökre emlékezetes
az ünnepélyes vadászavatás szertartá-
sa. A sikeres vadásznapra hangulatos
közös vacsora tette fel
a koronát.

DR. RÓZSA ÉVA megyei alelnök

MAGYAR VADÁSZLAP/2005. március

Makacs, konok, de ha akar, megbocsát

Milyen a mai tacsó? Megnyúlt a testük, a lábuk rövidsége ellenére izmos és erős. Fejük nyújtott, az orr hegyéig egyenletesen elkeskenyedő. Fülük mindig nagy, lekerekített, magasan tűzött. Az állkapcsuk és fogazatuk rendkívül erős. Szemük ovális, színük a világosbarnától a sötétbarnáig változik. Tényésztésben kívánatos a minél sötétebb szín. Három szőrváltozata létezik: rövid, hosszú és szálkás szőrű. Mérete lehet normál (súlya 9-10 kg), törpe (4 kg) és a nyúlász tacsó, mely 3,5 kg körüli.

Ízig-vérig munkakutya, hatalmas jellem, még ha olykor gyenge is, bár ez a tulajdonság olykor a gazdára is jellemző...

Nagyon okos, gyors felfogású kutya. Pillanatok alatt felméri, hogy neki mi a jó és mi a rossz. Rendkívül makacs, vagy csak felülértékeli a gazda parancsát. Nagyon következetes bánásmódot igényel. Ha csak egyszer nem követeljük meg tőle a kiadott parancsot, kezdhethetjük az egész időmítást előlről. A hívás-parancsra jön, ám azt érezteti, hogy nem azért, mert hívták, hanem mert ő így akarja. Akinek már volt tacsója, tudja, hogy ez a fajta válogat

az emberek között. Van számára jó és van rossz ember. Utólag sokszor bebizonyosodik, hogy a kutyanak volt igaza.

Vadászaton, a területen mindig tartjuk vele a kontaktust. 25-30 méteres távolságból rendszeresen hívjuk vissza, simogassuk meg és újra küldjük keresni. Negyven méterre kiengedve egyszer még visszanez, azután önállósítja magát. Jobb esetben egy óra múlva viszontlátjuk libegve, csapzottan, szemében a "Ja, te engem vársz?" nézéssel. Hajtódászaton, ha eltűnik és már rongyosra ordítottuk a szánkat, és nem jön, kénytelenek vagyunk ott hagyni. Ilyenkor a kocsiba szállás helyén hagyunk egy pulóvert, vagy sálát. Másnap korán reggel, egy álmatlanul átfordított éjszaka után szinte biztosan ott találjuk. Szemrehányással és sértődéssel telve, hiszen mi hagytuk el őt. Némi farokcsóválás kíséretében azért megbocsát, főként, ha jó falatokkal kiengeszteljük.

Kis termete miatt a disznó nem veszi komolyan, hamar szembe fordul vele. Ilyenkor fennhangon visít, forgatja a vadat. Túl közel nem megy, így ritkán éri végzetes baleset. Rendkívül éber fajta, a legkisebb zajra is hangos csaholásba kezd, így házörzökként is megállja a helyét. A szomszédok helyenként ezt nehezen tűrik. nagyobb gond, hogy a ház körüli aprójószág, esetenként még a szomszédoké sincsenek tőle biztonságban. A tyúkok üldözéséről, megöléséről szinte lehetetlen leszoktatni. Egyetlen megoldás létezik, a bombabiztos tyúkudvar. Igazi mindegyes kutya fajta: föld felett és alatt is megállja a helyét és

jól használható vízi munkára is. Ám egy kutyát, csak egyfajta munkára neveljünk, használjunk. Ha egyszer egy kotorékban megismerte a hare ízét, nincs az a véresapa, amit ne hagyna el egy jó kis bunyóért.

A tacsó lelki beteg lesz a bezártságtól és a lánctól. Ezt a fajtát egyszerűen tilos megkötöni. Szabadon kószáljon, szaglásson az udvarban, kertben. Ez utóbbi esetben el kell dönteni, hogy szép pázsitot akarunk vagy ragaszkodunk a kutyánkhoz. Ugyanis a tacsó mániákusan ás. Megfog minden pockot, vakondköt, de ezért képes az egész gyepet feltúrni.

Általában a mértani középpontban kezdi, és pillanatok alatt hatalmas tankesapdákat produkál. A kiásott föld pedig soha nem elég a lyuk visszatemetéséhez.

Alkatánál fogva hajlamos a porcokrong problémákra, melyet tacsókóbetegségnek neveztek, ez a betegség ma már műtéttel orvosolható. A lépcsőzés a fiatal kutyáknál kizárhatja a vállizületet. Felfelé bármikor közlekedhet, de lefelé inkább vigyük ölben. Magasról soha ne ugrassuk a tacsókat, mert rövid lábai földet éréskor nem tudják kompenzálni a rezonanciát, és ez a gerincének nem használ. Hosszú füle érzékenyvé teszi a fülgyulladásra, ezért rendszeresen tisztítani kell. A szőre ápolást, évenkénti trimmelést igényel. Célszerű ezt a munkát szakemberre, kutyakozmetikusra bízni.

Az elhalt szőrök irritálják a bőrt, viszket, ezért a kutya állandóan vakarózik. Ám ha közelünkben nincs szakember, egy jó fémkefe, és egy vadonatúj fűrészlappal is megteszi.

A tacsó hízásra hajlamos. Imádja a jó kajákat, s nehézzé neki ellenállni, amikor közvetlenül evés után az "én ma még nem ettem, azonnal éhen halok" tekintettel bámul ránk. Az evésnél sokszor nem ismer határt. Azt tartja a Fáma, hogy egy bizonyos idő után a kutya hasonlítani kezd a gazdára. Igen, a kövér, keveset mozgó vadásznak előbb-több kövér lesz a tacsója is. Egy jó kondícióban tartott, ápolott tacsó nem csak esztétikailag szép, hanem a területen is könnyebben mozog, kevesebb gazmagot, bogáncsot ragaszt magára.

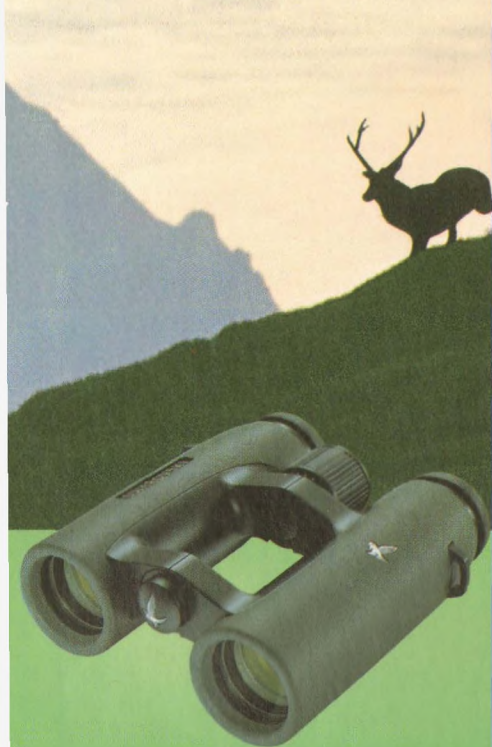
Tehát aki tacsót akar tartani, az "felkötheti a gatyáját" ... SZARKA LAJOS

Fekete István szerint a tacsó egy görbe lábú gyilkos. A termélete mit sem változott, de a lábára már nem mondható el ugyanez. A tacsó eredetét homály fedi, a fajta német neve: Dachshund, borzkutyát jelent. Nagy valószínűséggel az őskópó leszármazottja, ugyanúgy, mint a tacsókópó, a vizslák és a véredek. Eredetileg rövid lábú hajtókutya volt, csak később lett vérynymon dolgozó, majd kotorék eb. Egy 1700-as Holberg festményen már ráismerhetünk a mai tacsó elődjére. A hivatalos fajtaleírást a német tacsóklub 1925 tavaszán Stuttgartban fogalmazta meg. Mai formájában, kisebb módosításokkal, 1947-től tenyésztik.

A legkönnyebb távcső a tökéletes élvezethez.

Swarovski Optik

EL 8x32 és 10x32

A hegyen és a sztyeppén, magaslesen, cserkelésnél:

A Swarovski EL 32 kereső távcsővel új lehetőségek nyílnak a vadászok számára. Az új, kompakt építési módnak köszönhető csekély súlya megszokott, igényes minőségben egyedülálló kombinációját képezi a kézhezállóságnak és a legmagasabb optikai teljesítménynek.

SWAROVSKI

OPTIK

Swarovski Optik Magyarország
06-30/3312161

A vadászati optika alapjai

A vadászatban használt optikai eszközöknek két nagy csoportja van: a megfigyelést szolgáló távcsövek (binokulárok) és spektívek (monokulárok), valamint a céloptikák, a céltávcsövek. Mindkét csoport alapvetően azonos optikai törvények szerint működik, hiszen a biológiai rendszer - a szem - és a technikai rendszer - pl. a távcső - elválaszthatatlan egysége teszi lehetővé a látvány érzékelését.

A technikai rendszer a távcsöveknél a lencse-, és prizmarendszerekből és az ezeket egységbe foglaló házból áll.

A lencsét a megfigyelt tárgy felől objektívnek (tárgylencsének), ill. a szem felől, okulárnak (szemlencsének) nevezzük. E két lencse közt helyezkedik el a képfordító rendszer. Természetesen típusa és minősége szerint egy távcsövet nem csupán 1-1 lencséből, hanem lencsecsoportokból és prizma-rendszerekből építenek fel.

Az objektív feladata a fény összegyűjtése. Ez azt jelenti, hogy a tárgyról érkező sugarak a tárgylencse külső felületére érkeznek, majd a lencse mögött, az ún. gyújtópontban találkoznak. Itt keletkezik a valóságkép, de jelentősen kicsinyített, ún. valós kép. Ez a kép az eredeti tárgyhoz képest fejjel lefelé áll és

az oldalai is fordítottak. Ezzel a képpel a használó nem tud mit kezdeni, ezért azt a szem számára a valóságnak megfelelő helyzetbe kell forgatni.

A képfordító rendszer a látcsövek esetében prizmákból, míg a céltávcsövekben lencséből áll. A prizmák között lehetnek ún. porro-prizmák, ill. tetőél-prizmák. Ezekben a fénysugár többször teljesen visszaverődik, irányt vált, miáltal a kép "forog".

A porro-prizmás a régebbi megoldás, mely az egyszerű prizmák nagysága miatt szélesebb házat igényel, viszont ezek a távcsövek az olcsóbbak.

A távcsövek felső minőségi kategóriában már a csúcstechnológiát jelentő tetőél-prizmákat alkalmazzák. Ez teszi lehetővé, hogy a látcsóhoz lényegesen kisebb, keskenyebb, ezáltal ergonomikusabb lehet.

A tetőél-prizmával épített távcsövek tetőfelületén ún. fáziscsúszás alakul ki, ezáltal romlik a kép, amit korrigálni kell. A látcső kiválasztásakor érdemes erre rákérdezni. A képfordító rendszer mögött a kép kicsinyítve, de már az eredetinek megfelelő helyzetben van. Az okulár ezt a képet a szem számára felnagyítja... és a nagyítás fokozatának megfelelően teszi láthatóvá.

Még két fontos alapfogalommal kell megismerkedni. Az egyik a kilépőpupilla, a másik a szemkagyló. Mindkettőnek a gyakorlatban van jelentősége.

Ha a távcsövet kb. 30 cm-re magunk elé tartjuk és átnézünk rajta, az így látható világos korong a kilépő pupilla. Átmérője a tárgylencse átmérőjének és a látcső nagyításának hányadosa. Pl. 7x42-es távcső esetén $42:7=6$ mm. A tárgyról érkező és a látcsövön áthaladó sugarak ezen a kilépőpupillán keresztül, és ennek az átmérőjének megfelelő vastagságú nyalámban

érkeznek a szem-

be. Vadászati szempontból fontos, hogy a kilépőpupilla tökéletesen kerek, világos és színsemleges legyen. A szemkagyló a látcső okulár felőli végén található. Funkciója, hogy az okulár és a szem közötti szükséges távolságot (kb. 19 mm) folyamatosan fenntartsa, kizárja a zavaró oldalfény beszűrődését. Néhány gyártó a szemkagylót úgy alakítja ki, hogy szemüvegesek is használhassák. Amennyiben nem szemüveggel használjuk a látcsövet, a szemkagylót kihúzzuk, ha pedig szemüveggel, visszatoljuk.

HARTMUTH ATZGERSDORFER

Mit jelent, hogy "rétegesen"?

A vadászok zöme eddig is igyekezett rétegesen öltözködni, azaz több, különböző anyagból készült alsó és felső ruhát magára venni, hogy ne fázzon, ugyanakkor még a vadászati módnak megfelelően tudjon mozogni. Általában mégsem szoktuk "tudományosan" végiggondolni, hogy mi minden van rajtunk, azt veszünk fel, amink éppen kéznél van, vagy amit megszoktunk. Ha viszont szánunk némi pénzt ruhatárunk megújítására, érdemes az új anyagokból készülő termékeket megismerni.

Bármilyen ruhafélét választunk, télen-nyáron, ősszel vagy tavasszal, mindig ügyeljünk arra, hogy rétegesen öltözködjünk. A ruha rétegei között lévő levegő ugyanis megvédi az időjárás viszontagságaitól. A vadászöltözék legyen meleg, ne engedje át a szelet és a nedvességet, viszont szellőzzön, hogy ne izzadjunk bele.

Az áttörést a gore-tex anyag megjelenése hozta, mely egy mikromembrán-szerkezettel ellátott anyag (Gore-Tex a gyártó cég neve, s mivel mások is gyártanak hasonlókat, más néven is kapható hasonló tulajdonságú anyag). A külső nedvességet kizárja, a testpárát viszont átengedi. A legújabb anyag, az XTR úgy viselkedik, mint a bőr. Hidegben összehúzódnak a membránjai, melegben kitágulnak, ezzel is segítve a hő megőrzését. A gore-tex anyagból készült ruhadaraboknak négy fontos előnyük van:

1. Rendkívül könnyűek.
2. Különösen jó a szellőzésük, mivel kívül, a vékony mikropórusos gore-tex membránokon keresztül a testnedvesség könnyen eltávozik. Tehát nem alakul ki hőtorlódás, s így a

test hőháztartása normális marad.

3. A gore-tex membránok 100 százalékosan vízhatlanok. Egy speciális tömítőbetét-varrás ugyanis megakadályozza, hogy a ruha átnedvesedjen.

4. A gore-tex membránok teljes mértékben védnek a széltől, így a test nem hűl ki.

A szél ellen kitűnően véd az úgynevezett Windstopper, amely a mikropórusos hártyszerkezetének köszönhetően kétszer olyan melegen tart, mint a vele azonos erősségű, ám hagyományos anyagok, mérsékelten vízálló, de nem engedi át a szelet.

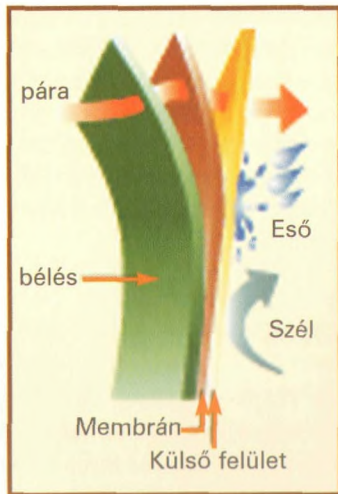
Az úgynevezett transtex anyagokból készült ruháknak abban van nagy szerepe, hogy testfelületünkről a belső réteg a verítéket eltávolítja, a külső réteg felszívja, elpárologtatja. Maga a transtex kétrétegű textília (double face), belül polipropilén, kívül pedig gyapjú.

Ajánlatunk a réteges öltözködéshez: az alsónemű (jégeralásó+felső stb.) lehetőleg az előbb említett transtex anyagból legyen, e fölé célszerű fleece (például windstopper, poliészter stb.) alapú ruhát felvenni, mivel ez könnyű és jól szellőzik. S végül egy gore-tex kabát, ami megvédi

bennünket az időjárás szélsőségeitől. Mindenképpen elkerülendő, hogy az alsónemű szintetikus anyagból legyen, ez ugyanis a verejtéket elég jól továbbadja, de egy záró réteggel találja szembe magát (pl. gore-tex esetében), így a testpárát nem tud eltávozni.

Érdemes figyelni a korszerű ruházat karbantartására. Légáteresztő anyag csak speciális szerrel mosható, mert különben tönkremegy.

PUNK JÁNOS

A bajnok lőszer!

NIKE-FIOCCHI
Sportlőszergyártó Kft

H-8184 Fűzfőgyártelep, Pf.:22

Tel.:069-88/451-310, 596-160

Fax:06-88/451-091

e-mail: techinfo@nike-fiocchi.hu

web:www.nike-fiocchi.hu

Kereskedelmi iroda:

H-1115 Budapest,
 Bartók Béla út 92-94. B/71.

Tel.:06-1/361-1481

Fax:06-1/361-4403

e-mail:

commerce@nike-fiocchi.hu

CLASSIC EL GOLD
made in ITALY

Forgalmazza:

Szent Hubertus Olasz-Magyar Kft.
1065 Budapest, Podmaniczky u. 2. tel.: 353-1726
szenthubertus@hotmail.com
www.szenthubertus.hu

Új lehetőség

A múlt év decemberében elfogadott költségvetési törvényben - a többi között - módosították az államháztartási törvényt. Az új szabályozás lehetőséget biztosít arra, hogy az állami tulajdonú, vagy kezelési szerződéssel 100 százalékos állami tulajdonban lévő erdőgazdasági részvénytársaságok kezelésébe adott erdők esetében az azokhoz kapcsolódó vadászati jogról külön, azaz önállóan rendelkezzenek. A változás látszólag nem jelentős, azonban megteremti annak jogi lehetőségét, hogy az állami földterületeken az erdőgazdálkodást teljesen elválasszák a vadgazdálkodási, vadászati tevékenységtől. A vonatkozó, vadászati joggal kapcsolatos nyilatkozatokat, megbízásokat az állami termőföldek (beleértve az erdőket is) esetében a Magyar Állam tulajdonosi jogait gyakorló Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (NFA) adhatja ki, és a vadászati jog hasznosításából származó bevételekkel is ez a szervezet gazdálkodik.

Meg nem erősített források szerint az agrárkormányzat szándéka mögött az áll, hogy az eddigi állami területek (értsd: az állami erdészeti részvénytársaságok által kezelt vadászterületek), illetve azok egy része magánkezelésbe kerüljön, és így az érintett állami cégek kizárólag az erdészeti tevékenységgel foglalkozzanak, míg a vadászati jogot - megfelelő jogi konstrukciókban - a legtöbbet fizető magánszemélyek vagy vadásztársaságok, esetleg magáncégek hasznosítsák.

A cél a vadászati jogból származó bevételek növelése, az erdőgazdálkodásban bekövetkező vadkárok objektív kezelése, valamint az intenzívebb vadászat lehet. Kérdéses azonban, hogy ez az átalakítás, az állami "vadkamrák" megszűnése milyen hatással lesz a nagyvadállományra, és mi történik majd az állami területek szakszemélyzetével.

-gó

Irány Erdély

Január utolsó napján, Budapesten, a Vajdahunyad várban, a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban került sor a mezőgazdasági könyvhónap megnyitójára. Az országos havazás és az évszázados hidegrekordok ellenére zsúfolásig telt a patinás épület konferenciaterme. A szervezők nevében dr. Lelkes Lajos, a Mezőgazda Kiadó igazgatója köszöntötte a meghívottakat, majd Benedek Fülöp, az FVM közigazgatási államtitkára megnyitó beszédében kiemelte a hazai szakkönyv- és szakfolyóirat-kiadás fontosságát. A vadászati szaklapok kiadványai mellett az érdeklődők több, a közelmúltban megjelent vadászati témájú szakkönyvvel is megismerkedhettek. A több évtizedes hagyománnyal rendelkező mezőgazdasági könyvhónap rendezvénysorozata - Kecskemét, Gyomaendrőd, és a budapesti Országos Mezőgazdasági Könyvtárt követően - az idén első alkalommal Marosvásárhelyre is eljut.

Világjáró szalonkázók

Tavaszi találkozót rendez a Világjáró Vadászok Klubja Újvárfalván (Somogy megye) március 19-én. A klubnap előadásain a világjárók megismerkedhetnek a vadászkés készítés fortélyjaival, a bivalylövő kaliberekkel és baráti beszélgetésen cserélik ki tapasztalataikat... A klubnap szalonkázással zárul.

Bálozik a fekete sas

A Hód-Vad Vadász és Természetvédő Közhasznú Egyesület 2005. március 12-én nagyszabású vadászbált rendez Hódmezővásárhelyen. A helyszín a Csongrád megyei város egyik legimpozánsabb épülete, a nemrég felújított, neobarokk stílusban, 1905-ben épült Fekete Sas szálloda bálterme lesz. A rendezvény fővédnöke Vass Sándor, a Dél-alföldi Erdészeti Rt. vezérigazgatója. A vendégeket igazi ínycsalatok, vadból készült ételkülönlegességek várják. A bálozókat az egzotikus sztárvendég, a Ritmó Latino kubai táncsoport szórakoztatja, a jó hangulatról pedig a Zsom-boys együttes gondoskodik. A szervezők a mulatságra szépszámu érdeklődőt várnak, ahol az oly gyakran magukra hagyott vadászfelések végre szeretett nimródjaikkal együtt szórakozhatnak. További információ és asztalfoglalás: Balogh János 06-30/625-2080

Miben más a magyar solymász?

Az EU tagállamokba irányuló magyar madárkereskedelem a vámhatárok tavalyi megszűnése ellenére sem vált egyszerűbbé. A természetvédelmi hatóságok (2005. január 1-jétől a környezetvédelmi, vízügyi és természetvédelmi felügyelőségek) feladata, hogy az Európai Tanács 338/97 EK rendelete és a Bizottság 1808/2001 EK rendelete alapján úgynevezett bizonylatot állítsanak ki a tartásra jogosultaknak, a tenyésztőknek annak érdekében, hogy solymászmadaraikat külföldre vigyék, vagy ott értékesítsék. A bizonylattal azonban a CITES engedélyt nem lehet kiváltani. (A Washigtoni Egyezmény végrehajtásáért felelős CITES eljárásnak a vándorsólyomra és a vadászsólyomra is kiterjed a hatálya.) A madárfaj mindegyike esetében kérelmezni kell a bizonylat kiadását. A tenyésztett sólymokat egyedileg számozott, zárt lábgyűrűvel, a vadon fogott madarakat mikrochippel kell jelölni, hogy tartásuk jogszerű legyen.

Ahány solymász, annyi jogász, vagyis annyiféleképpen értelmezi a természetvédelmi jogszabályokat a sólymok tulajdonjogát illetően. A hatóság jelenleg a jogszerűtlen madártartást természetvédelmi bírsággal szankcionálja. A bírság kiszabásakor a ragadozó madár "eszmei értékét" veszik alapul, márpedig ilyen értéke csak annak a madárnak van, amely állami tulajdont képez a Magyar Köztársaság területén, a természetvédelmi törvény hatósági értelmezése szerint.

Ennek létjogosultságát a solymászok vitatják.

Reményekre adhat okot, hogy Hugo Clerens belga állampolgár, és a Vallon kormány, valamint a belga minisztertanács közötti jogvitában a belga Alkotmánybíróság előzetes állásfoglalása miatt az eljárást áttette 2003 őszén az EU luxemburgi bíróságához. Az eljárás áttételéről szóló végzésből kitűnik, hogy Clerens úr a ragadozó madarak szerelmese. Neveli és gondozza ezeket a madarakat, és solymászattal foglalkozik. A Clerens úr által képviselt Valkeniersgilde cég históriás játékokkal, oktató programokkal, tudományos munkákkal foglalkozik, és tevékenységi körébe tartozik a ragadozó madarakhoz kapcsolódóan például bemutatók szervezése, e madarak repülési tulajdonságainak bizonyítására.

Clerens úr és a Valkeniersgilde-i cég panasszal éltek a Vallon Régió egyik 2001. évi rendelete ellen, mert az megakadályozza őket abban, hogy hobbijukat, illetve munkájukat gyakorolhassák. (A panasz nem a szóban forgó rendelet hatályával szemben, vagyis a fogságban született és nevelt vadmadár egyedek birtoklásának tilalma ellen irányult.) Az EU Bíróság 1996-ban, a "Vergy-ügyben" hozott határozatában már kimondta, hogy a vadmadarak fenntartásáról, tehát a fogságban született és nevelt fajokról szóló 79/409/EGK direktíva nem alkalmazandó a fogságban született és nevelt madáregyedekre. A döntés szerint a direktíva a természetes közegükben élő madárpulációk védelmét célozza, és az a tény, hogy a direktíva alapján az EU tagállamok számá-

FOTÓ: SOMFALMI ERVIN

A sólyom sapkája csak a madarat nyugtatja

ra kötelező védelmi kötelezettségek kiterjesztésre kerülnek ezekre a madarakra, nem a direktíva által megcélzott környezetvédelmi céloknak felel meg. Ám, a "Vergy-ügyben" az EU Bíróság azt is megállapította, hogy mivel a közösségi jogalkotó nem avatkozott bele a fogságban született és nevelt madárfajok kereskedelmébe, az EU tagállamok kompetenciájába tartozik e kérdés szabályozása, amennyiben más EU tagállamokból importált egyedekről van szó. A luxemburgi EU Bíróság 2004. október 1-jén hozta meg a "Clerens-ügyben" a határozatát, amely a jogértelmezési kérdésekre a következő válaszokat adta:

1. Az Európai Tanács 79/409. sz. direktíváját úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazandó a fogságban született és nevelt egyedekre.
2. Ettől kezdődően a tagállamok kompetenciájába tartozik, a közösségi jog jelen állása szerint, a kérdéskör szabályozása.

Az EU Bíróságának döntése azonban hiába erősíti a solymászoknak egy megfelelőbb hazai szabályozás megszületésébe vetett hitét, a magyar természetvédelmi közigazgatás egyelőre nem tágít attól az EU-elvtől, hogy tagállami szinten szigorúbban is szabályozható a természetvédelem, ezért továbbra is kérdés Magyarországon, hogy a természetvédelmi jog fenntarthatja-e hatályát a tenyésztett, és korlátlan magántulajdonnak nyilvánított ragadozó madarakra, vagy elfogadja az uniós gyakorlatot. (Természetesen hasonló kérdésekben egy sor más téma is megkülönböztető módon sújtja a magyar vadászokat, ellentétben más tagországokban élőkkal szemben. A szerk. megjegyzése.)

SZABÓ LÁSZLÓ

A szalonka elkészítése

Az elejtett szalonka számos gasztronómiai élvezetet jelentő étel jeles alapanyaga. Igényesebb ínyencek letollazzák a madarat szárazon tépve, vagy forró vízzel kopsztva, ugyanúgy, mint a baromfit, míg aki nek sietős a dolga, megnyúzza. Van a szalonkának még egy sajátossága, ami minden más vadfajtól megkülönbözteti; nem csak a belsőségét, de a beleit is meg lehet enni! Ez a híres-nevezetes "snepfendreck" vagy krokó, ami friss pirításra kenve, a szalonkavacsorák különleges előétele.

A krokó

Mi is az a krokó? Olyan csemege az ínyencnek, mint a szalonkavadászat a vadásznak! Különleges, titokzatos és felejthetetlen. Lássuk hát, hogy miként készül a klubunk szalonka-gurui által sikeresnek minősített előétel.

Hozzávalók:

4 db szalonka mája és bele
kis darab füstölt szalonka
fél-egy fej vöröshagyma
3 gerezd fokhagyma
só, bors, majoránna
kenyér, vagy kifli szeletek pirítva

Eszközök:

serpenyő, jó (éles) húsdaráló

Elkészítés:

A megpuccolt szalonkákat felvágva, vegyük ki a belsőséget (Figyelem: lehetőleg egyben, és igen óvatosan, hogy a máj ne sérüljön). Gyűjtsük egy tálba, majd válasszuk el a tüdőt, szívet, valamint a gyomrot, amire már nem lesz szükség. A májról gondosan távolítsuk el az epét! Ha ez nem sikerül, keserű lesz a krokó! Ezért ha a máj roncsolódott, csak az ép, epe nélküli részt vágjuk le és tartjuk meg. Javaslom a felhasználni kívánt májat megnyalni és ha keserű, eldobni. Ezután a májat és a belet hideg vízzel leöblítjük (figyelem: nem kimossuk, a béltartalomra szükség van!).

Az így előkészített alapanyagot finomlyukú húsdarálón ledaráljuk. A fokhagyma gerezdeket hozzádaráljuk, majd a darálót közel fél fej vöröshagymával járattuk ki.

Az így kapott híg pépet sóval, borssal és majoránnával fűszerezzük.

A borsot, de különösen a majorán-

nát ne sajnáljuk, ezeket nehéz túladagolni. Gondosan keverjük össze a masszát, a fűszerezést néhány perces állás után kóstoljuk, ha szükséges (és általában szükséges) fűszerek további hozzáadásával korigáljuk.

A szalonnát és a vöröshagymát vágjuk egészen apró kockákra.

A serpenyőt melegítsük (figyelem: a serpenyő olyan méretű legyen, hogy a pép legalább egy centiméter magasan álljon benne). Olvassuk meg a szalonnakockákat és pirítsuk meg az apróra vágott vöröshagymát, majd adjuk hozzá a pépet. Lassú tűzön 30 - 40 percig kevergetve pároljuk. Színe sötét barna, állaga késsel kenhető lesz.

Ekkorra megpirítjuk a kenyer-, vagy kifli-szeleteket és a krokót a meleg pirításra kenve tálaljuk.

Az így elkészített előétel vetekszik a legfinomabban megsütött szalonkával. Higgyék el, fogyasztva sokkal jobb, mint olvasva!

PATAKY PÉTER

A DR. PATAKY ERNŐ SZALONKA KLUB
ÍNYESMESTERE

A szalonkának kiváló a leve-se (bár sokak szerint Isten ellen való véték erre felhasználni a szalonkát), remek sülték készítésére alkalmas, számos különleges receptet kreáltak az évszázadok során apró, de nagyon ízletes testének elkészítéséhez.

Szalonka bazsalikomos sajtmártásban

Hozzávalók: 4 db szalonka, 10 dkg szalonka, 5 dkg vaj, 4 dl sajtmártás, 3 kiskanál bazsalikom, só, fehér bors.

A szalonkákat forró sütőben, vajban elősütjük 10 percig. Hozzáadjuk a mártást, a bazsalikomot, sóval, borssal fűszerezzük és lefedve 25 percig pároljuk. A szalonkákat kiemeljük, a mártást áttörljük. Vajas burgonyával és a fenti mártással tálaljuk.

Pezsgős szalonka

A madarat megtisztítjuk, de a fejet nem vágjuk le. Hagyományos módon szalonnaszeletekkel beborítjuk, majd combjait előrehúzza csőrével keresztültszúrjuk. Sütés közben pezsgővel locsolgatva sárgásbarnára pirítjuk, burgonyapürével tálaljuk

Szalonka párolva

A megtisztított, megmosott szalonkát sóval bedörzsöljük, majd lisztben elkevert őrlött borssal behintjük. 3 dkg vaj, keskeny csíkokra vágott füstölt szalonnát és egy merőkanálnyi húsleveset teszünk a madarak alá, fél citrom levével ízesítjük és puhára pároljuk. Saját levében ribizlivel tálaljuk.

Szalonkamellek Marshal módra

(Az Angol Királynő Szállóda receptje 1892):
5 fiatal szalonka, 20 deka vaj, 20 deka apró gombafej, 1 szarvasgomba, 10 deka panádli (besamel) 3 deci tejszín, tojás, só, bors, babérlevél, 2 szál kakukkfű, 1 vöröshagyma, 1,5 deci fehér bor, 1 deci konyak, 5 deci barna mártás. Bundázáshoz 2 tojás, 8 deka liszt, 15 deka morzsa. A szalonka bőrét lehúzzuk, mellehúsát lefejtjük, a csontokat félretesszük és kissé meglapítjuk. A kifejtett combhúsból ragut készítünk, 25 deka gombát vajban pirítva kihűlés után hozzákeverjük.

A szalonkamelleket mindkét oldalon fél centi vastagon bekenjük a raguval, lisztbe, tojásba forgatva félretesszük. A csontokból barna mártást készítünk, borral, konyakkal, fűszerekkel jól kiforraljuk. Az apró húsokat és a kis gombafejeket vajban megsütjük, hozzátesszük a szarvasgomba-szeleteket és barna mártással összefogva, melegen tartjuk. A szalonkamelleket vajban szép ropogásra sütjük, kerek tálon körberakjuk, közepére halmozzuk a ragut. Külön tálba tett mártással tálaljuk

Egy vacsoravendégnek illik két madarat feltálalni, így aztán egy népesebb csapat meghívásához az alapanyag összegyűjtése nem kis feladat. Ezért is különleges esemény a szalonkavacsora, ahol a menühöz többnyire az egész klub vagy baráti kör adja oda az idény összes zsákmányát. Ha a vadászatra fordított időt, s az elfurikázott üzemanyag költségét összeszámoljuk, lehet, hogy ez a vacsora többbe kerül, mint ha iráni kaviárt és alaszka homárt tálnánk fel a vendégeknek...

A rajzon Boros Zoltán grafikusunk - szándékosan - minimum öt hibát követett el, amelyek márciusban nem jellemzőek az ábrázolt vadfajokra, természeti környezetre. Tessék a hibákat megtalálni... ha ez nem sikerülne, a 192. oldalon megtalálhatók a számokkal jelzett hibák.

ÉLED A TERMÉSZET

Nyugtalan vágyakozással teli a világ, melengető napsugárral érkezik a mosolygós tavasz. Olvad a hó, s a szigorú tél uralkodásának immár vége.

A földre ágyazott apró magvak életre kelnek, parányi rügyek duzzadnak. Folyók, patakok újra csobogva fecsegnek, s a nedves földeken pezsdül az élet. Előbújik a hóvirág, kéklik a nefelejcs, sárgállik a martilapu, s bundás bimbaját nyitja a leánykökörcsin.

Állandó madaraink megkezdik fészeképítő munkáikat. Téli vendégmadaraink a kormosfejű cinegék, a fenyves cinegék, a csízek, a süvöltők, a hősármányok, a lilikek, a vetési ludak már utazásra készek, s helyükbe csapatostul hazatérnek fészkelő helyükre vándormadaraink, a várva várt gólyák, gémekek, cankók, bíbicek, és a kedves dalosaink, a pacsirták, rigók, fecskék, barázdabillegetők, gébicsek. Először csak "hangolnak", majd zeng a kert, a rét, a mező, az erdő, és dalol a tavasz!

Március dalnok bajnoka a fák hegyein üldögélő énekes rigó, lakott területeken pedig népszerű rokona, a narancsárga csőrű fekete rigó. A hajnalokon és alkonyatkor az átvonuló erdei szalonkák húzását is megfigyelhetjük.

Enyhe tél után, március végére a foglyok már párban járnak. A fiatal tojó mindig idegen csapatból választja ki a kakast, s a fogolypár általában életre szólóan együtt is marad, s közösen óvják, nevelik a csibéiket.

KEDVES GYEREKEK! Pályázati felhívás:

Érdeklődj, beszéljess aktív, illetve hivatásos vadászokkal, gyűjts anyagot, s készíts írásos beszámolót valamely - esetleg lakóhelyed közelében működő - vadásztársaság munkájáról! Írásod tartalmazza, hogy hogyan védi, óvja, gondozza a vadállományt és annak élőhelyét a vadász!

A pályázat terjedelme: maximum 3 gépelt oldal, /de kézzel írt pályamunkák is beküldhetők/.

A pályázók életkora: 9-18 éves korig.

Beküldési határidő: 2005. május 20.

A legjobban sikerült pályamunkák megjelennek a Gyermekrovat oldalain, valamint a nyertesek könyvtudományban részesülnek.

CSÉCSEINÉ GYENES EMESE

De ilyen korán, a fagyos tél után, amíg nem éled fel teljesen a növényzet, nem gondoskodik természetes táplálékáról a vadnak, mindaddig a vadászoknak folytatniuk kell az etetést.

A bak és nőtény nyulak korai "bakzásának" köszönhetően a mezők, szántóföldek legkorábban születő apróságai a nyúlfiak. De a vissza-visszatérő hideg idő, a sok csapadék, a kezdődő mezőgazdasági munkálatok, a ragadozó madarak, rókák, menyétek, görények, stb., mind-mind ellenségei a védtelen kicsiknek.

Az erdő sűrűjében a vaddisznókoca már apró csíkos malacait vezetgeti. Hamarosan a kocák a gyorsan növekedő malacikkal kondákba verődve járják az erdőt. Az öreg kanok azonban ilyenkor is magányosan élnek.

A muflonok jerkéi is már március végén félrehúzódnak, világra hozzák bárányaikat, s kis idő után újra nyájba szerveződnek az anyacsaládok. A muflonkosok is ritkán tartózkodnak egyedül, inkább csapatokban élnek.

Tavasszal a gímszarvas és a dám is nemek szerint elkülönülve él. A gím- és dámbikák közösségeiben szigorú rangsor szerint folyik az élet.

A csapatokban járó őzek is március vége felé már ivar szerint különülnek el. Ez az őzbakok territórium-foglalásának és az agancstisztításnak az időszaka. Az őzsuták zavartalan, takarást adó helyeken keresik táplálékukat.

Boldog remegéssel a várva várt csoda, a kikelet lassan megérkezik. Újjászületik a természet, s örömmel telnek meg a szívek.

Gyenes István:

ÉBREDŐ ERDŐ

Nyújtóznak a fák, ébred az erdő
hegyekről röppen a visszhang.

Tavaszi fényben az ágak közé surran,
ott fészket rak a meleg, az élet duzzad.

Nyújtóznak a fák, kacagó rügyek,
táncoló szellő a gyermekded lombokon.
Sima lehetünk, mint gyógyír terjed
az ágakon át, surranó szárnyakon.

ÉRDEKESÉGEK:

A madarak vonulásakor a tájékozódást az öröklött elemek, a tanult elemek, a környezeti tárgyak, a Nap és a csillagok helyzete, valamint a földi mágneses erőtér is befolyásolja.

Megfigyelés alapján az észak-amerikai vadlibák Kanadából a Mexikói öbölíig -légvonalban- 2700 km-t 60 óra alatt képesek megtenni. Ez pihenés nélkül számolva 45 km/óra sebességet jelent, de ha a pihenést is beleszámítjuk, akkor kb. 65 km/óra az "utazási" sebességük e madaraknak.

A kisebb testű énekesmadarak repülési sebessége ritkán haladja meg az óránkénti 50 km-t.

Az amerikai pettyes lile a madárvonulás távolsági bajnoka. A dél-amerikai, valamint ausztráliai teletőterületéről kb. 13 ezer km-t tesz meg a fészkelő helyéig az észak-amerikai, illetve szi-bériai sarkvidékig.

A sarlósfecskék a legmozgékonyabb madarak közé tartoznak. Kirepülésüktől számítva 2 év alatt akár 500 ezer km-t is repülnek. /Lábuk gyenge, csak kapaszkodni tudnak vele, járni nem./

Október végétől márciusig téli álmat alszik az európai sündisznó, a kis patkósorrú denevér, a hosszúfűlű denevér, az ürge, a mormota, a mogyorós pele és a nagypele /de ő már augusztus végén megkezdte a pihenőjét/. A borz is időnként több napra álomba merül, de nem alszik igazi téli álmat.

A barna medve novembertől márciusig téli nyugalomra tér, s bár táplálékot nem vesz magához, testének hőmérséklete mégsem csökken, ezért nyugalma nem azonos a téli álommal.

A SZÜRKE FOGOLY /Perdix perdix/

Hazánk állandó, őshonos vadja egész Európa, valamint Ázsia egy részén, s Magyarországról történt betelepítés révén Amerikában is szépszámmal előfordul.

Ez a 30-35 cm hosszú, 35-40 dkg súlyú, kerekded testű, rövid, rozsdabarna farkú fácánféle a sík szántóföldeket /kukorica-, répa-, burgonyatáblát / a dimbes-dombos vidékeket kedveli, ahol a talaj könnyen felmelegedő, laza, homokos és könnyen kapirgálhat. A hegyes vidékeket nem kedveli, mert ott túl sok az ellensége. A hazai fogolyállomány vesztes csökkenése miatt nálunk ma már nem vadászható faj.

A tyúk és a kakas külleme nagyon hasonló. Az alsótest oldalai szürkék, vörösbarna harántsávokkal, az arcán és torkán rozsdabarna. A kakas jellemzője a mellközépen kirajzolódó sötét gesztenyebarna, patkó alakú folt, de ez az idősebb tyúkokon is látható. A tyúk színezete valamivel halványabb.

Az egyébként csapatban élő foglyok február végén párokra szakadnak, s a legtöbb

tyúkfélével ellentétben, a fogoly kakas és tyúk életre szóló párt alkotva neveli csibéit. A párvasztást követően megkezdődik a területfoglalás, majd márciusban a dürgés. Kezdetleges fészke földbe kapart kis mélyedés, melyet fűszálakkal, levelekkel, tollakkal bélel ki. A kakas állandóan segíti a tojót, őrizi a fészket, sebzettnek tetteve magát csalja el az embert, és a ragadozót a 10-20 db tojáson ülő párjától. A 24 nap költési idő után a csibék amint felszáradnak, élénk mozgással követik anyjukat apjuk védelmezésében. Mire beköszönt a nyár, már repülnek, s ilyenkor a fogolycsirke két szélső vöröses farktolla villásnak látszik.

Általában keveset mozognak, veszély esetén lelapulva futnak, s csak végső esetben kapnak szárnyra, robajló repüléssel.

A fogoly táplálékai a mezőgazdaságot károsító rovarok és gyomnövények, - épp ezért a leghasznosabb állat. A kémiai rovar- és gyomirtás miatt azonban előfordul, hogy nem jut elég táplálékhoz. Az egyre kevesebb parlagterület pedig az életterük szűkülését okozta. Az egykor nagy tömegekben élő madárfajunk állománya ma már csak mutatóban maradt. Kemény, hideg teleken a csapatokba verődött madarak közül sok elpusztul éhen - ezért igen fontos a téli etetésük!

Amikor nem bakot lő az ember!

Ez az eset akkor történt, amikor Magyarországon még voltak farkasok. Olyan idők voltak, amikor mackókkal ölekezni, farkasokat kézzel megfojtani, vadkannal birokra kelni mindennapos multság volt. Legalábbis így mesélte nekem az a vadászó, horgászó cimborám, akivel nemrég együtt voltam egy téli horgászatán. Léket vágtunk, felcsalítottuk horgainkat és bevetés után arrébb húzódva, tüzet rakva, szalonát sütvé, kapásra várva kortyoltgattunk abból a pálinkából, amit eperfa-hordóban érleltek, és csak a kiváltságosoknak jut belőle egy-egy flakával. Én, ha többet iszom, leginkább csak elbambulok, míg a cimborának ilyenkor szómenése támad, és csak úgy jönnek egymás után a történetek.

A dédapjával esett meg fiatal házaskorában, hogy egy társasággal vadászni mentek toportyánra, mert a környék juhaiban, birkáiban igen nagy kár esett, a nyomok a nádi farkasokra mutattak. Az első híradások szerint egy nappal korábban még a faluszéli fűzesben hallottak farkasvonyítást, de az esti szürkületben már láttak lopakodó árnyakat fenn a hegyen a birkahodály mellett.

Nagyapjának ez volt az első vadászata, nem csoda, hogy nagy izgalommal készült a hajtásra. A hajtás előtt volt egy kis ünnepség, mert a vadász-

mesternek épp aznap volt a születésnapja. Sok szép áldomás elhangzott az ünnepelt éltetésére és a fiatalab-bak okulására, oly annyira, hogy indulás előtt még a Szent Péter nótát is elénekelték:

"Elment Szent Péter Rómába,
Batyut kötött a hátára,
Batyu végén csutora,
Csutorában jó bora
Hogy az Isten István bácsit
sokáig megtartsa!"

A havas domboldalon egymás mellé kerültek az erdész fiaival, akinek ugyancsak ez volt az első vadászata. A legény a pislakoló holdfényben is jó szemmel vette észre, hogy két árny lopakodik a domboldal fái között, és azonnal tüzelt. A cimborám nagyapjának is megszólalt a mordálya, és a két állat fájdalmas vonyítással összeesett. Nagy volt az öröm és az sem számított, hogy a két vadászt frissiben fűzfabottal alaposan felavatták a társak. Megitták az áldomást egyszer, kétszer, néhányszor. A lelőtt vadért felment a vincellér, a többiek szánkóra ültek, és odahaza tovább ünnepelték a két jó szemű vadászt. A nagy mulatságnak az vetett véget, hogy megjött a vincellér a két farkassal, amelyek irgalmatlanul hasonlítottak a főerdész két farkasszőrű juhászcutyájára.

Nekem meg erről az jutott eszembe, hogy fiatal srác koromban sokat kószáltam a vizek partján, megismerkedtem mindenféle emberrel, akik előbb-utóbb megnyitottak nekem. Marci komám mesélte, aki amúgy levélkihordó volt egy Bodrog környéki faluban, hogy régóta ácsingózott a kocsmáros lánya után, akinek ugyan elég lepeses szája volt, de ezt ellensúlyozta, hogy a jóisten ellátta olyan idomokkal, amelynek láttán csak úgy csorgott a Marci nyála. Az anyjáról is suttozták, hogy jó firma volt annak idején, az ura akkora szarvakat hordott, hogy a kocsmáros összes kalapja elért rajta. No, egy este hosszas kurizálás után úgy alakult, hogy a leány hajlott a jó szóra, és megengedte Marcinak, hogy felmásszon a szobájába éjfél után. Azt azonban nem mondta meg neki, hogy éjszakára helyet cserél az anyjával. Marcinak így sem volt oka panasza, másnap reggel nagyon hetykén hordta az újságot, csak akkor nyílt tágra a szája, amikor a leány ablaka alá érve, a leveles táskát hátracsapva felfütyentett neki, és a csöcsös-faros leány helyett a bibircsósok anyja integetett neki hálálkodva. Hát így vagyunk mi horgászok, vadászok a puskáinkkal. Csak tüzelünk, aztán csodálkozunk, hogy mit is lőttünk!

ZÁKONYI BOTOND

FEGYVERJAVÍTÁS

MINDEN TÍPUSÚ LŐFEGYVER JAVÍTÁSA,
FELÚJÍTÁSA, AGYAZÁSA,
CÉLTÁVCSÓ SZERELÉSE,
VIZSGÁZTATÁSA, HATÁSTALANÍTÁSA,
ÉRTÉKBECSLÉSE.

REGI FEGYVEREK RESTAURÁLÁSA.

NAGY FERENC, FEGYVERMŰVES, 4034 DEBREGEN,
TENGERÉSZ U. 4., TEL.: 06-52/423-176

Német vizsla kedvelők figyelem!

Szépet és jót a **MALOMKÖZI** kennelből!
Többszörös Világ- és Európagyőztes kutyáimtól
ígéretes kölykök igényesnek előjegyezhetők.

Ugyanitt a fenti címekkel rendelkező és
kiváló munkaadottságú kan fedeztetésre
rendelkezésre áll.

Telefon: 06/30/914-7327

E-mail: malomkozi@yahoo.com

A Magyar VADÁSZLAP

szerkesztősége

hirdetés-szervezőket keres.

Érdeklődni

a 30/397-56-51-es

telefonon lehet.

 **DÍSZFAISKOLA ÉS
ERDÉSZETI CSEMETEREK**
Czeróczi András
2373 Dabas-Gyón Peszéri u. 7.
Tel: 06-30/9838-545 Fax: 06-29/367-710
E-mail: czeroczi@mail.datanet.hu
FENYŐK, TUJÁK, DÍSZFÁK, DÍSZCSERJÉK TERMELOI ÁRON
(vadászati eszköz, könyv beszámítása lehetséges)

BIG SAFARI - elefánttól a skót hófajdig

minden legálisan elejthető vadfajra tudunk
Önök vadászatot és fotósafarit szervezni.
Neves külföldi vadászirodák, kipróbáltan jó
vadászterületek képviselője. Igény szerinti pro-
kísérővadász, fotós, videós, preparátor segíti
Önt az eredményes vadászatban.
Csak korrekt partnerek ajánlatait közvetítjük!
Információ: 06-30/397-5661

Csicsóka vetőgumó megrendelhető.

Kedvező ár, első osztályú minőség.

Tavaszi szállítás.

30/6200-441

Navigációs (GPS) fix és mobil készülékek forgalmazása

Vadászathoz Sportoláshoz Repüléshez
Motorozáshoz Autózáshoz (útvonal tervezés)

1037 Budapest, Bojtár u. 44.

www.gpslap.hu www.duett.hu

info@duett.hu Tel.: 436-0-436

Duett
GPS AUTO HIFI & ALARM

tó, hogy a gazdálkodó mikor kaszáljon, milyen peszticideket használhat, az erdőgazdálkodó mikorra ütemezze a gyéritéseket, a véghasználatot. Indokolt esetben jövedelem-kiesés címén a gazdálkodónak pályázati úton elnyerhető kártérítés is járhat. Mivel az állapotmegőrzés az elsődleges cél, a vadgazda hosszú távú érdekeivel egyezik, hogy az élőhelyi viszonyok ne romoljanak. A nagyvadfajok esetében eddig is kiemelten fontos feladat volt az állomány szakszerű szabályozása, szerintünk azért, hogy az értékes élőhelyek sajátos növényfajainak, társulásainak terhelése ne fokozódjon, hanem maradjon meg az állapotfelmérés időszakának szintjén.

- Lehet tudni, hogy melyek a kijelölt területek?

a madarak, küszködő emberek

- Az érdeklődők számára a kijelölt területek rövid ismertetővel és helyrajzi szám szerint megtalálhatók az interneten, a www.kvvm.hu honlapon. A vadászkamara idei évkönyvében is ismertetjük az EU ökológiai hálózatát. A kezelés kérdéseiről annyit tudok elmondani, hogy jelenleg folyik az elvek kidolgozása, pontosítása. Ez a feladat is rendkívül szerteágazó, mert a közismert gazdálkodási módok mellett a speciális kérdések sora vár tisztázásra. Ilyen például a vadászat, erdészetén kívül a hagyományos halászat, a tógazdálkodás is. A felügyelet és az ellenőrzést ellátó szakemberek feladata lesz majd, hogy az egyes kijelölt területeken belül a gazdálkodókkal a szükséges egyeztetéseket, feladatokat időben megbeszéljék és a problémákat helyben oldják meg.

Az elmondottak alapján - úgy tűnik - a konkrét kezelési előírásokra még türelmesen várunk kell. Mivel az "ördög" mindig a részletekben bujkál, kiemelten fontos volna a tennivalókat mind a vadászati, mind a földhasználati kérdéseket illetően minél hamarabb tisztázni. A földtulajdonosok elvitathatatlan joga, hogy pontosan tudják, az Európai Uniónak, a kormánynak, a természetvédelemnek és őrüknek mi a szándékuk a törvényes tulajdonukkal. Ennek ismeretében dönthetnének arról, hogy vállal-

ják-e az előírt köteleket vagy - ha tudják - eladják az érintett földjeiket.

Nyilvánvalóan a vadászatot és a vadgazdálkodást az adott helyen segítheti vagy korlátozza a Natura 2000. Mint mindennek, ennek az új ökológiai hálózatnak is bőséggel akadhatnak számunkra jó oldalai. Például a tudományos igényességgel készült, országos ökológiai állapotfelmérés eredményeit, (és az adatbázist) - ha csak nem titkosították - kiválóan használhatnánk a körzettervek élőhelyi adottságainak pontosítására, módosításaira, a következő tízéves üzemterveink elkészítéséhez is. Nekünk, vadászoknak az egyik legalapvetőbb érdekünk, hogy az élőhelyi adottságaink ne romoljanak tovább, a nádasok, bokrosok, erdősávok, csenderesek, vadbú-

vók megmaradjanak. Ne épüljön a helyükön - ad absurdum - bevásárló központ, ipari park, logisztikai bázis, lovarda, meddőhányó, személtlerakódó vagy valami egyéb rémség. Ne vethessék be a helyét génmanipulált kultúrnövényfajok magvaival vagy egyebekkel.

Az elvekkkel tehát nincsen semmi baj, azokkal bizvást egyetérthetünk. Ám, amint azt "történelmileg" igen drágán megtanultuk, a legszebb elveket is elronthatja a gyakorlat. Ha ugyanis a kezelés kérdései előre nem tisztáztak, nincsenek rögzítve, mindkét fél részéről elfogadotva, akkor bármi megtörténhet.

Sajnos itthoni körünkben a Natura 2000 "felkent" papjai sem nagyon hangoztatják, hogy az EU-ban egyebek között az is egy fontos és betartandó irányelv, hogy a projekteket a partnerség önkéntességére kell alapozni és a bizonyítható árbevétel-csökkenést kötelező kompenzálni. A meggyőzés talán lassabb, macerásabb és talán költségesebb folyamat, viszont sokkal biztosabb, tartósabb és eredményesebb, mint a sikeres "legyőzés". A lövészárkokat betemetni, a közjó érdekében eredményesen együttműködni, barátkozni azonban semmiféle információ-zárlattal vagy titkolódzással indítva, egyszerűen nem lehet.

H.Zs.

JAGD & HUND
24. Internationale Ausstellung für
Jagd & Angelfischerei
25. - 30. Jan. 2005
Messe Westfalenhallen Dortmund

Közel negyed százada minden év elején Dortmundban rendezik meg Nyugat-Európa legrangosabb vadászati kiállítását, a Jagd und Hund-ot, ahol az idén 23 ország több mint 400 kiállítója vett részt. Természetesen hazánk sem hiányozhatott, a 20 magyar résztvevő - kézművesek és vadászszervezők - egy héten át mutatták be munkáikat és a magyarországi vadászati lehetőségeket a közel százezres látogatóközönségnek. Tapasztalataik szerint az elmúlt évekhez képest csökkent az érdeklődés a magyarországi vadászatok iránt, inkább az olcsóbb kelet-európai országok felé fordulnak a vadászok. Kézműveseink (festők, kések, csontfaragók, ékszerészek) nagy érdeklődés mellett kínálták portékáikat a viszonylag keveset vásárló közönségnek.

Az ideji kiállítás tematikájában nagy hangsúlyt helyezett a fiatalok környezeti nevelésére. A csaknem 35 ezer négyzetméteren helyet kapott egy "élménypark" is, ahol a kiskik játékosan ismerkedhettek meg az erdő világával és lakóival. A cserkelés során úgy mozoghattak a "pálcikaredőben" akár a szarvasok, vagy beköltözhetek a rókavárba. Az iskolás korosztály neveléséről több mint 50 "guruló erdei iskola" gondoskodik Németország szerte, mely nem más, mint egy játékos erdei expedíció a nagyvárosban. A gyerekek megízlelhetik, szagolhatják, tapinthatják mindazt, amivel egy erdei sétán találkozhatnak.

A látogatók kipróbálhatták magukat a már nálunk is ismert lézeres lövészetben, a színpadokon folyamatosan váltották egymást az előadások, kutya, vadászgörény, vadászmadár és divatbemutatók, vadászkiert együttesek. Itt rendezték meg a német országos szarvasbőgő bajnokságot is.

Az 5 csarnok egyikében hatalmas, csukákkel teli horgászto csábította a vizek szerelmeseit, ahol még leckéket is vehettek a kezdő pecások.

WÉBER ILDIKÓ